

4211 Ljustjärnen

Kommun	Smedjebacken	Totalareal	177 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	155 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	22 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	133 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	133 ha
Areal värdekärna	94 ha	Areal skyddszon	5 ha
Areal utvecklingsmark	32 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Hög grad av naturlighet
- Gränsar till befintligt naturreservat

Beskrivning av området

Isälvsområde söder om Malingsbosjön. De geologiska formationerna och småtjärnarna karakteriserar området. Flera mycket branta rullstensåsar löper i nordsydlig riktning. I de låga partierna mellan åsarna ligger tallmossar av skvattramtyp eller småtjärnar. Ett par av tjärnarna har osedvanligt klart vatten. Till alla tjärnar finns ädelfiskekort till försäljning. På de flackare sedimentområdena förekommer flera och även djupa s.k. dödisgropar. Områdets skog domineras av äldre tallskog, s.k. tallhedsskog. Skogen är mestadels av samma karaktär som angränsande reservat, det vill säga äldre talldominerade barrskogar med åldrar på 100 -120 år. Enstaka tallar är betydligt äldre. Delvis är underväxten påtaglig. Lövträd är sparsamt förekommande. Spridda enstaka döda träd finns över hela området i varierande grad. Många kolbottnar finns i området. Eventuellt finns trädkontinuitet. Skogen är för närvarande inte så väldokumenterad över arter kopplade till naturskog men potentialen för ett framtida värde är mycket stor. I området finns även mindre andel ungskogar och relativt nyupptagna hyggen med täta fröträdsställningar. Rikligt med vandringsleder finns i området och välbesökta rastplatser i anslutning till fisketjärnarna. Det centrala åspartiet är redan naturreservat

och ett mindre domänreservat (Kungareservatet) finns. Naturvårdsbränningar bedöms vara relativt lätta att genomföra, p.g.a. att vattnet i tjärnarna avgränsar rullstensåsarna.

Tallen är helt dominerande i området.

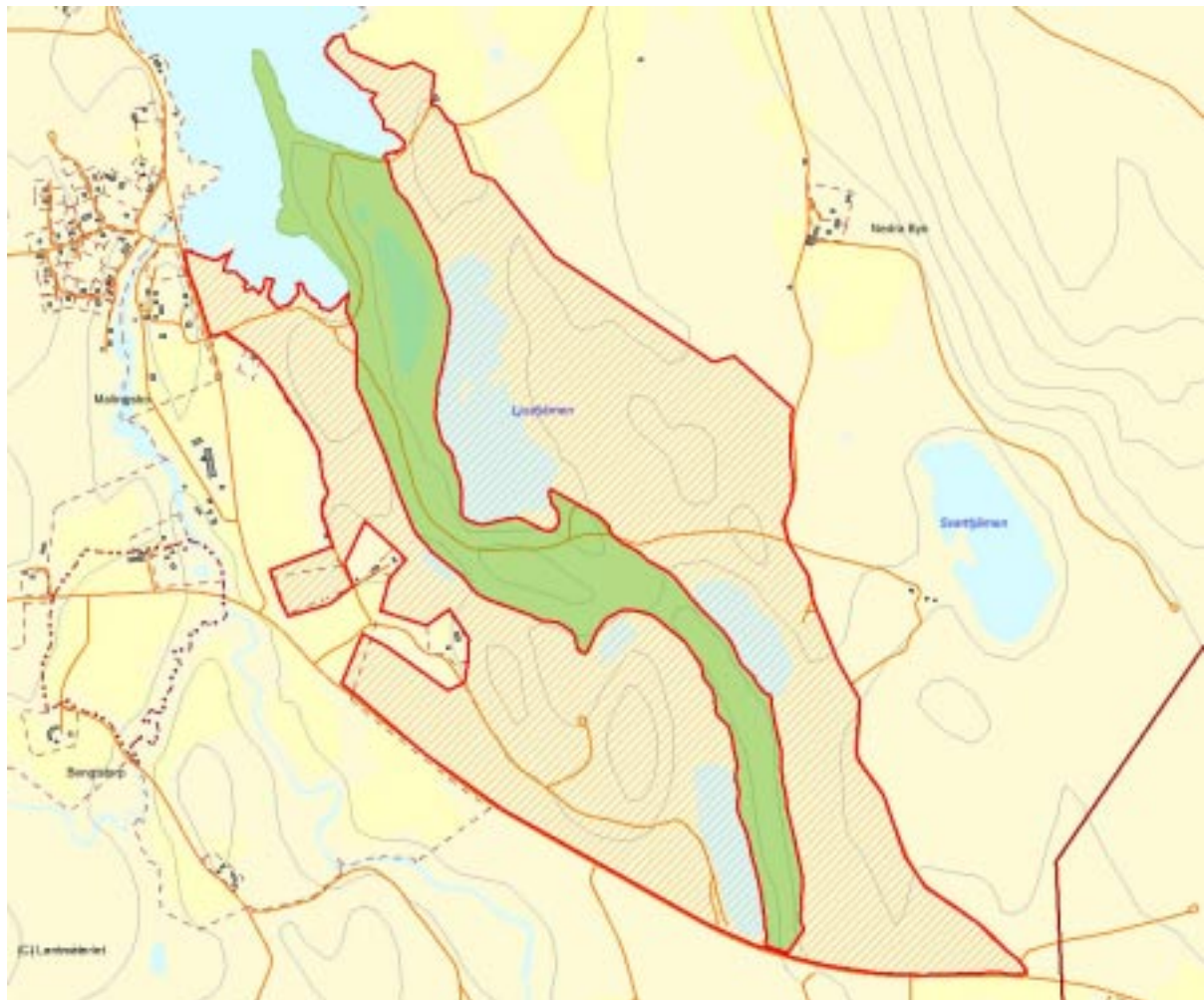
Länsstyrelsens bedömning

Området är klassat som riksobjekt. En klassning som har sin grund i de dramatiska terrängförhållandena, variationsrikedomen, de många limnologiskt intressanta och skyddsvärda tjärnarna, domänreservatens naturskogar samt den på många platser värdefulla landskapsbilden och betydelsen inom naturvårdsområdet Malingsbo-Kloten. Det här området utgör ett värdefullt komplement till det befintliga reservatet. Som beskrivningen berättar finns det en stor

naturvärdespotential i den gamla tallskogen som växer utanför det befintliga reservatet. Förutsättningar för att områdets naturvärden ska bibehållas är att grusåsar förblir oexploaterade och att skogens naturvärden får utvecklas. Länsstyrelsen bedömer att detta bäst görs genom att naturvärdena kopplade till tall tas tillvara och stärks genom naturvårdsbränning. För långsiktighet i utvecklandet av naturvärdena bör skyddsformen vara reservat.

Källor

Naturvårdsprogram för Kopparbergs län, 1988:1

Skala 1:20 000

4213 Bromsberget

Kommun	Smedjebacken	Totalareal	28 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	28 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	27 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	27 ha
Areal värdekärna	28 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Artrik
- Ingår i värdefull lövskogstrakt
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Bromsberget utgörs av en mycket frodig NO-sluttning i lövskogsmiljö som innehåller mycket stort inslag av ädellövträd, framför allt hassel. Artrikedomen är stor med ett rikt fågelliv samt rik kärlväxtflora. Merparten av gamla lövträd i området, både trivial som ädellövträd, ringbarkades för ett antal decennier sedan. Tanken var att få upp granen. Detta blev till stor del också fallet även om ett relativt stort antal äldre lövträd överlevde ringbarkningen. Likaså gynnades hasseln som fläckvis utvecklats till rena lundar. Idag finns i området av ett mindre antal lindar, almar och lönnar samt ett något större antal triviallöv. Hasseln är i många delar den dominerande arten, tillsammans med medelålders gran. På sikt kommer granen att ta över, varför en snar restaureringshuggning är nödvändig. Fågellivet är rikligt med nötkråka, stenkäcka samt järpe med flera par. Tibast och blåsippan finns över hela området. Myskmadran är påträffad på en lokal.

Lövlund där bortgallring av gran gjorts.

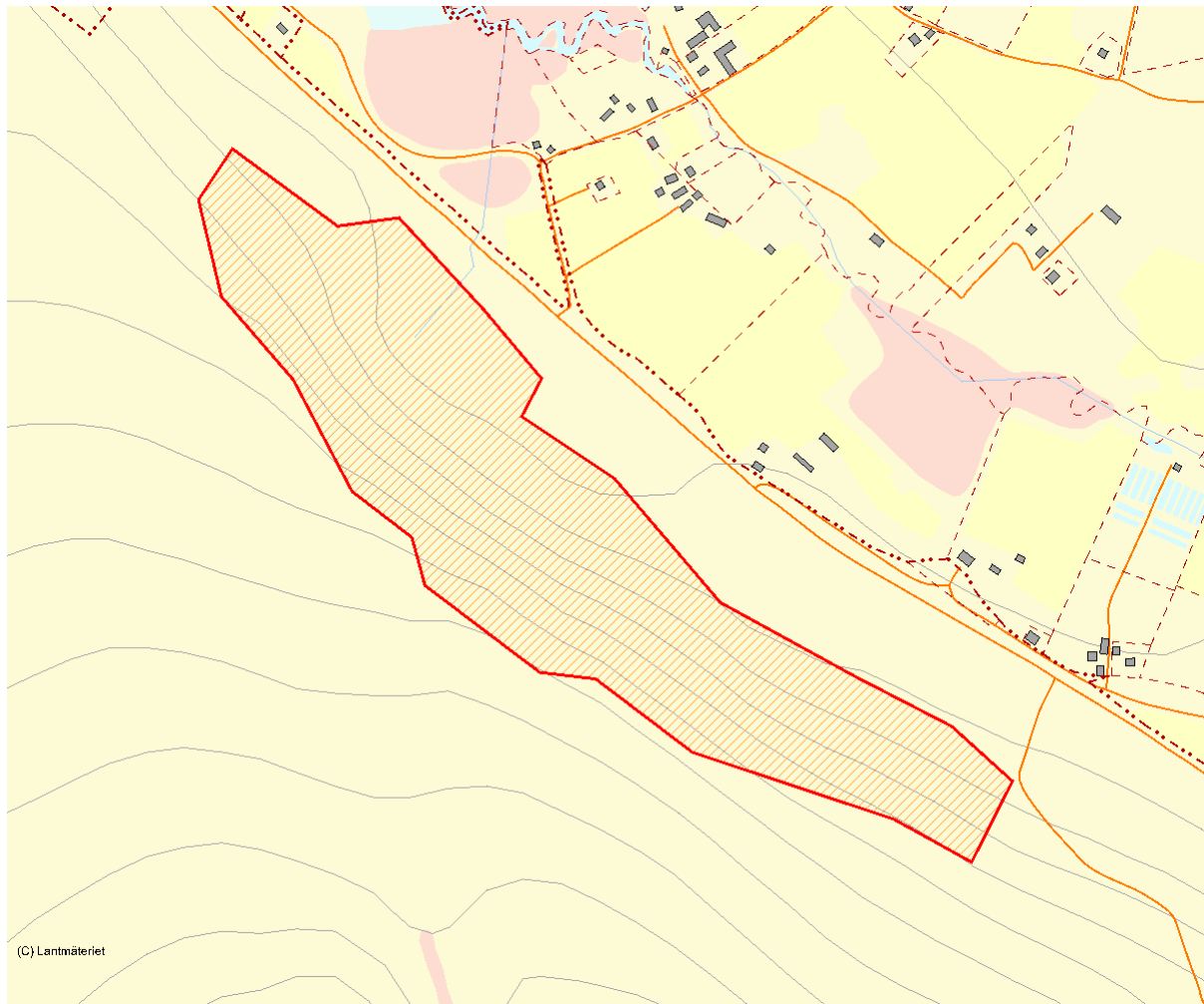
Länsstyrelsens bedömning

Den stora ansamlingen av hassel är för trakten unik. Den frodiga sluttningen med rena lövlundar hyser ett stort antal arter av i första hand fåglar och kärlväxter, arter som gynnas av den kalkpåverkade grunden, lövskogslundar samt till hasseln förknippade arter.

Objektet skall också ses i regionalt perspektiv som en del av de värdefulla stråk av lövskogsmiljöer som finns kvar efter kolbäckens dalgång. Länsstyrelsen bedömer att områdets naturvärden långsiktigt måste säkerställas genom att skyddas mot skogsbruk.

Källor

Naturvårdsprogram för Koparbergs län, 1988:1

Skala 1:10 000

4230 Nittälven

Kommun	Ludvika	Totalareal	27 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	25 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	25 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	25 ha
Areal värdekärna	23 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	1 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Nittälven rinner från Nitten söderut och lämnar Dalarna cirka 1,5 km söder om Nittkvarn. Ån är mycket säregen på denna sträcka. Vattendraget är djupt nedskuren, vilket den branta sluttningen öster om vittnar. Det strömmande vattnet störta ställvis ner i små vattenfall och vilda forsar för att där emellan flyta helt lugnt och då bilda större vattenspeglar. Ån delar sig här och där i flera armar för att åter rinna ihop. Vid dessa forsar och fall förekommer större och mindre klippväggar, blockrika stränder och t o m block i ån. På ett ställe skär ån in under en längre klippvägg och bildar där hyllor under överhäng. Markerna kring ån är skogsbevuxna och inslaget av mediära till rika småkärr är påtagligt. Strandvegetationen är karaktäristiskt rik med främst blåtåtel och tuvstarr som de dominerade gräs- och starrarterna. Skogen närmast ån består av gammal granskog, medan de skogklädda hållarna som gränsar mot ån är talldominerade av lav- och ristyp. Ovanför sluttningen är det bördig barrskog med inslag av asp, björk, al och sälg. Gamla, trädformade enar står här och där efter stränderna. Skogen är gammal närmast ån, särskilt i de mindre sumpskogarna. På de flesta ställena i sluttningarna ligger stor mängd lågor i olika nedbrytningsfaser. Bland

lavarna på klippväggar, block och stenar i vattnet finns några anmärkningsvärda arter som labyrintlav, hedlav och några skorplavar på stenar i vattenbrynet.

Döda gamla träd utgör viktiga livsmiljöer för många arter

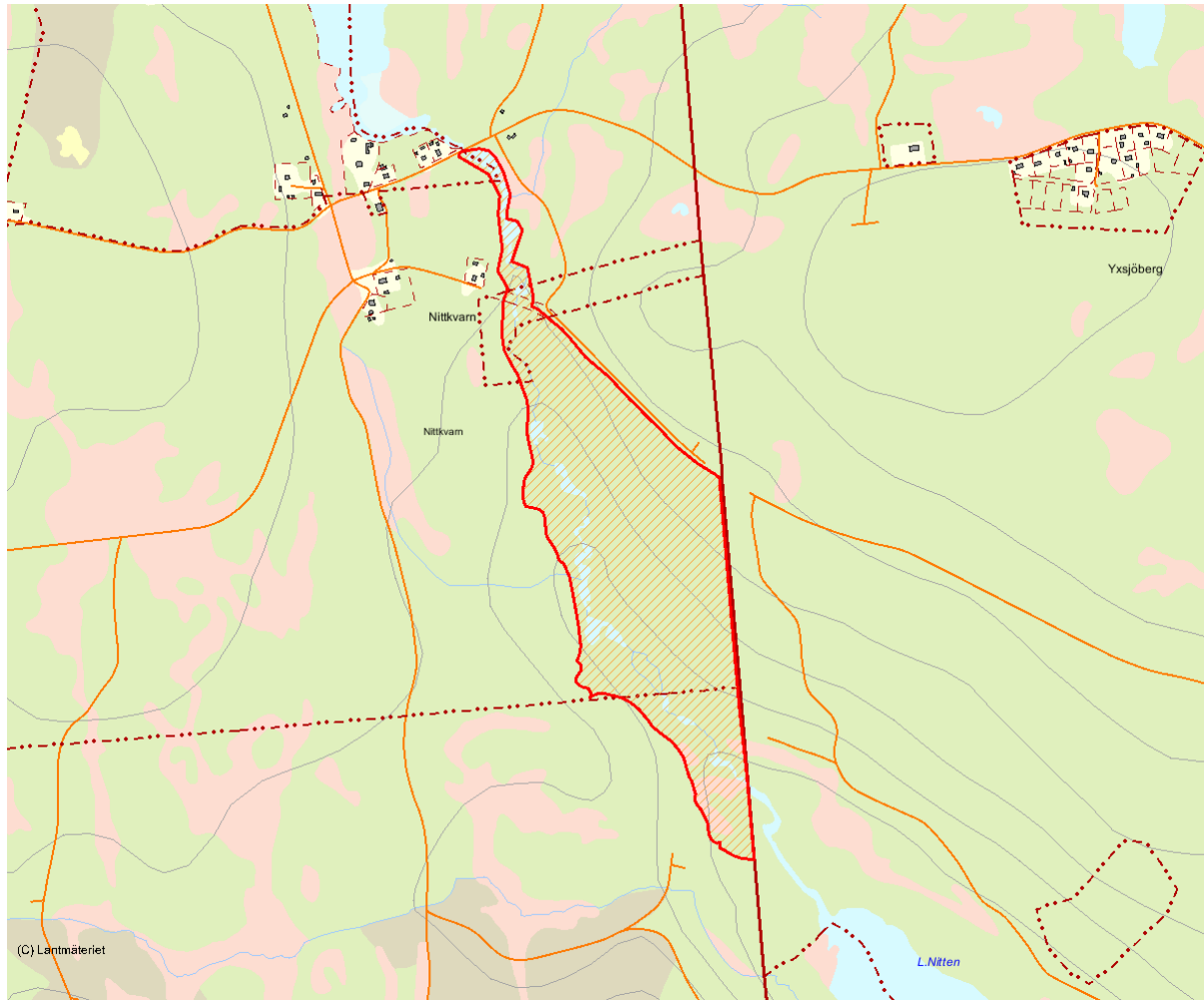
Länsstyrelsens bedömning

Nittälven utgör ett värdefullt område där hög och jämn luftfuktighet längs älven ger speciella förutsättningar för stor artrikedom på främst på kryptogamsidan. Skogen längs älven och i slutningen på älvens östra

sida har naturskogskaraktär med höga biologiska värden. Områdets variationsrikedom och särpräglade miljö ger mycket högt bevarandevärde. Länsstyrelsen bedömer att området bör skyddas som naturreservat.

Källor

Naturvårdsprogram för Ludvika kommun

Skala 1:15 000

4212 Vanberget

Kommun	Smedjebacken	Totalareal	51 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	51 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	51 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	51 ha
Areal värdekärna	22 ha	Areal skyddszon	4 ha
Areal utvecklingsmark	22 ha	Areal arronderingsmark	3 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Vanberget är ett platåberg med en höjd av 282 m. Bergets sluttningar mot öst, syd och nord är rika gran och löv med grönstenspåverkan i botten. Området i sin helhet uppgår till 120 ha, varav den statliga delen är på 51 ha. Området inventerades av länsstyrelsen 2002. Naturvärdena utgörs dels av de gammelskogsrester som finns på Vanbergsklack och väster därom, dels den unika kontinuiteten i successionsstadier för asp som finns över hela området. Här finns gamla tallar med en ålder över 400 år, gamla senvuxna granar samt orörda rasbranter. Asp finns såväl som vitala välmående aspar i blandbestånd, som döende aspar i en utgående fas där granen tagit över. Mängder av död aspved i form av lågor och stående träd finns att tillgå för alla de utsatta arter som är knutna till detta träd. Dessutom finns här en ren aspungskog som bör ingå för att inte bryta kontinuiteten. Det är unikt i dessa av betestryck utsatta områden. Artrikedomen är stor med ett flertal rödlistade artfynd. Vanberget är ett traditionellt utsiktsberg för befolkningen i Söderbärke. En anlagd stig leder upp på berget.

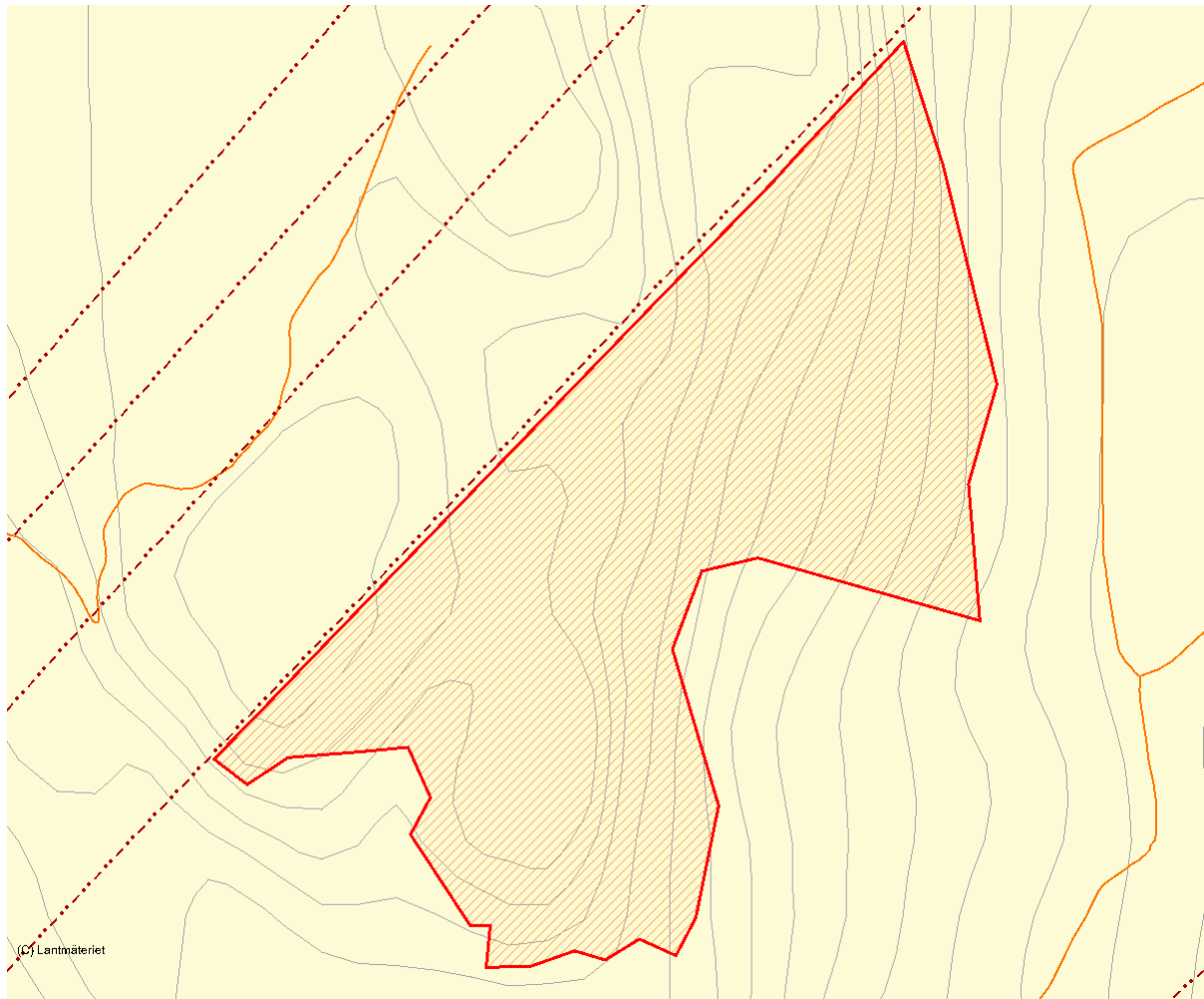

På högplatån med utsikt över skogslandskapet.

Länsstyrelsens bedömning

Området hyser starka naturvärden, dels naturskogsartade gammelskogsrester samt unik kontinuitet i successionsstadier för asp. Området har höga friluftlivsvärden genom den anlagda stigen till utsiktspunkten. Vidare kan

nämnas kulturspår i form av vårdkase som en gång placerats där. Området är en del av ett större reservatsobjekt med privatskog i anslutningen norrut. Länsstyrelsen bedömer att området bör skyddas som naturreservat.

Skala 1:10 000

4733 Lövfallsberget

Kommun	Ludvika	Totalareal	15 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	15 ha
Objektkategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	14 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	14 ha
Areal värdekärna	15 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Den högväxta blandskogen i Lövfallsbergets branta näringsrika västsluttning har till stor andel asp och björk. Granen är lång och grov. Några gamla tallar förekommer, troligen med en ålder av minst 200 år. De torde härstamma från en tidigare skogsgeneration. Terrängen i sluttningen är småböljande vilket leder till planare partier mellan branterna. Området utgörs av blandskog, vars huvudursprung är svår att förklara. Spår efter bränder finns i de tallstubbar som är kvar efter dimensionsavverkningens tid. Närheten till finnbosättningar gör att skogen utnyttjades som bete. Därtill kommer svedjebrukets betydelse. Den näringsrika jordmånen ger inte bara högväxta träd utan även högrörter. Antalet lövträdslågor är imponerade stort, liksom lågornas tillhörande högstubbar. De flesta barrträdslågorna har kläna dimensioner men en och annan av de grova granarna har fallit. Lövfallsberget torde vara mycket intressant både för den lägre faunan och fågellivet. I vårmatten hörs pärlugglan ropa från skogen. Sparvuggla och spillkråka är också påträffade. Spår efter tretåig hackspett finns på både gran och björk. Floran är influerad av de näringsrika växtbetingelserna. Typiska högrörsväxter är skogssallad, torta, trollduva och

kransrams, varav kransramsen är en sällsynt skogsart som ställer höga krav på växtplatsen. Träjon förekommer i stenskravlet.

Döda lövträd ger livsrum till många arter.

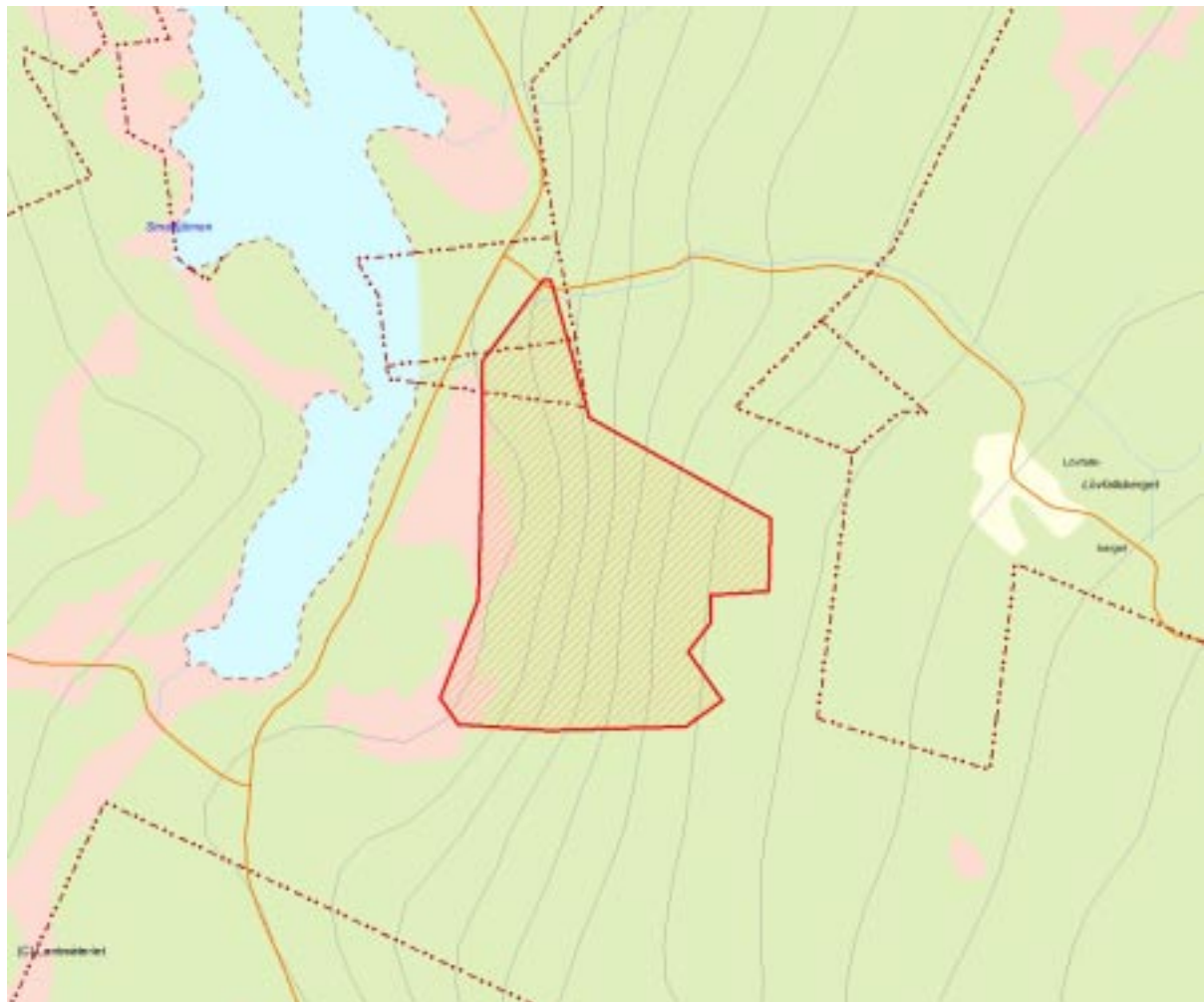
Länsstyrelsens bedömning

I länets yttäckande satellitbildskartering framgår det att i Ludvika kommuns södra delar och in över gränsen till Ljusnarsbergs kommun i Västmanland finns kluster av lövrika skogar och naturskogar av gran. Länsstyrelsen

bedömer att detta område har så höga naturvärden att det är ett kärnområde för dessa bägge naturtyper. Länsstyrelsen bedömer att området långsiktigt bör skyddas genom bildande av naturreservat.

Källor

Naturvårdsprogram för Ludvika kommun

Skala 1:10 000

4229 Ljungåsen/Lövkullen

Kommun	Ludvika	Totalareal	102 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	102 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	75 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	75 ha
Areal värdekärna	75 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Skogen i området kan karaktäriseras som höjdlägesskog. Det kärva klimatet gör att snötäcket ligger kvar betydligt längre här än i omgivande terräng. Skogsbeståndet ligger i anslutning till en större myr och består av en lång sluttning och en topp. På toppen utgörs skogen av gles tallskog med inslag av gamla granar. Sluttningen är bördigare, grandominerande med partier av fuktig till våt sumpskog. På sådana ställen är inslaget av död ved tämligen stort. I området finns mycket få synliga stubbar, förutom några platser dels där enstaka träd har plockhuggits dels gamla luckhuggningar. I området finns endast få stubbar med kolad ved.

Gles hållmarkstallskog på Ljungåsen

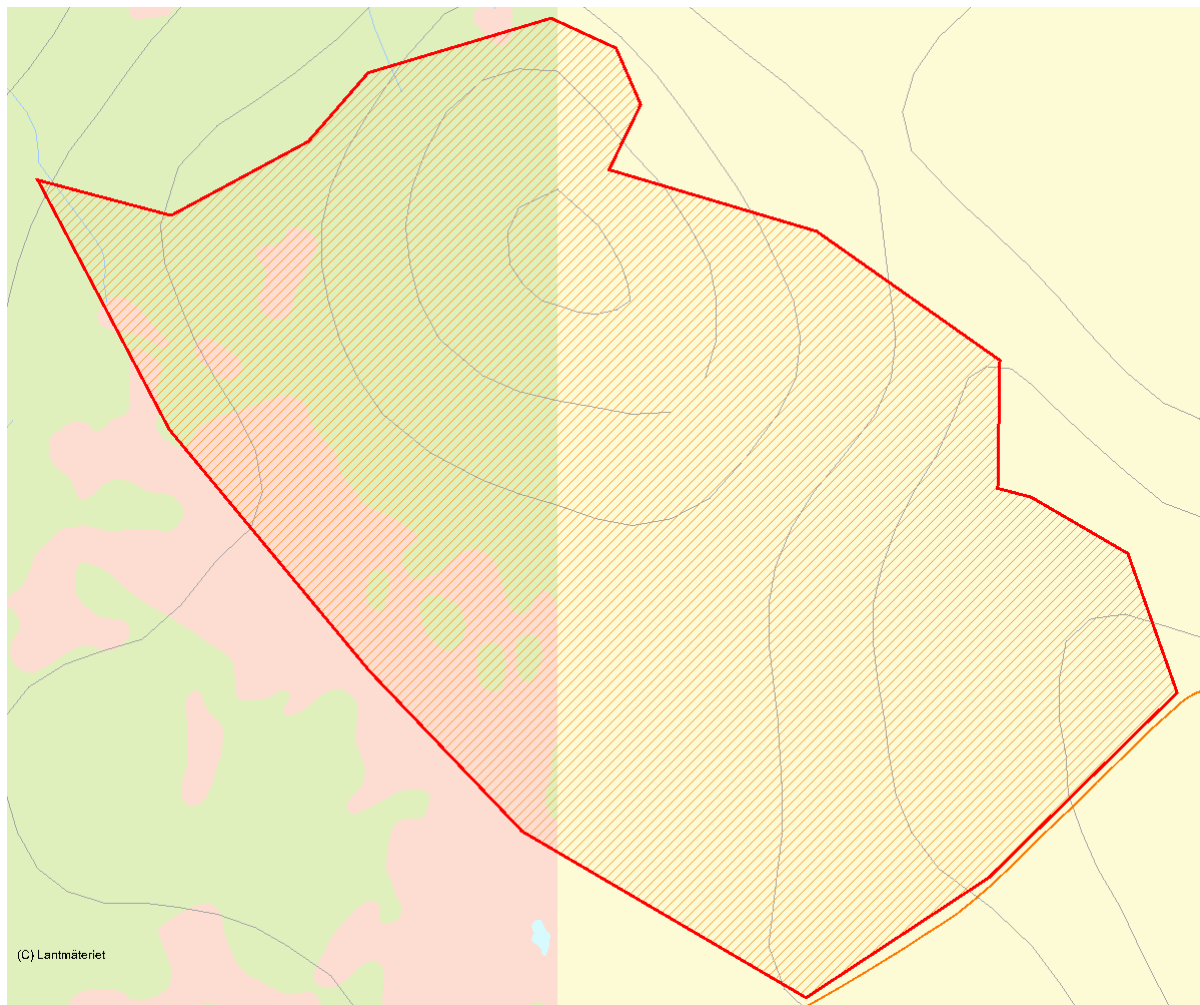
Länsstyrelsens bedömning

Ljungåsen har generellt höga naturvärden. Skogen är inte påverkad av modernt skogsbruk och har därför de strukturer som hör till en naturlig skog exempelvis död ved döende träd och träd av olika art ålder och dimensioner. I dagens påverkade skogar är detta ovanligt. Många av naturskogens arter kan inte leva i de modernt brukade skogarna. Det gör att dessa endast

finns kvar i de rester av naturskog som finns här och var i landskapet. Ljungåsen hör därför till de biologiskt mest värdefulla och intressanta skogar i denna del av kommunen. Värdet för det rörliga friluftslivet är stort, särskilt vintertid. Flera skidspår går genom området, vilka unyttjas frekvent. Området har sammantaget mycket stort bevarandevärde.

Källor

Naturvårdsprogram för Ludvika kommun

Skala 1:10 000

4227 Kungsgårdsholmarna

Kommun	Avesta	Totalareal	156 ha
Naturgeografisk region	26	Areal land	151 ha
Objektskategori	Ä	Areal vatten	5 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	125 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	125 ha
Areal värdekärna	34 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	94 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Representativt för regionen
- Artrik
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Vid Kungsgårdsholmarna har stora sedimentmängder avsatts i ett s.k. ”glacialt överfördjupat bäcken. Materialet har transporterats med dalälven, avlagrats i detta bäcken och byggt upp det nuvarande utseendet med öar, restlevéer och restsjöar. Vid högvatten har älven flera fåror i området. Sedimentationsprocesser, erosion och omlagring gör att området ständigt förändras. Sandön är den största av Kungsgårdsholmarna som endast har en mycket smal förbindelse mot fastlandet i väster. Holmen är ca 35 ha stor och utgörs av flera olika naturtyper. Den har en lång brukningshistoria med både jordbruk och skogsbruk. Flera små våtmarker, mader, som påverkas av Dalälvens vattenståndsvariationer är djupa, grunda flikar i fastmarken. På fastmarken utgörs en stor del av ädellövskog med flera riktigt grova ekar. Skogsbruket har tidigare använt delar av Sandön som försöksområde, vilket bl.a. har resulterat i plantering av gran och hybridasp. På senare år har restaureringsförsök gjorts på några ytor. Strandvegetationen med mader och översvåmningsområden är värdefull liksom skogsbestånd med stor lövinblandning, framför allt ek. Både fåglar och insekter hittar förnämliga biotoper i området. Fastlandsområdet är under restaurering, där målet är ädellövskog.

Ett stort antal rödlistade arter är funna i området. Området ingår i nätverket Natura 2000. Området är utpekad som riksintresse för naturvård

Kungsgårdsholmarna i höstskrud

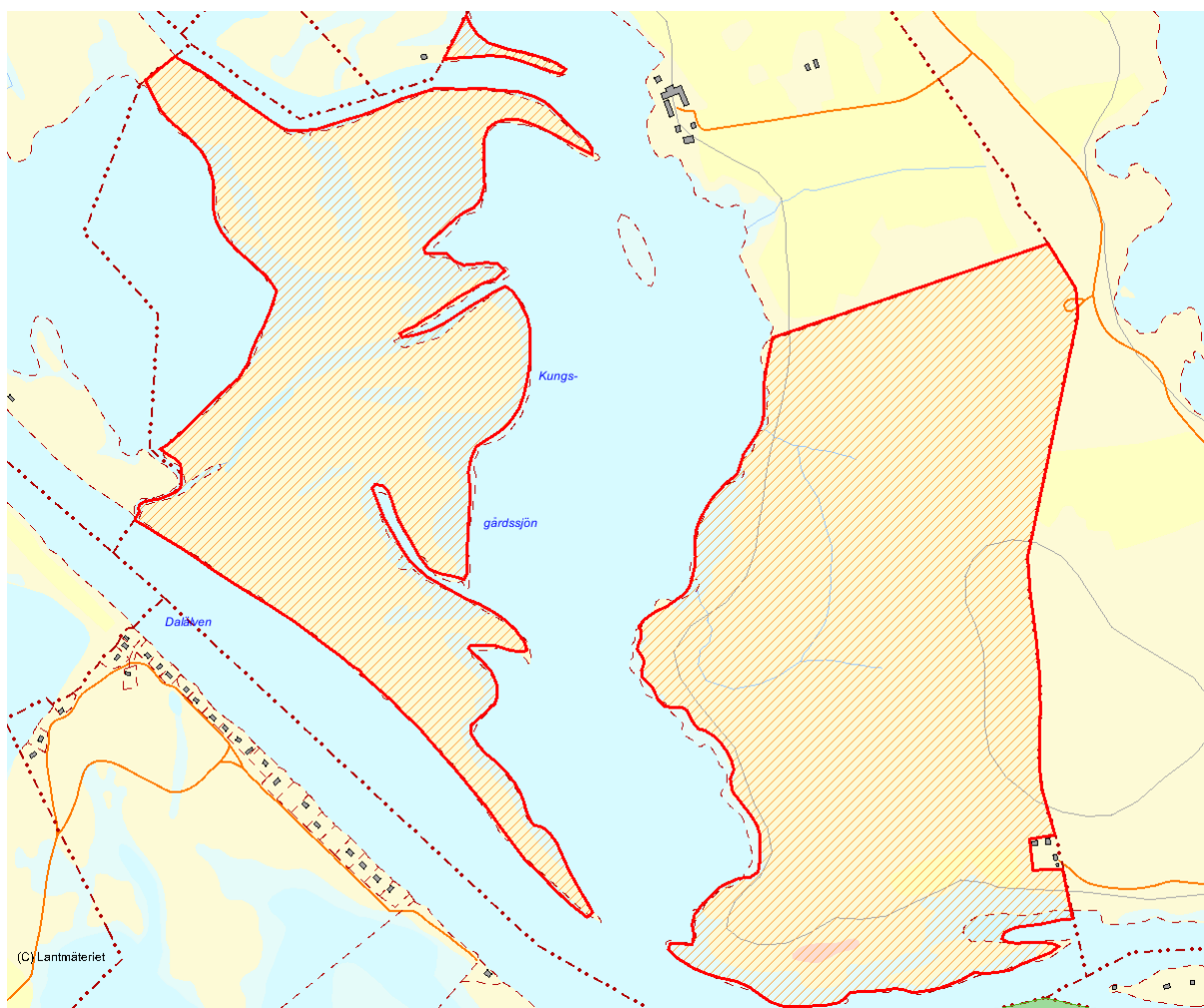
Länsstyrelsens bedömning

Områdets karaktär av överskådligt och levande sedimentationsbäcken under snabb utveckling gör det mycket intressant för flora och fauna samt en attraktiv landskapsbild. Botaniskt intressant är strandvegetationen (mader, översvämningssområden) samt skogspartier med stor lövträdsinblandning såsom grövre ekar. Lokalen

har angetts som den med de nordligaste spontana ekbestånden inom Dalälvens flodområde. Här finns flera ornitologiska och entomologiskt värdefulla biotoper. Det stora antalet rödlistade och regionalt hotade arter stärker områdets skyddsvärde. Länsstyrelsen bedömer att området bör skyddas som naturreservat.

Källor

1. Björklund G.: Geomorfologisk utveckling av Kungsgårdsholmarna. N 1975:5. Länsstyrelsen i Kopparbergs län. Falun. 2. Bratt L, Ljung T, 1993: Dalarnas ängar och betesmarker. Miljövårdsenheten 1993:1. Länsstyrelsen i Dalarnas län. Falun. 3. Rafstedt T, Bratt L, 1990. Våtmarker i Kopparbergs län. Miljövårdsenheten 1990:2. Länsstyrelsen i Kopparbergs län. Falun. 4. Rynéus T, 1979: Översiktlig naturinventering för Avesta kommun. N 1979:1. Länsstyrelsen i Kopparbergs län. Falun.

Skala 1:15 000

4222 Blåberget

Kommun	Hedemora	Totalareal	45 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	44 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	44 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	44 ha
Areal värdekärna	34 ha	Areal skyddszon	7 ha
Areal utvecklingsmark	5 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Särskild betydelse för kulturmiljövård
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Blåbergets topp når 196 m ö h, vilket ligger nära den högsta nivån som nåtts av havsytan (HK). Berget har härigenom blivit kraftigt bearbetat av vågsvallning så att kala, ofta nästa plana berghällar dominerar bergets hjässa. Nedåt sluttningen följer en kraftigt ursvallad, rikblockig morän. Skogen är en välutvecklad hållmarkstallskog där tallarna är runt 10 m höga och 150 till 300 år gamla. När finjordshalten ökar nedåt sluttningen blir träden högre och grövre och åldern ligger runt 150 år. Enar som är både gamla och höga växer spridda i hela området. Karaktäristiskt för hållmarkerna är lavrikedomen. Renlavar och fönsterlavar bildar öar på de kala hållarna. I skrevor trivs ljungen. Av fågellivet märks t ex större hackspett, korsnäbb och tjäder. Det är ett fint bergbundet område med stor andel naturskog. En stor del av området utgörs av hållmark men även en tjärn med omgivande barrsumpskog och myr finns inom avgränsningen. Avgränsningen inkluderar även en skyddszon av yngre barrskog, och eventuellt kan även en bredare zon behövas för att förstärka naturvärdena i området.

På Blåbergets topp syns de kraftigt ursvallade rikblockiga moränlagren, som bildats då havets högsta nivå nådde upp på Blåbergets sidor.

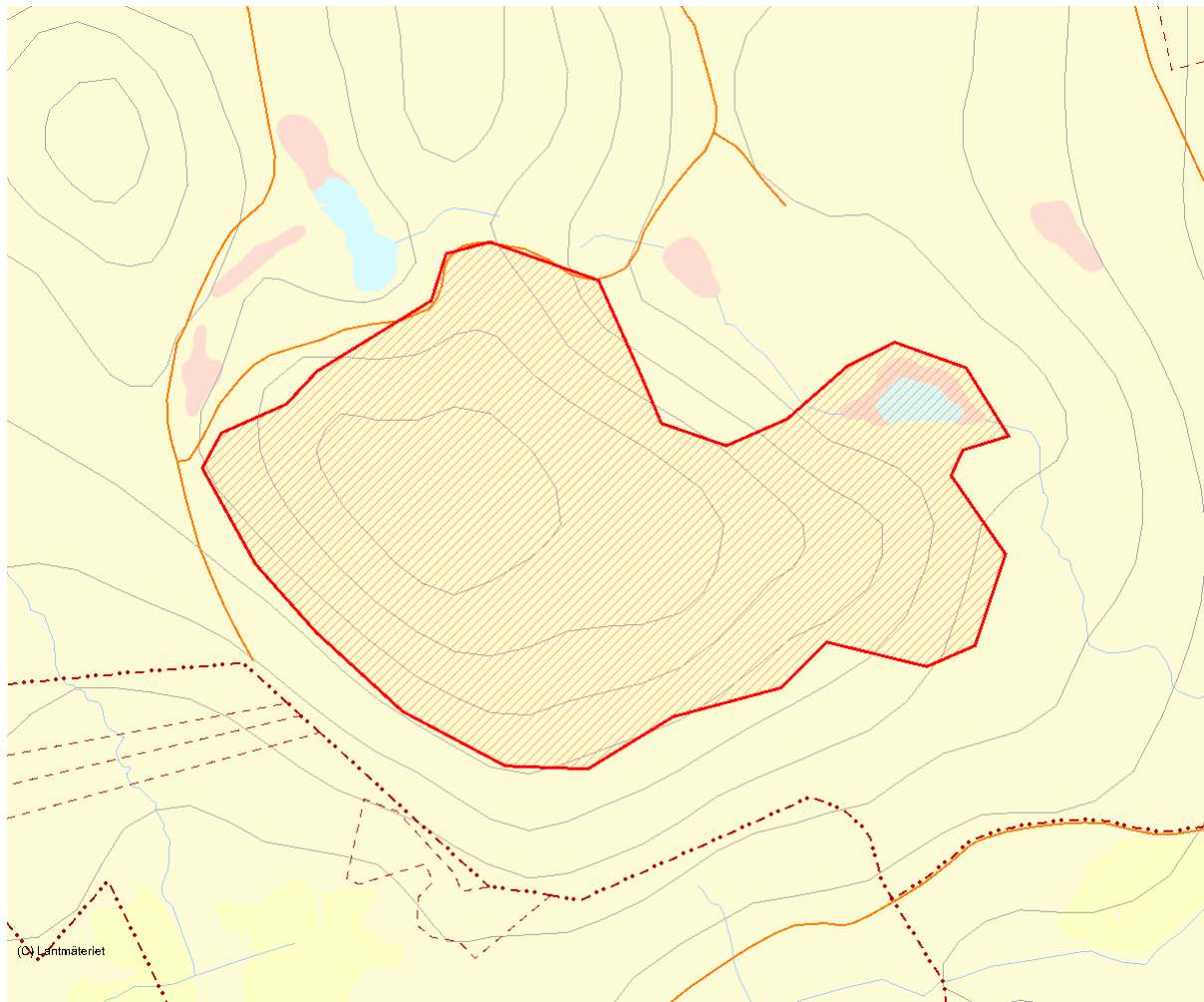
Länsstyrelsens bedömning

Hällmarkstallskogen på Blåberget är ovanligt välutvecklad och orörd under så lång tid att den kan klassas som en naturskog. Berget uppvisar på ett illustrativt sätt den omlagring av jordarter som sker på bergslutningar under HK. Vidare finns betydande

friluftslivsvärden genom den vackra skogen och utsikten från toppen. Ett område med stor andel naturskog av hög ålder. Området har även uppmärksammats för sina naturvärden i andra inventeringar och naturvärdena motiverar skydd av området.

Källor

1. Naturvårdsprogram för Kopparbergs län, Miljövårdsenheten Dalarnas län 1988:1 2. Inventering av områden viktiga för den biologiska mångfalden i skogarna inom Hedemora kommun. Lunqvist. 1994. Miljökontoret. Hedemora kommun

Skala 1:10 000

4224 Pålsbenning

Kommun	Hedemora	Totalareal	43 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	43 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	39 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	39 ha
Areal värdekärna	43 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Några kilometer sydväst om Skogshögskolan i Garpenberg ligger domänreservatet Pålsbenning, nyttjat i dess undervisning som det mest naturskogslika beståndet i skolans närhet. Det innefattar flera olika bestånd där dock spåren av kulturpåverkan, bl a stubbar finns genom hela området. Det har dock inte huggits på de senaste 40 åren, varför skogstillståndet närmar sig naturlighet på en del ställen. Främst gäller detta mängden lågor, som särskilt i områdets sydöstra del börjar bli påtaglig. Här finns också äldre trögväxta träd. Beståndsåldern i två bestånd med barrblandskog anges till 130 år. Lövandelen är mycket låg. Däremot finns såväl äldre lärk, som lärkförnygring, varför sannolikt hela området, kanske med undantag av enstaka träd och smärre fläckar, uppkommit efter sådd. Här finns också spår av milkolning. På ett mindre antal lågor finns ullticka. Rosenticka är återfunnen på en enda låga i ett sumpskogsparti. Violettgå tagellav finns på äldre och trögväxta granar i bergbranten i öster och högst upp i nordslutningen. Här finns även garnlav och en hel del vanlig skägglav. I det välutvecklade mosstäcket finns på flera ställen

knärot och spindelblomster.

Gammal barrblandskog med viss åldersfördelning växer i området.

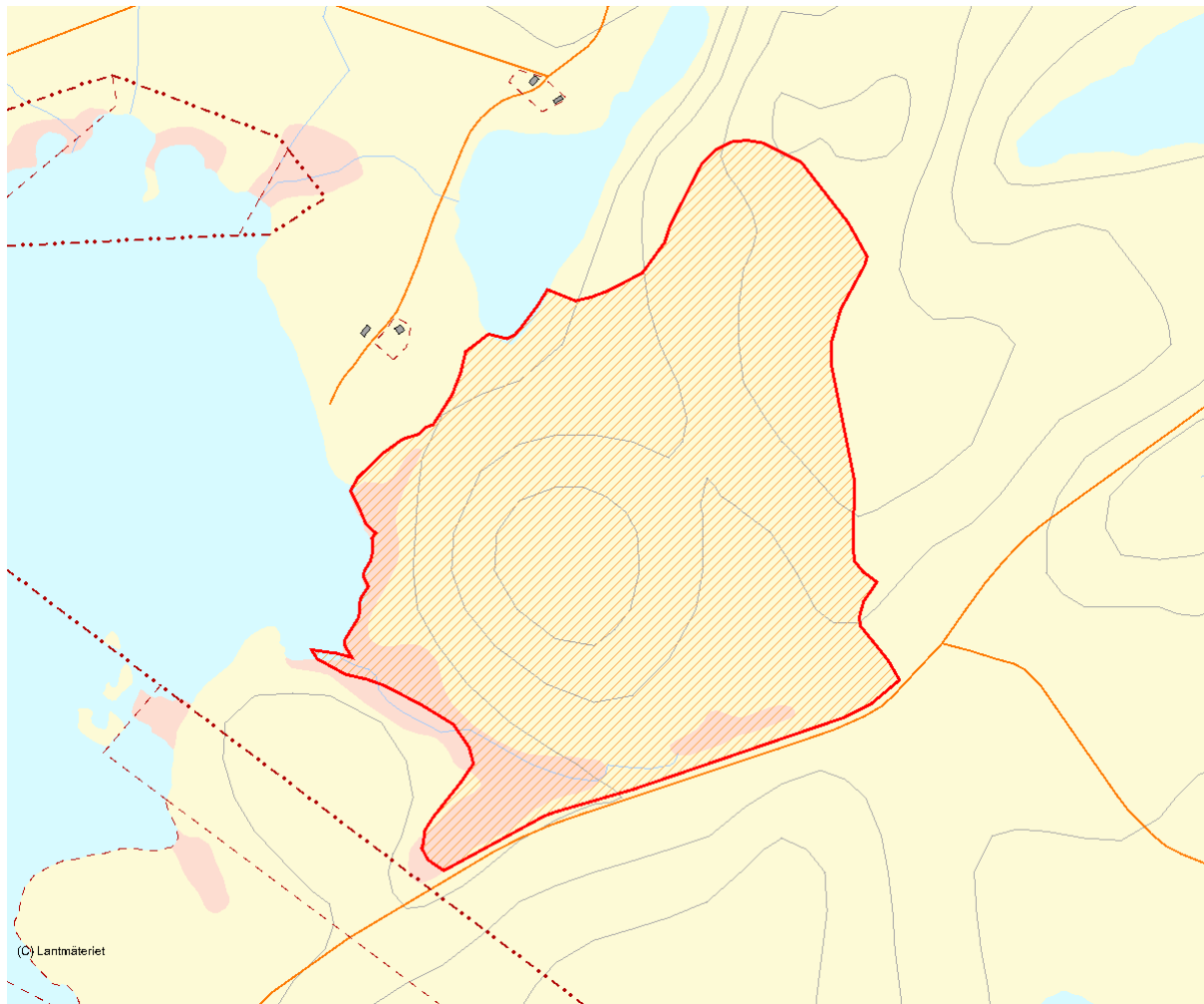
Länsstyrelsens bedömning

Området består av ett relativt stort område med barrblandskog som uppkommit efter avverkningar men som nu utvecklats mot allt större naturlighet, särskilt vad gäller ansamling av död ved. Här återfinns

flera intressanta gammelskogsberoende arter och lokalen utgör idag den viktigaste spridningskällan i denna socken för olika "hotarter" inom flera växtgrupper. Allt detta gör området skyddsvärt.

Källor

Inventering av områden viktiga för den biologiska mångfalden i skogarna inom Hedemora kommun. Lunqvist. 1994. Miljökontoret. Hedemora kommun

Skala 1:10 000

4727 Skissen

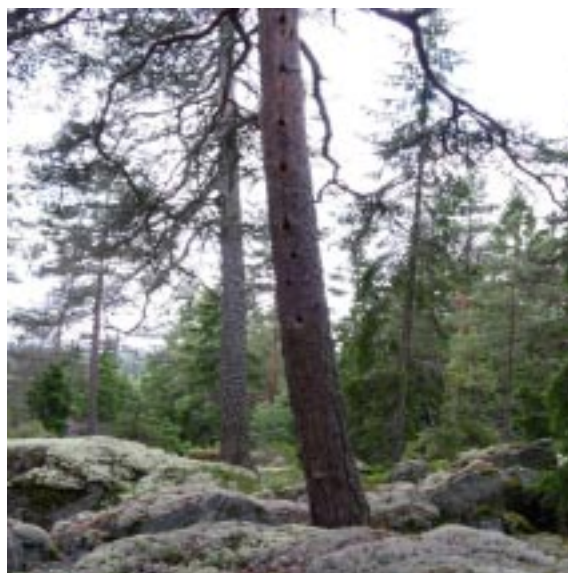
Kommun	Avesta	Totalareal	141 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	119 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	22 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	105 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	105 ha
Areal värdekärna	51 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Den skogklädda bergshöjden av urgranit når drygt 150 m.ö.h. De lösa jordlagren är tunna, och här och där går berghällar i dagen. I svackor finns partier med småmyrar. Boniteten är som regel låg, men särskilt slutningarna ned mot sjöarna rymmer näringsrikare marker. Området som ligger mellan sjöarna Svartskissen och Klar-Skissen avsattes 1948 som domänreservat. Resten av området ingår i ett nyare domänreservat där skogsbruk tillåts men omloppstiderna förlängs. Skogen utgörs av tallskog där de äldsta bestånden är uppemot 250 år. Området är småkuperat. Det finns två små sjöar och några mindre tjärnar samt ett par bäckar i området. Skogsbestånden är av olika ålder, trädslagsblandning och slutenhet och skapar omväxling i landskapet. Området ingår i nätverket Natura 2000.

Gamla grova träd ger livsrum för många arter

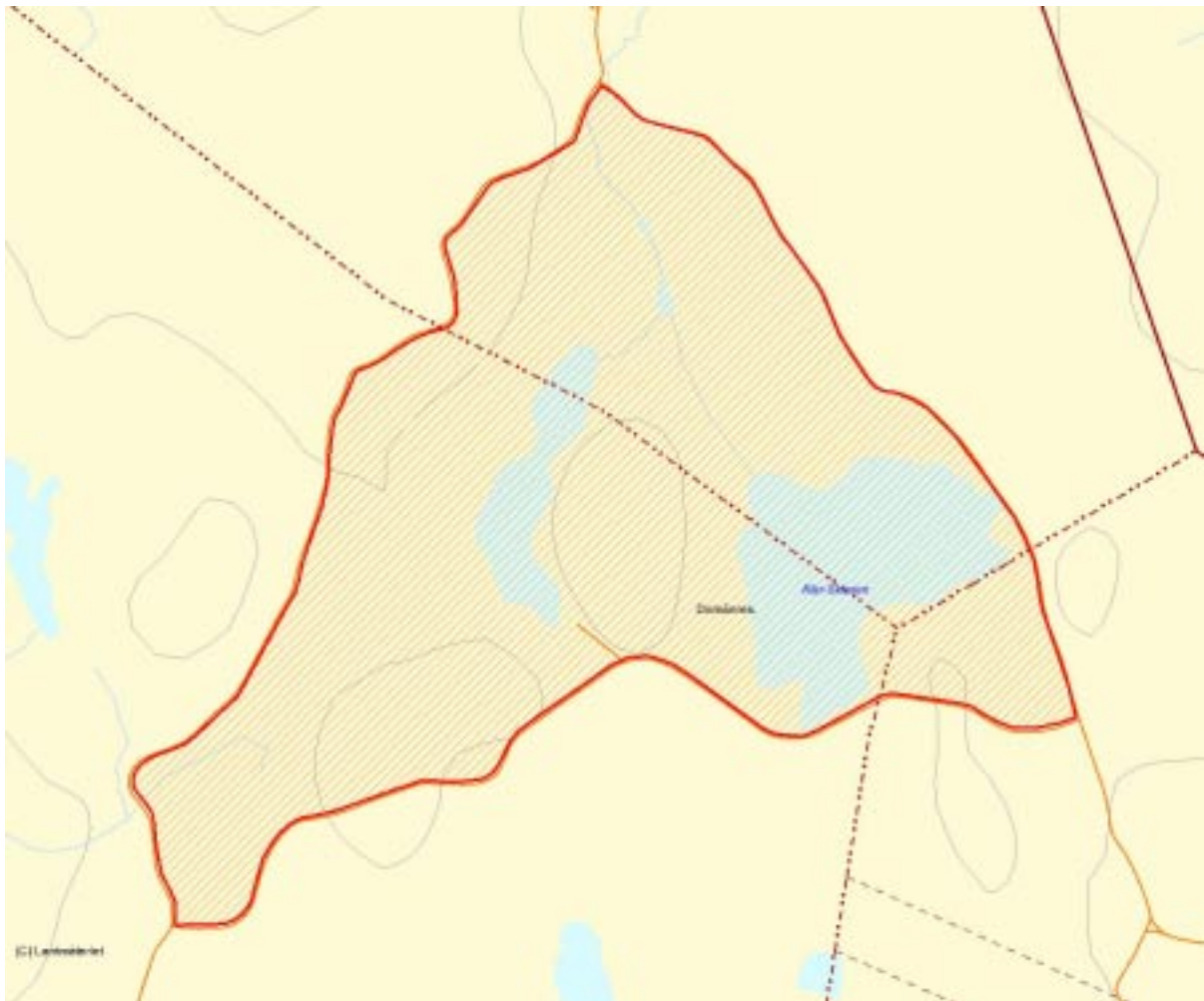
Länsstyrelsens bedömning

Skissenområdets centrala delar med det ursprungliga domänreservatet har mycket höga naturvärden. Hög trädålder och avsaknad av skogsbruk under mycket lång tid ger beståndet urskogskaraktär. Skogens höga ålder är mycket ovanligt i länet, särskilt i den södra delen. Detta är en av de kvarvarande rester av skog som förr varit representativ för regionen. Området är välbesökt och det finns ett vindskydd

vid en av sjöarna i söder. Den småskaliga variationen i området med flera olika naturtyper såsom våtmarker, vatten och olika skogstyper ger området sammantaget ett stort skyddsvärde. I några mindre bestånd i ytterområdet finns utrymme för att stärka naturvärdena genom naturvårdsåtgärder, tex bränning. Länsstyrelsen bedömer att skogen måste ges ett långsiktigt skydd för att naturvärdena ska bevaras.

Källor

1. Ekologisk landskapsplan landskapet Garpenberg-grönsinka, AssiDomän. 2. Naturvårdsprogram för Kopparbergs län, länsstyrelsen rapport nr 1988.1

Skala 1:15 000

4225 Gårdsjöarna

Kommun	Avesta	Totalareal	224 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	186 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	38 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	110 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	110 ha
Areal värdekärna	72 ha	Areal skyddszon	3 ha
Areal utvecklingsmark	26 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Området domineras av de två sjöarna Norra och södra Gårdsjön. Norra Gårdsjön som är den större av de två sjöarna är dämd i den södra änden. Stora områden har ett vattendjup som understiger 0,5 m och troligen består av överdämd myrmark. Vattnet är mycket färgrikt och i sjön finns ett flertal flytande öar som flyttar sig från år till år. Vissa av dessa öar är mer än 50 m långa och är trädbevuxna, ibland med flera tiotals träd (4-7 m höga). Sjöarna med omgivande våtmarker har stor betydelse för fågellivet. Våtmarkerna är till stor del öppna med det finns även viss andel som är bevuxna med tall. Den kvarvarande fullvuxna skogen kring sjöarna är varierad. Några värdekärnor med äldre skog och höga naturvärden avlöser områden med lägre naturvärden. Två domänreservat finns inom området. Stora Finnsjön är det ena domänreservatet, 17 ha stort. Största delen utgörs av myrmark, både i form av skogsbevuxen skvatramdominerad likom mer öppen starrdominerad myr. Mitt i den öppna myren ligger den lilla tjärnen med det missvisande namnet stora Finnsjön. Två ha av domänreservatet utgörs av 250-årig tallskog, med högt upphissade kronor. Marken täcks av ren- och islandslav med inslag lingon och ljung. Det andra domänreservatet, Gårdsjöarna utgörs av Norr och Sör Gårdsjön med mycket sparsamt tilltagen strandskog. Skogsmarken utanför domänreservatet är varierad. Den är i huvudsak talldominerad

med varierat inslag av löv, främst björk.

Värdekärnorna har hög trädålder och delvis stort inslag av tallar som är betydligt äldre än beståndet i övrigt. Förekomst av tallticka, violettgrå tagellav och garnlav tillsammans med andra hänslavar är tämligen vanlig i området.

Urskogsrest i norra delen av Gårdsjöarna

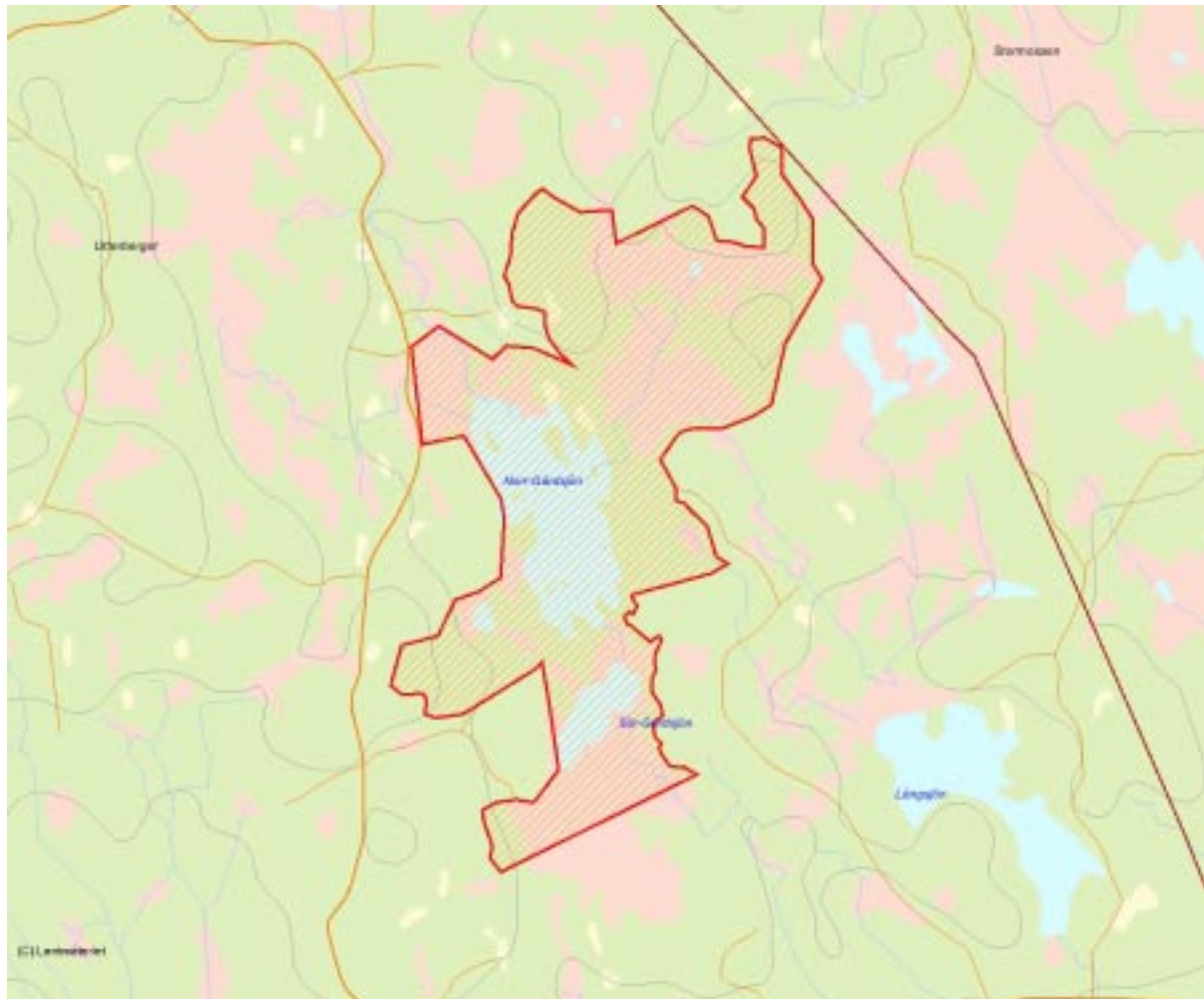
Länsstyrelsens bedömning

Området är variationsrikt med flera värdefulla naturtyper. Gårdsjöarna har stor betydelse för fågellivet. Skogen, i huvudsak tallskog med inslag av gran, som bildar en mosaik med mer eller mindre öppna våtmarker har en för regionen hög ålder. Förekomsten av nämnda signalarter

är goda indikatorer på skog med höga naturvärden i denna del av länet. Arterna indikerar bl.a skoglig kontinuitet vilket har betydelse för många andra arters överlevnad. Länsstyrelsen bedömer området måste undantas från skogsbruk i sin helhet för att naturvärdena ska bevaras.

Källor

1. Ekologisk landskapsplan landskapet Garpenberg - Grönsinka, AssiDomän. 2. Naturvårdsprogram för Kopparbergs län, Länsstyrelsens rapport nr 1988:1

Skala 1:30 000

4226 Krokbacken

Kommun	Avesta	Totalareal	72 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	72 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	71 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	71 ha
Areal värdekärna	23 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	48 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Berör befintligt Natura 2000-objekt

Beskrivning av området

Krokbacken är en bäckravin med omgivande barrskog. I områdets östra del sluttar det brant ner mot själva Krokbacken som ringlar fram i botten av ravinen. I den branta sluttningen växer granskog med inslag av grova tallar och enstaka kraftiga björkar. Längs bäcken förekommer sumpskog med klibbal och enstaka granar. Förekomsten av död lövved i bäckravinen är stor vilket gynnar många arter. Rikare skogsflora uppträder i ett par stråk. Ett bestånd av gran och gråal avslöjar en gammal kolbotten. Skog av den här typen är ovanlig i denna del av länet. Längre österut där ravinen är något grundare finns på norra sidan av bäcken ett litet bestånd med mycket gammal tallskog, uppskattningsvis kring 200 år. Här är jorttäckets tunnt och marken bevuxen med renlav och islandslav. I övriga delar av området är skogen brukad. Fem rödlistade arter och fem regionalt hotade arter är funna i området. Arterna indikerar hög och jämn luftfuktighet, samt skog med lång kontinuitet och jämn tillgång på död ved. Området ingår i nätverket Natura 2000.

Sumpskogar med döda träd har ofta höga naturvärden.

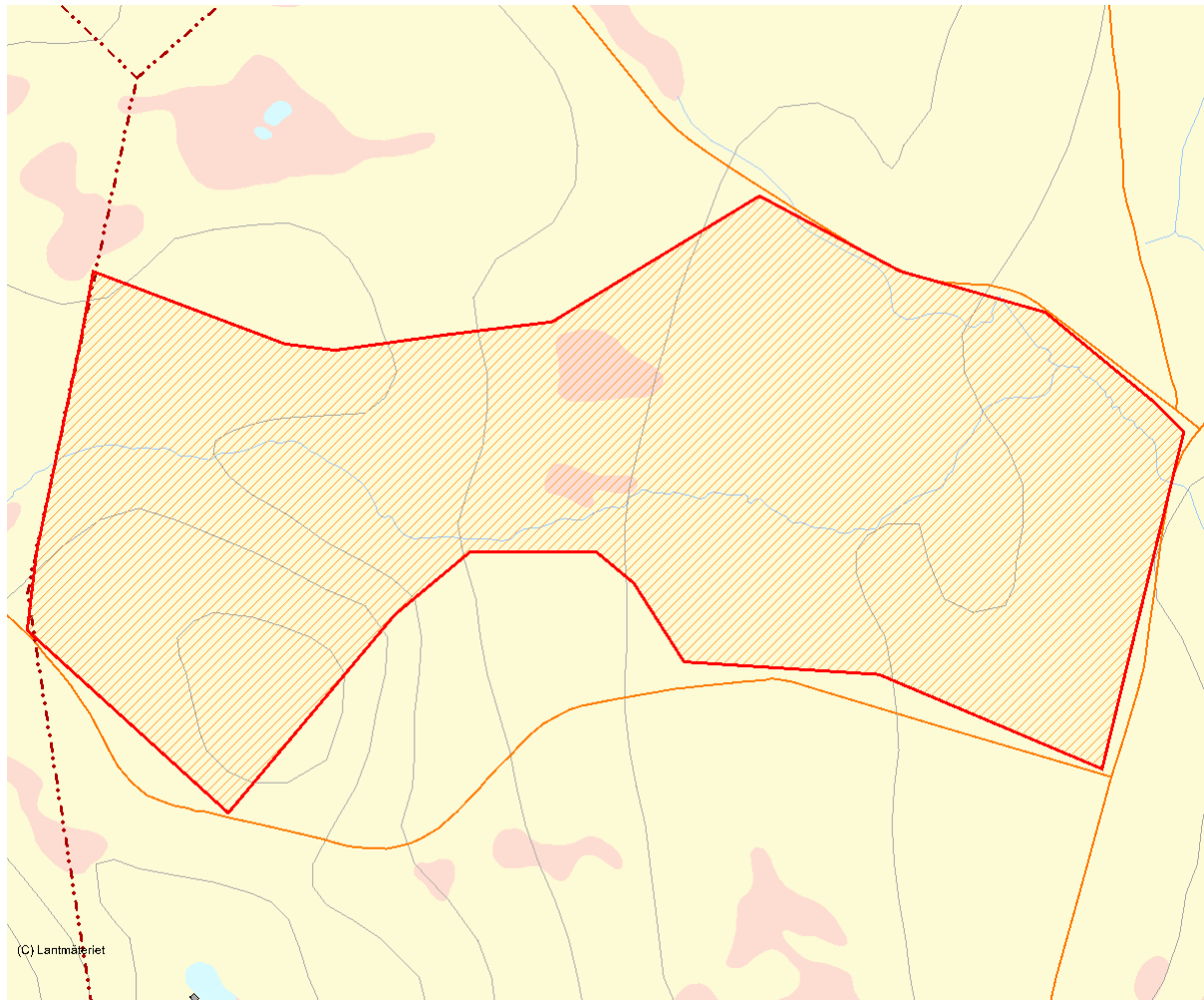
Länsstyrelsens bedömning

Områdets östra barrskogsbestånd har naturvärden knutna till hög humiditet och god tillgång på död ved. Sumpskogen längs bäcken i dalbotten har höga naturvärden med stort inslag av löv och frodig vegetation. Det lilla beståndet med gammal grov tallskog är skyddsvärt. Det stora antalet fynd av rödlistade

och regionalt hotade arter stärker skyddsvärdet. Arterna signalerar att detta är värdefulla ekosystem som ger livsrum till arter som normalt inte förekommer i den brukade skogen. Länsstyrelsen bedömer att detta sammantaget ger området ett högt skyddsvärde. Området bör undantas från normalt skogsbruk.

Källor

Naturvårdsprogram för kopparbergs län, Länsstyrelsen rapport nr 1988:1

Skala 1:10 000

4215 Långsjön

Kommun	Borlänge	Totalareal	30 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	30 ha
Objektskategori	Sö	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	29 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	29 ha
Areal värdekärna	27 ha	Areal skyddszon	1 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Artrik
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Särskild betydelse för kulturmiljövård

Beskrivning av området

Långsjön med skogen på västra och norra sidan ligger nära Rommeheds flygfält i södra delen av Tunaslättens stora sedimentmarker och vackert omgiven av Tunabergen. Själva Långsjön och Kalven är två åsgravsjöar. Marken ägs av Fortifikationsverket och har använts som militärt övningsfält. Kvar finns flera rester av värn, skyttegravar och militär vedhugning. Även om skogen i området har en mycket speciell historia så har den nu karaktärer som gör den värdefull ur naturvårdssynpunkt. Skogen är i långa stycken en gles och högstammig blandskog på sandigt-moigt underlag dominerad av grova granar och tallar men också björkar o aspar. Den är örtrik och innehåller till stor del också ett välutvecklat buskskikt. I sluttningen ner mot Långsjön dominerar lövskog och lövsnår, bitvis med gott om gråal. I området finns också vackert utbildade strandlinjer och små spår som bedömts vara från fossila åkrar. I norra änden av Långsjön ligger en kommunal badplats. Området fungerar också som strövområde.

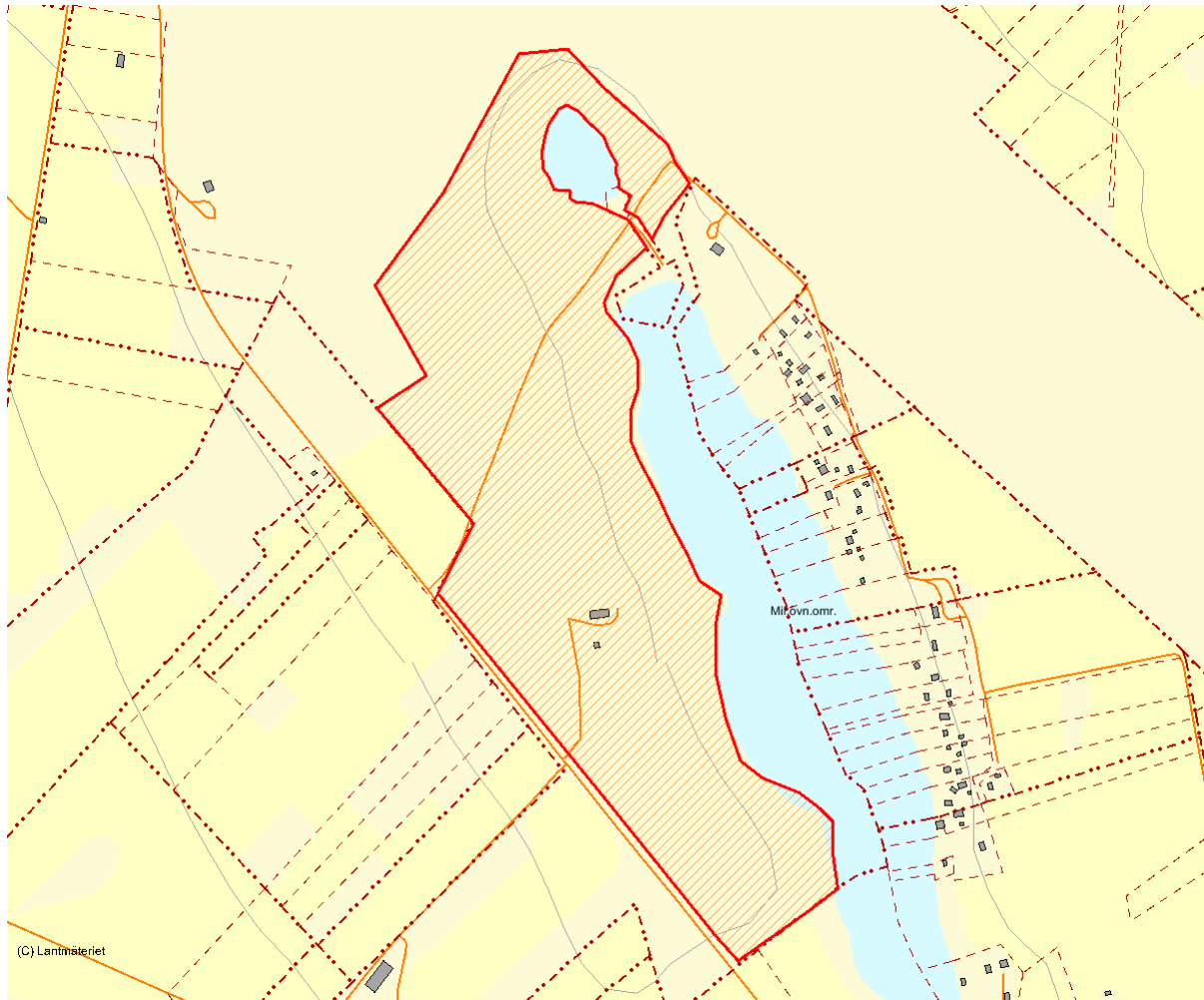

En vildvuxen lövskog med björk och gråal i sluttningen ner mot Långsjön

Länsstyrelsens bedömning

Skogsmiljön vid Långsjön är biologiskt rik trots sin udda historia. Det gäller i första hand träd, buskar, örter och fåglar och möjligtvis också insekter även om inga studier är kända av Länsstyrelsen. Blandningen av grov och högstammig skog av flera

trädslag i kombination med örtrikedom, lövsnår och buskpartier gör hela skogsmiljön speciell och artrik. Området är också en tillgång som strövområde och genom den kommunala badplatsen. Naturvärdena gör att området bör skyddas mot skogsbruk.

Skala 1:10 000

4217 Älgsjöberget

Kommun	Hedemora	Totalareal	48 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	48 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	46 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	46 ha
Areal värdekärna	28 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	20 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Älgsjöbergets sydsluttning i den nordöstra delen av området består av en barrblandskog med gran och tall. Åldersspridningen är stor och ett visst inslag av död ved finns. Enstaka äldre träd finns spritt i området, framförallt tall men också björk och andra lövträd. Hela sluttningen anses lika värdefull och klassas som nyckelbiotop och bör därför lämnas. Mellan sjöarna och västerut finns en barrblandskog vilken närmast kan beskrivas som utvecklingsmark. En viss diameterspridning finns, men äldre träd och död ved förekommer endast sporadiskt. Några fuktdråg med rikare flora finns i området samt en del spår efter kulturlämningar, troligen en gammal kolbotten.

Älgsjöbergets barrblandskog har en åldersfördelning som skapar en fin luckighet i området.

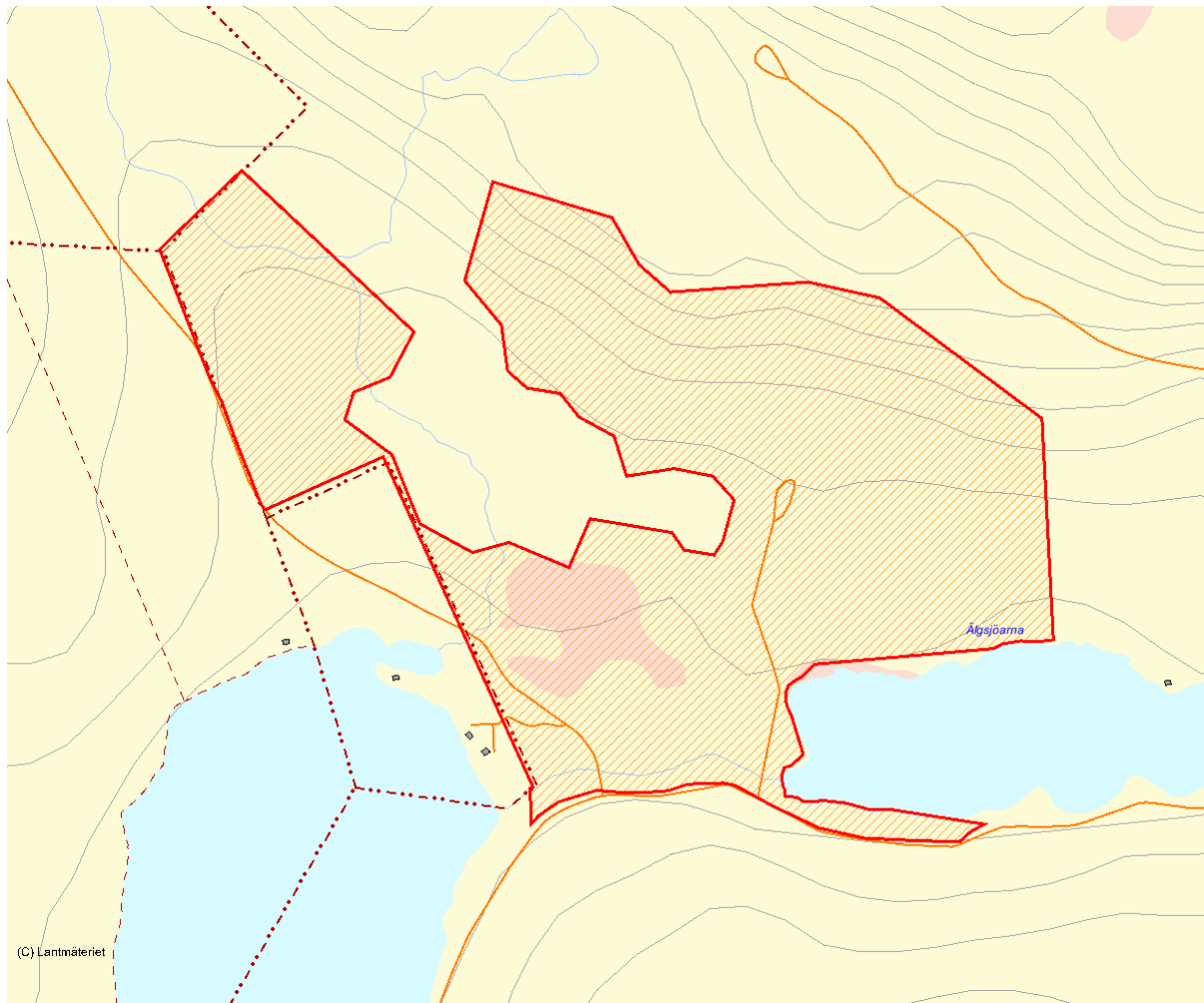
Länsstyrelsens bedömning

Stor åldersspridning, inslag av död ved samt förekomster av äldre träd -främst tall och björk- skapar förutsättningar för rikare flora och fauna. Diameterspridning och luckighet

skapar möjligheter för ett rikare skogssamhälle. Områdets representativitet för regionen samt den höga graden av naturlighet motiverar ett varaktigt skydd av området.

Källor

Inventering av områden viktiga för den biologiska mångfalden i skogarna inom Hedemora kommun. Lunqvist. 1994. Miljökontoret. Hedemora kommun

Skala 1:10 000

4219 Kyrkskogen

Kommun	Hedemora	Totalareal	59 ha
Naturgeografisk region	27	Areal land	59 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	59 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	59 ha
Areal värdekärna	59 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

På gränsen till Sätters kommun ligger detta område som idag troligen är mer granpräglat än längre tillbaka när skogsbrändernas inverkan var större. Beståndet har en tydlig ålders- och diameterspridning och skulle kunna kallas för urskogsartat om bara tillgången på död ved vore bättre. En del nyare lågor finns, men äldre sådana är svåra att finna. Skogen har tack vare sina övriga förtjänster idag ändå klassats som nyckelbiotop. På skedvisidan (Sätters kn) omges gammelskogen av ungtallmiljöer, medan det på husbysidan (Hedemora kn) finns en lite äldre talldominerad skog med granuppslag samt en viss åldersspridning, luckighet och björkslag. Lite längre österut blir skogen också mer varierad, med fuktigare grandominerade svackor med visst örtinslag, omväxlande med lite torrare tallpartier. Bitvis finns här också sluttningar med rätt gott om lågor. Vid en äldre tall hittades signalarten blomkålsvamp och strax intill men vid en något fuktigare miljö, en såväl rödlistad som signalartsklassad fjälltaggsvamp (*Sarcodon* sp.). En myrstack var också uppgrävd på misstänkt björnmanér. På skedvisidan finns ett litet område utpekade sedan tidigare av skogsvårdsstyrelsen som "Kyrkskogsreservatet". Där finns grova flerhundraåriga tallar

(enligt en skylt i området över 300 år) och grova granar. Detta lilla område bör inlemmas i ett eventuellt blivande reservat.

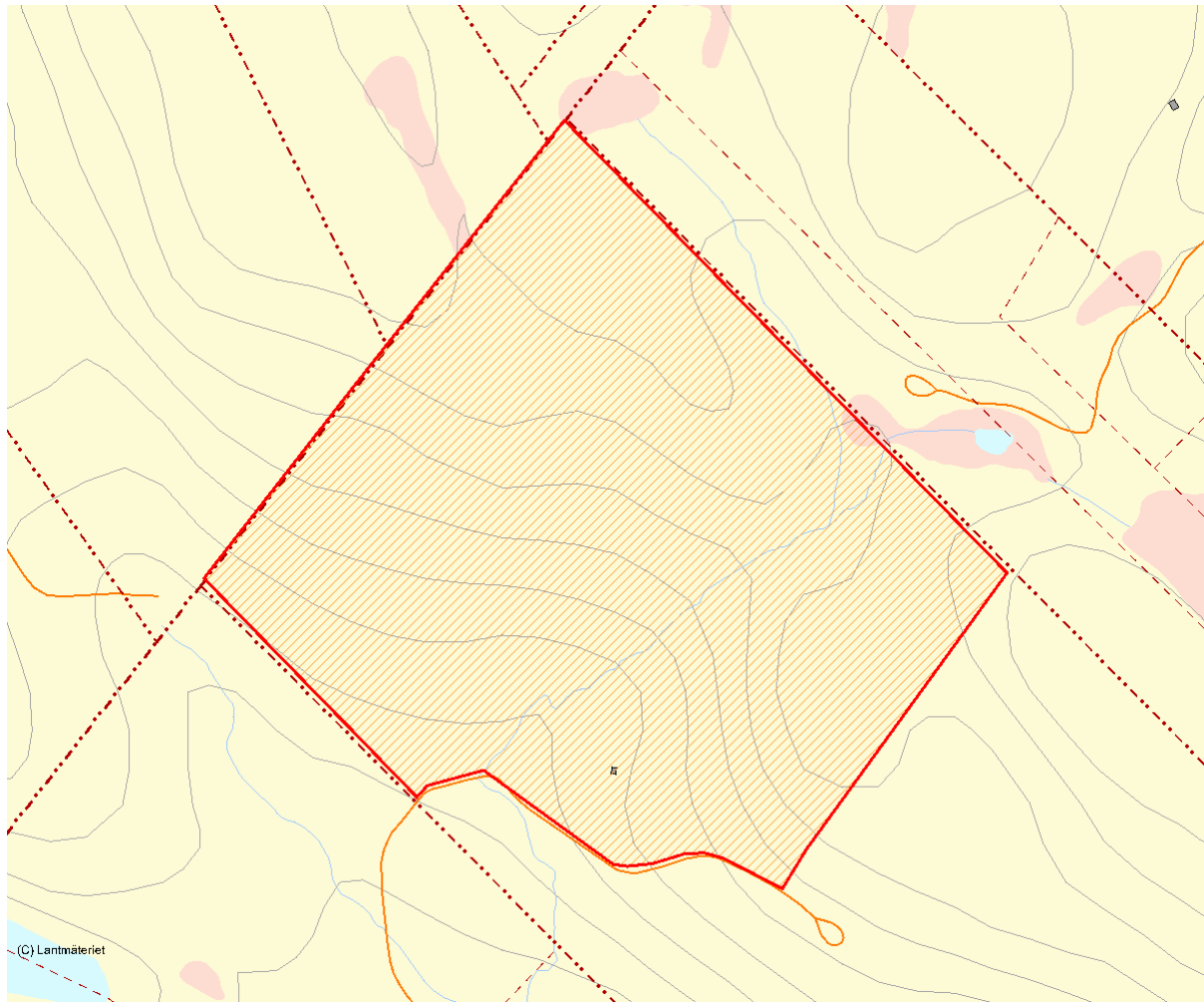

I den talldominerade skogen finns partier med en hel del gran samt en viss åldersspridning, luckighet och björkslag.

Länsstyrelsens bedömning

Området hyser en för regionen relativt ovanligt hög andel med äldre träd. Skogen har en fin åldersspridning och en del partier med tillgång på död ved. Detta skapar förutsättningar att knyta ihop

skogen på husbysidan (Hedemora kn) med den egentliga kyrkskogen i Stora Skedvi (Säter kn). Länsstyrelsen bedömer att området hyser så höga naturvärden att det varaktigt bör skyddas mot skogsbruk.

Skala 1:10 000

4757 Svarttjärnen

Kommun	Hedemora	Totalareal	59 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	59 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	44 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	44 ha
Areal värdekärna	44 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

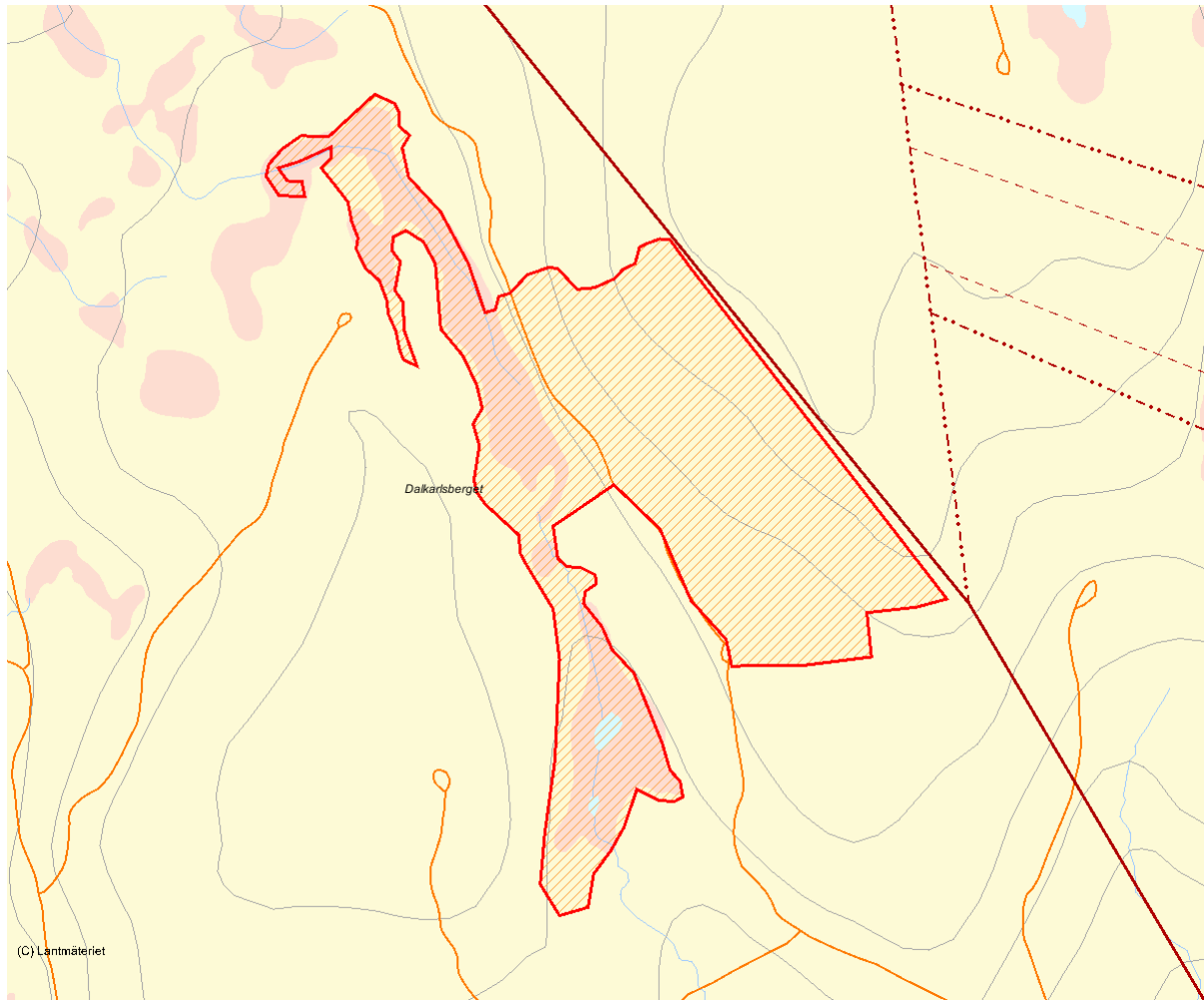
På länsgränsen ligger ett långsmalt skogsområde, här kallat Svarttjärnen. Vissa delar av området består av talldominerad skog med en del granunderväxt. Det är rätt gott om torrträd och lågor, men ont om mer grovvuxna träd. Fin tallskog finns även nordöst om kraftledningarna upp till det hygge som vidtar ett drygt hundratal meter norrut. I söder finns en grandominerad skog med inslag av tall och björk (relativt rikligt i vissa partier efter bäcken). Norr om kraftledningarna finns en fin gransumpskog utefter den bäck som rinner ner till den tjärn som gett området dess namn, Svarttjärnen. Träden har inga större dimensioner, men området upplevs ändå som relativt orört. I södra delen finns också en del torrare fastmarkspartier med lite grövre tall. Totalt sett är området tämligen varierat med olika insprängda småbiotoper. Generellt finns en bra ålders- och diameterspridning och en del lågor i olika nedbrytningsstadier.

Länsstyrelsens bedömning

I den östra delen finns ett något större inslag av såväl stående som liggande död ved och lite högre trädåldrar. Detta medför ett naturvårdsintresse även om de i egentlig mening gamla och grova

träden saknas. Den västra delen av området är ett varierat område som generellt hyser död ved samt en fin åldersspridning. Då stora delar är relativt orörda, bör hela området skyddas.

Skala 1:15 000

4759 Kastjärnsberget

Kommun	Hedemora	Totalareal	138 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	138 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	136 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	136 ha
Areal värdekärna	136 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Kastjärnsberget ligger väster om sjön Fullen i Hedemoras norra del. I den norra delen växer en i huvudsakligen brandpräglad tallskog med visst granuppslag under. Det är bitvis blockrikt och delvis impedimentartat. Ett visst inslag finns av något äldre och trögvoxna träd samt torrträd, men tyvärr är diameterspridningen inte så stor och det råder brist på lågor. Efter vägen finns lärkträd här och var och fläckvis också ett stort uppslag av lärkplantor. Signalarten dropptaggsvamp förekommer på några platser. I nordsluttningen ned mot skogsbilvägen och Kastjärnen finns en till större delen jämnårig mossig blåbärsgranskog med bara små mängder död ved och lägre naturvärde. Enligt Rolf Lundqvists inventering av naturvärden i Hedemoras skogar ska dock lunglav växa på en asp i en bäckravinartad miljö i den västligaste delen av inventeringsområdet. Andra arter som hittats inom området är violettgrå tagellav och ullticka. I den östra delen ned mot Fullen finns en bördig grandominerad skog med flera kulturspår i form av odlingsrösen, husgrund och ett par stora "kandelaberbjörkar". Lövinslaget är här också tämligen

stort.

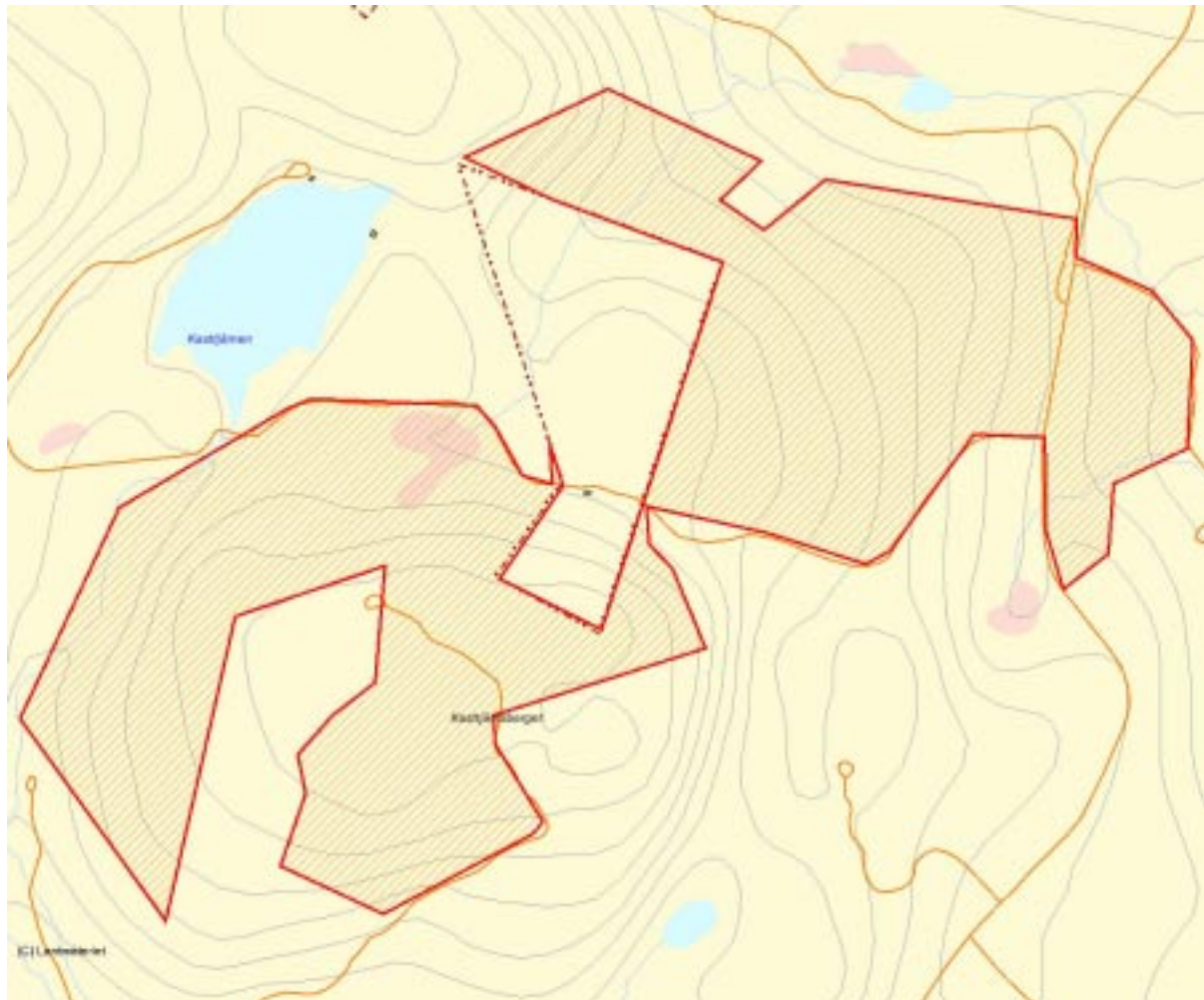

Den brandpräglade tallskogen är bitvis blockrik.

Länsstyrelsens bedömning

Området har ett relativt stort lövinslag. Detta, tillsammans med örtrikheten och kulturspåren i form av t ex "kandelaberbjörkarna" skapar förutsättningar för rik lägre flora

och fauna. Inslag av äldre träd och torrträd ger förutsättningar för fortsatt utveckling av naturvärdet. Länsstyrelsen bedömer att området bör skyddas från skogsbruk.

Skala 1:15 000

4221 Snöberget

Kommun	Hedemora	Totalareal	70 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	70 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	69 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	69 ha
Areal värdekärna	70 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

På Snöbergets sydvästra sluttning växer en i huvudsak talldominerad skog med visst uppslag av gran. Skogen är bitvis luckig och har en viss åldersspridning. Fast skogen är klen är trädåldern hög. Sammantaget verkar den rätt trögvoxen och ger intryck av ett äldre restbestånd. Här finns ett större inslag av löv än i omgivande områden. Inslag av torrträd finns. Signalarten dropptaggsvamp förekommer liksom blomkålssvamp. I slutningen finns också fuktigare svackor där granen dominerar mer. En del granar når uppemot 30 meter. Här och var finns spår efter bränder i avverkningsstubbar. En stubbe har spår efter fem bränder. Bitvis, t.ex. strax söder om toppen är det rätt gott om lågor och här finns mer död ved än vad som är vanligt i området i övrigt. Detta ger goda förutsättningar för den biologiska mångfalden. Bland funna arter kan ullticka och violettgrå tagellav nämnas.

Tallarna är trögvoxna, men med breda kronor.
Hänglavsförekomsten är påfallande hög.

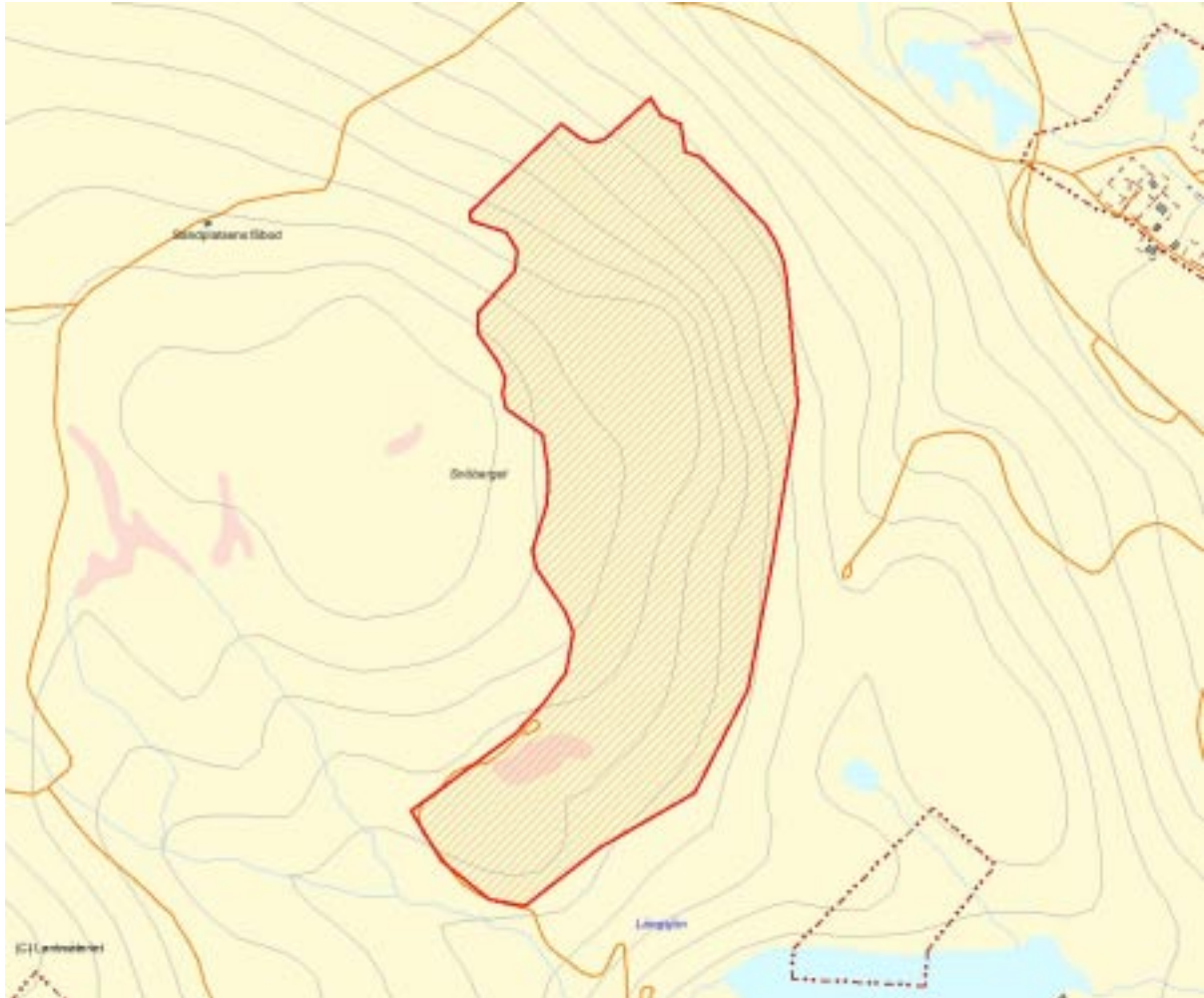
Länsstyrelsens bedömning

Det beskrivna området erbjuder livsutrymme för flera arter vars miljöer annars är dåligt tillgodosedda i skogarna i omgivningen. Exempel på sådana miljöer

är gamla tallar, brandstubbar och död ved i olika nedbrytningsstadier. Det är därför för denna region av betydelse att skogen får ett långsiktigt skydd.

Källor

Inventering av områden viktiga för den biologiska mångfalden i skogarna inom Hedemora kommun. Lunqvist. 1994. Miljökontoret. Hedemora kommun

Skala 1:15 000

4216 Staktjärn

Kommun	Hedemora	Totalareal	18 ha
Naturgeografisk region	28b	Areal land	18 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	13 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	13 ha
Areal värdekärna	13 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för kulturmiljövård
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

På östsidan av Staktjärnen ligger ett tidigare domänreservat med äldre talldominerad barrblandskog. Det är ett spännande område med ett relativt stort antal grova och plattkroniga tallöverståndare spridda i en skogsmiljö som även i övrigt har stor åldersspridning och inslag av gammal grov gran. Flera gammeltallar är mellan tvåhundra och trehundra år gamla. Många träd är grova, med typisk grovbark, platta kronor och en längd på upp mot 25 meter. Tyvärr är mängden död ved begränsad om än stadd i ökande. Bitvis är området jämförelsevis hänglavsrikt. Ut mot tjärnen övergår tallskogen i sumptallskog med skvattramdominans i fältskiktet. Signalarten trådticka växte tämligen rikligt vid basen av en troligen äldre men inte speciellt grov gran. En nyfiken födosökande hona av tretåig hackspett observerades också vid inventeringstillfället. Enligt Rolf Lundqvists "inventering av områden viktiga för den biologiska mångfalden i skogarna inom Hedemora kommun" ska också andra signalarter, liksom en trolig fåbodristning med årtal 1778 inskuret i en tall förekomma i området. Det idag intressanta området omfattar ett större område än det fd domänreservatet. Enstaka gamla, grova avverkningsstubbar från den gamla dimensionsavverkningen finns, men rimligen har

inga skogsbruksåtgärder utförts under senare decennier. En stubbe visar spår av fem bränder. En del av gammeltallarna förefaller ha brandljud som övervallats.

I den kuperade terrängen i Staktjärn växer en barrblandskog med delvis gamla tallar.

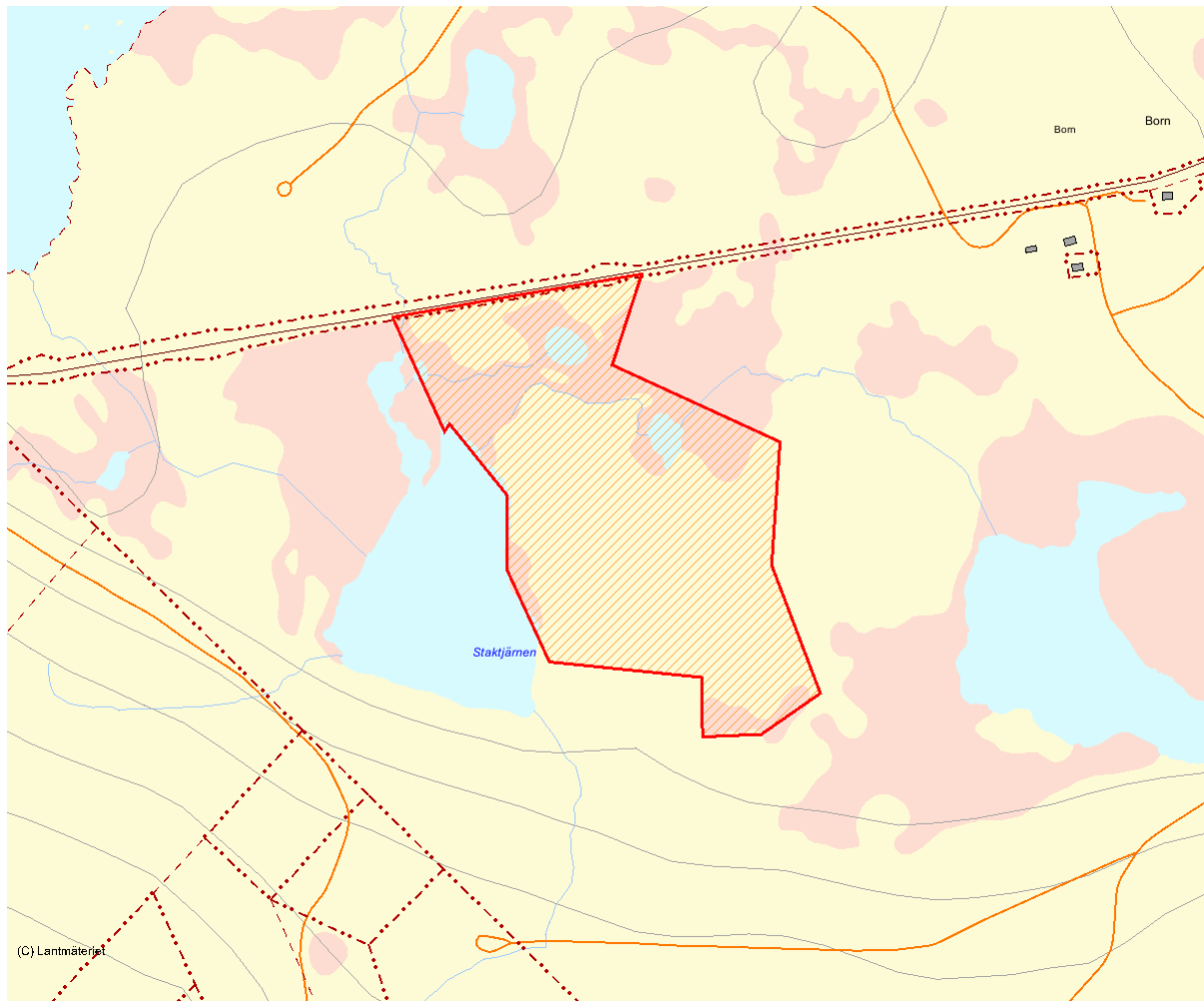
Länsstyrelsens bedömning

Området är av högt värde, främst genom förekomsten av gammal skog i ett i övrigt stort område som är mycket fattigt på sådan. Fina gamla tallar och granar av hög ålder, förekomst av viss död ved samt olika signal- och rödlistade arter motiverar nyckelbiotopsstatus i den södra delen av Staktjärn. I den nordliga delen, ca en fjärdedel av totalområdet närmast vägen, är trädåldern generellt yngre än i den södra delen.

Här håller också ålders- och diameterspridning en lägre bredd vilket sänker värdet. Dock förekommer äldre träd och området kommer sannolikt hysa liknande värden som det södra inom en snar framtid. I och med närheten till det stora värdefulla området samt områdets värde i sig bör hela totalområdet skyddas. Området har stora värden inte bara ur naturvårdssynpunkt utan även ur kulturminnesvårdssynpunkt.

Källor

Inventering av områden viktiga för den biologiska mångfalden i skogarna inom Hedemora kommun. Lunqvist. 1994. Miljökontoret. Hedemora kommun

Skala 1:10 000

4138 Transtrandsfjällen 24

Kommun	Malung	Totalareal	60 ha
Naturgeografisk region	32a , 33f	Areal land	56 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	3 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	24 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	24 ha
Areal värdekärna	9 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	15 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Området är beläget i den centrala till södra delen av Transtrandsfjällen. På kartan visas ett område som innehåller statligt ägd mark. I inventeringen har ett större område än det som markerats på kartan beaktats eftersom den statligt ägda delen endast utgör en del av ett större sammanhängande område. Texten som följer beskriver hela området. I området finns ytor med mycket höga naturvärden till mer triviala områden. Brandpåverkade äldre tallskogar dominerar i området och granskogar förekommer i stråk, företrädesvis i fuktiga lägen. I tallskogen finns stubbar med spår av upp till fem olika bränder. I de fuktiga drågen förekommer mer krävande växter såsom hässlebrodd, ormbär, lundarv och gullpudra. Även moss- och lavförekomsten är rik i hela området, särskilt noteras den iögonfallande hänglavsförekomsten. Norra delen av totalområdet utgörs av flack terräng som är rik på myrar och myrmosaiker. Även kulturella värden finns, Gamla Mornässättern är en bland flera fäbodrar i området. Sammantaget är området redan idag artrikt och utgör en viktig lokal för såväl rödlistade som andra ovanliga arter. Området angränsar till ett annat område, Transtrandsfjällen 15, som också innehar höga naturvärden. Ett skydd av en större area,

Transtrandsfjällen 24 och 15, kan hjälpa till att förhindra fragmenteringen som är ett stort hot för naturvärdena i detta område.

Invallning i tall.

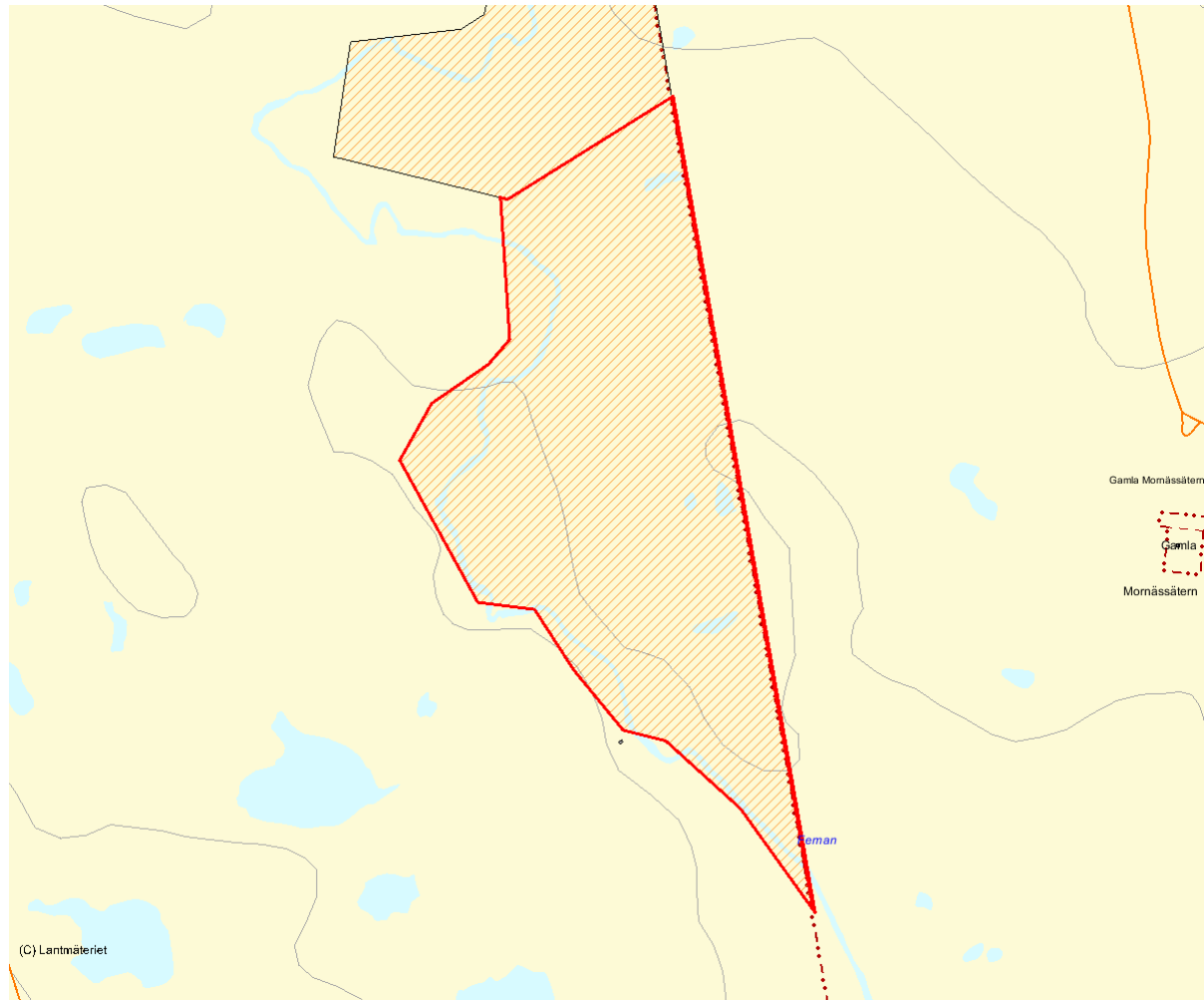
Länsstyrelsens bedömning

Området består främst av skogs/myrmosaik med brandpräglad tallskog samt fuktig granskog. Artrikedomen är hög med avseende på flera olika slags organismgrupper. Området är en del av ett större skogsområde norrut som sträcker sig mellan fjällsidorna och som dokumenterats ha stora

naturskogsvärden. Skogen som följer vattendragen bidrar till upprätthållande av den spridningsväg som finns mellan dalgångarna i fjällskogen och nedanför liggande landskap. Om området inte skyddas hotas det av fragmentering samt alla de konsekvenser som följer av detta.

Källor

Transtrandsfjällens skogar - en naturvärdesinventering av vårt sydligaste fjällområde, Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:1

Skala 1:15 000

4136 Transtrandsfjällen 15

Kommun	Malung	Totalareal	37 ha
Naturgeografisk region	32a , 33f	Areal land	36 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	2 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	29 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	29 ha
Areal värdekärna	18 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	6 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Tandådalen, djupt inne i Transtrandsfjällen, består till stora delar av talldominerade skogar med mycket ljung i fältskiktet. Skogarna är påverkade av upprepade bränder vilket sätter sin prägel på områdets natur. Skogen har även påverkats av skogsbruket vilket syns mer eller mindre tydligt i olika delar av området. Genom hela området stäcker sig Fejmån, som omges av grandominerad skog med lövinslag. Mycket rika hänglavsförekomster har rapporterats från dessa områden, exempelvis har fertil vanlig skägglav påträffats vilket tyder på mycket goda förhållanden. Området är i övrigt genomgående artrikt och har stor betydelse för rödlistade och andra hotade arter. Intill Fejmån finns fåboden Vålbrändan och den kringliggande fåbodvallen visar spår av långvarigt och återkommande djurbete. Även andra intressanta spår från fåboden finns i omgivningen i form av ristningar i träd, utförda i samband med vallgång i området. Numera finns flera anläggningar för olika turiständamål i närheten av området. Området på kartan visar en del av ett sammanhängande större område vilket texten refererar till. Vid ett eventuellt skydd bör

hela området inkluderas.

Vedsvampar återfinns rikligast efter de grandominerade bäckdalarna.

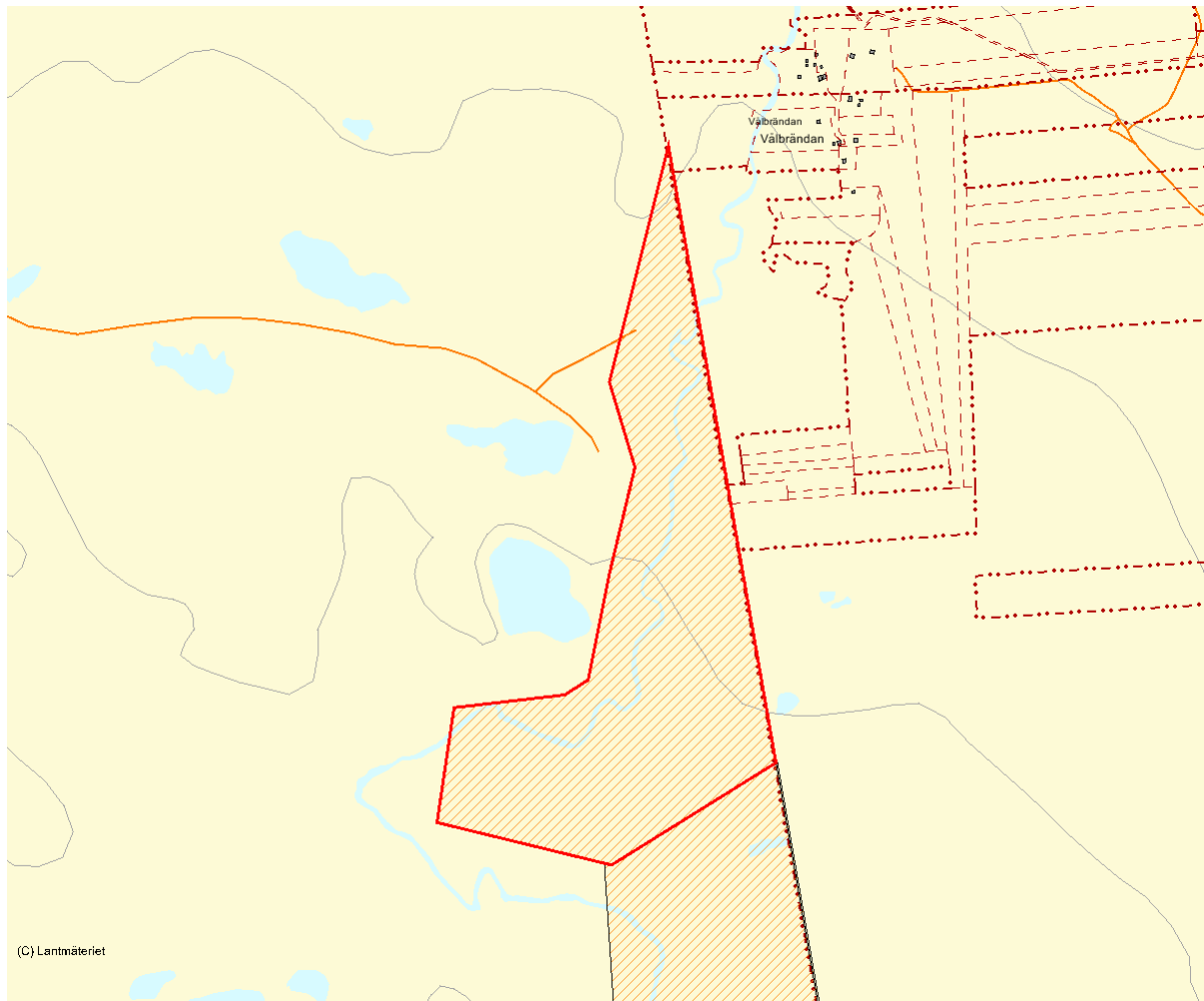
Länsstyrelsens bedömning

Området sträcker sig mellan Tadådalen och Vålbrändan. Här återfinns grannaturskogar med artrika miljöer, vattenfall efter Kvillbäcken och Femjån med intressant mossflora samt brandpräglad tallskog. Även kulturella

värden finns i trakten såsom ristningar på träd i samband med fåboddriften i området. Hela området utgör värdefulla spridningsmiljöer genom dalgångarna varför hela området bör inkluderas i ett reservatsskydd.

Källor

Transtrandsfjällens skogar - en naturvärdesinventering av vårt sydligaste fjällområde, Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:1

Skala 1:15 000

4139 Skärberget

Kommun	Rättvik	Totalareal	97 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	97 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	97 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	97 ha
Areal värdekärna	81 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	16 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Skärberget är ett knappt 100 ha stort område, på den östra sidan av nämnda berg. Området kan sägas hysa två naturtyper, båda med en genomsnittlig ålder av drygt 120 år. Områdets västra del utgörs av den blockrika, torra och fattiga bergsbranten. Här dominerar en klen tallskog med ett stort inslag av klen björk och enstaka granar. Inslaget av gamla grövre lågor, och torrträäd, är stort, ofta med brandspår. Vid bergsfoten, och österut, tar i stället en mer blandad skog över på friska-sumpiga marker. Här finns gott om löv, främst björk men även med asp, al och sälg. Lövet är vanligen av klenare dimension men det finns också exempel på storgvuxna exemplar av alla arter. I några sumpigare områden uppträder större bestånd av klibbal. Områden av naturskogskaraktär (luckighet, ört/gräs i fältskikt, flerskiktning) samsas med partier som ger ett mer skött intryck. Brandspår finns rikligt i dimensionsstubbar. Det finns gott om lågor, de yngre av klen dimension, de äldre av större. I områdets norra del, finns även några vätar på vars starr- och gräsbeklädda botten, en samling torrträäd står.

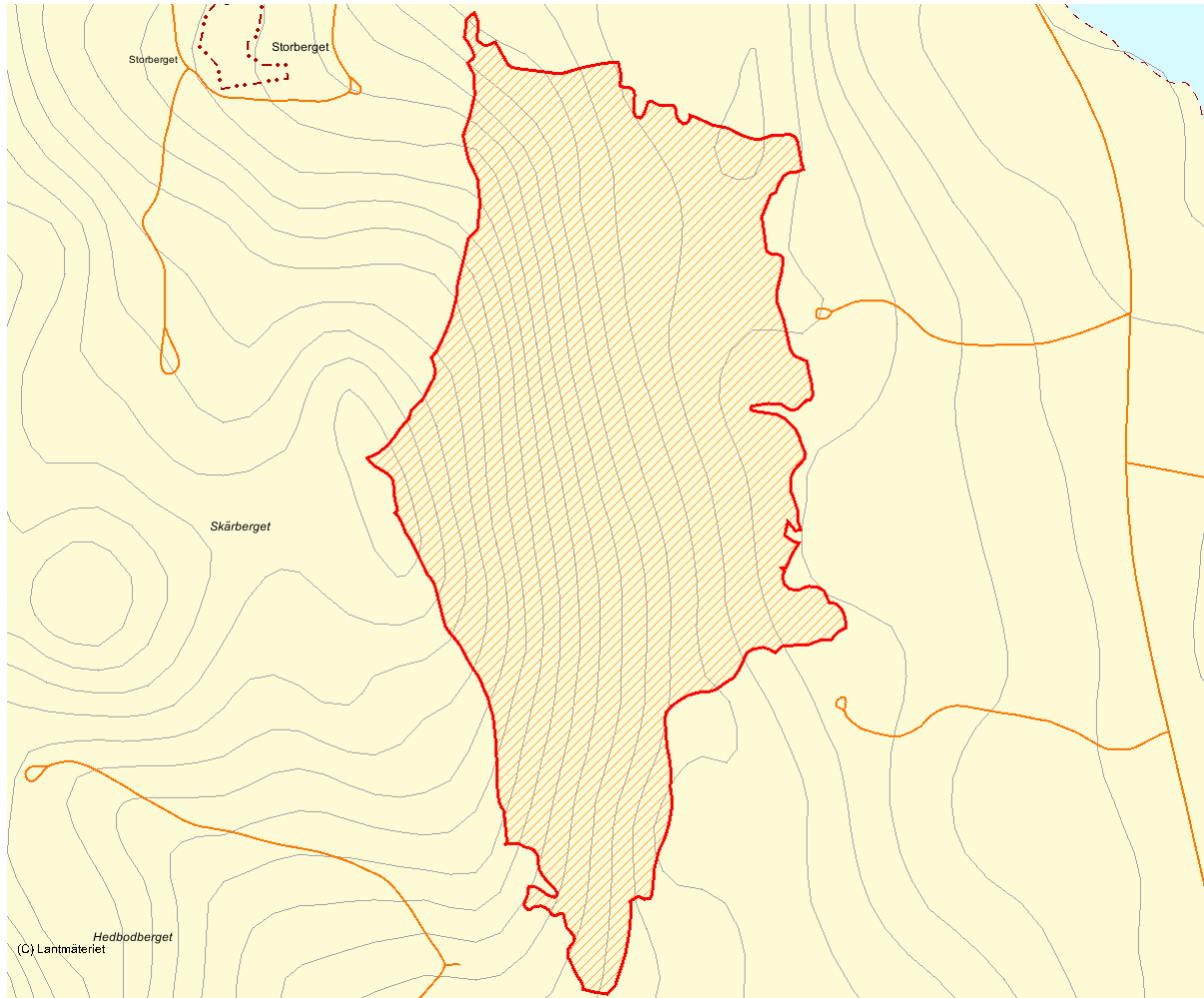

Foten av Skärbergets östbrant

Länsstyrelsens bedömning

Det beskrivna området utgör ett gott exempel på den variation av naturtyper som utvecklas runt höjder i denna del av landet. Den lövbrännelika östsluttningen hyser inte så många gamla, grova, träd på grund av dimensionsavverkningarna men här finns gott om torrträd och äldre grova lågor, de flesta med

brandspår. De friskare-sumpigare markerna vid bergsfoten och österut har högre naturvärden än själva sluttningen då de innehåller en större mångfald av såväl arter som biotoper. Länsstyrelsen bedömer att området bör skyddas från ordinärt skogsbruk för att ovanstående naturvärden ska kunna bevaras.

Skala 1:15 000

4146 Ärteråsberget

Kommun	Rättvik	Totalareal	32 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	32 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	32 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	32 ha
Areal värdekärna	23 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	8 ha	Areal arronderingsmark	2 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Särskild betydelse för kulturmiljövård
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Området, vilket ligger 9 km norr om Furudal, hyser grandominerade skogar på Ärteråsbergets ostsluttning. I de sydliga delarna av området finns en bäckravin av nyckelbiotopklass. Här finns mycket död ved och grova träd. Gammelgranslav, kattfotslav och spår av bronshjon har observerats och enligt nyckelbiotopsinventeringen även mycket ullticka. I området ingår talldominerade delar med något lägre värde, bl a öster om en nydragen skogsbilväg genom området. Områdets nordvästra hörn utgörs av en bergsbrant med blandskog vilken hyser en del löv samt död ved. I brantens södra delar finns en stor mängd vindfällen. Mellan branten i norr och nyckelbiotopen i söder finns grandominerade utvecklingsmarker med olika skötselhistoria.

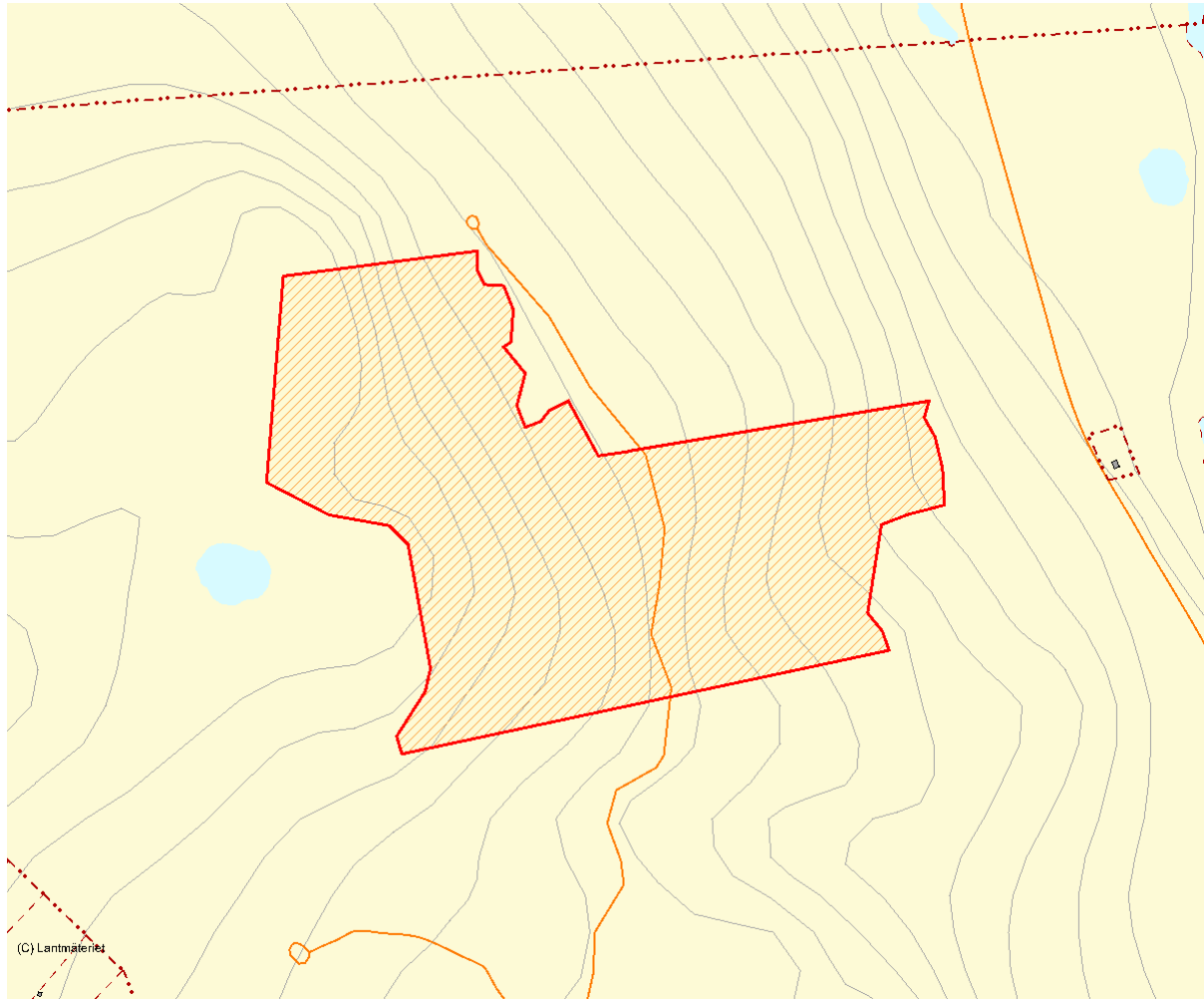

Miljöbild från Ärteråsberget

Länsstyrelsens bedömning

Området hyser en stor mängd nyckelelement. Tillsammans med de signalarter som observerats tyder detta på en lång skoglig kontinuitet. Området ligger i anslutning till Ärteråsens fåbod, ett av kulturmiljöns riksintresseobjekt som är mycket välbesökt av turister. Sammantaget motiverar detta att området bör skyddas från ordinärt skogsbruk, förslagsvis genom

bildande av ett naturreservat. Mellan det nu beskrivna området, och gränsen för de öppna områdena vid själva fåboden finns ytterligare ca 50 ha skog på Sveaskogs mark som ur landskapsperspektiv eventuellt borde skyddas från ett allt för intensivt skogsbruk. I sig hyser dessa skogar dock inte tillräckligt mycket naturvärden för att motivera ett skydd.

Skala 1:10 000

4134 Transtrandsfjällen 13

Kommun	Malung	Totalareal	45 ha
Naturgeografisk region	33d , 33f	Areal land	45 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	44 ha
		Ovanför fjällnära gräns	32 ha
		Nedanför fjällnära gräns	12 ha
Areal värdekärna	43 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Granfjällsstöten är belägen i den nordvästra delen av Transtrandsfjällen, inte långt från den svensk/norska gränsen. I Granfjällsstötens västsluttning har skogsbruk med varierande intensitet bedrivits. Området som markerats på kartan är dock ett sammanhängande skogområde, utan hyggen, bestående av naturligt uppkomen barrblandskog. Spår av skogsbrand finns i bl a stubbar, ca fyra bränder kan uppmätas. Vid flera olika platser längs Granfjällsstötens västsluttning rinner käll/bäckdråg upp. Ett av dessa vattendrag inkluderas i avgränsningen på kartan och vid nedre delen omges bäcken av sumpskog. Käll/bäckdrågen har en ganska rik ört- och mossflora, som exempel kan nämnas källört, ögonpyrola, brudsporre och lundarv. Skogen har i övrigt en rik artförekomst av lavar, exempelvis har violettgrå tagellav påträffats på ett flertal lokaler. Lövträden är viktiga inslag för lavar och på sälg i området växer både lung- och skrovellav. Området angränsar till Stor-Närfjället som inom kort kommer att skyddas som reservat. Detta område med liknande naturvärden som i reservatet är lämpligt att inkluderas i skyddat

område.

Området uppvisar rikligt med brandspår på stubbar och torrakor.

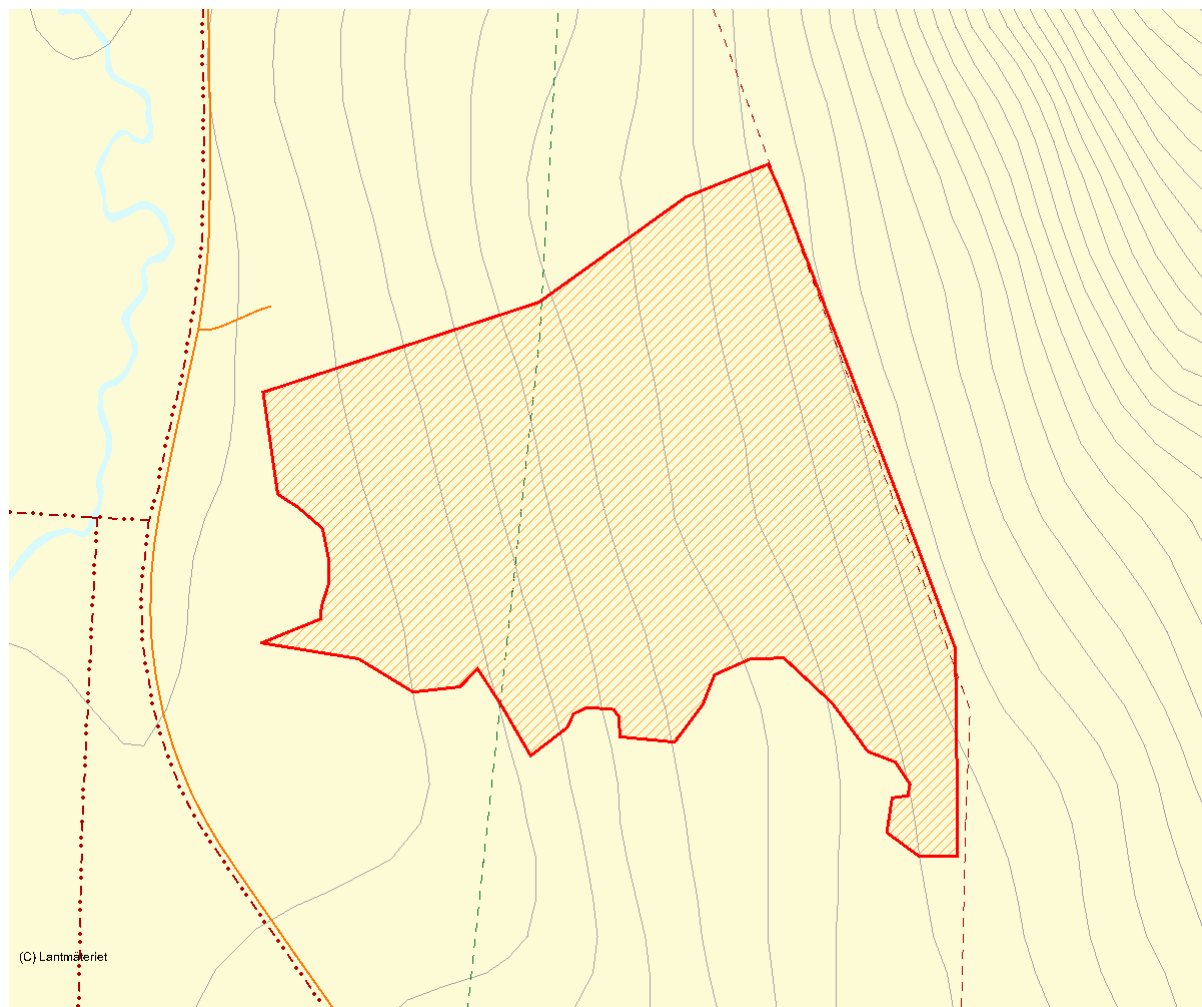
Länsstyrelsens bedömning

Område är artrikt samt av skogsbruk tämligen orört där omgivningarna till stor del består av hyggen. Skogen är dessutom sammanhängande med de i öster angränsande skogsklädda sluttningarna på Stor-Närfjället. Stor-Närfjället kommer inom kort (beslut under

år 2004) att avsättas som reservat. Området bör inkluderas i reservatsskyddet då det består av gammal skog med höga naturvärden som bildar en naturlig länk mellan fjällets artrika sluttningsskogar samt utpekade värdekärnor utmed dalgången i väster.

Källor

Transtrandsfjällens skogar - en naturvärdesinventering av vårt sydligaste fjällområde, Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:1

Skala 1:10 000

4148 Hålåheden

Kommun	Rättvik	Totalareal	84 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	83 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	82 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	82 ha
Areal värdekärna	81 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Drygt 1 mil NNV om Furudal ligger Hålåheden. På större delen av området växer en brandpräglad tallskog på storblockig mark. Här och där växer björkar och gran samt enstaka sälgar, de senare alla med påväxt av lunglav. Det finns relativt rikligt med död ved i form av torrträd, brandstubbar, lågor, högstubbar, hålstubbar och grova gamla mosslågor. De våtare partierna av områdets västra halva utgör delar av ett klass II objekt (14F 8b01) i länets våtmarksinventering. I en fuktig svacka i områdets sydöstra kant växer en grov gammal örtrik blandskog. Där finns flera grova gamla torrakor samt torrlagda väthål.

Miljöbild från Hålåheden

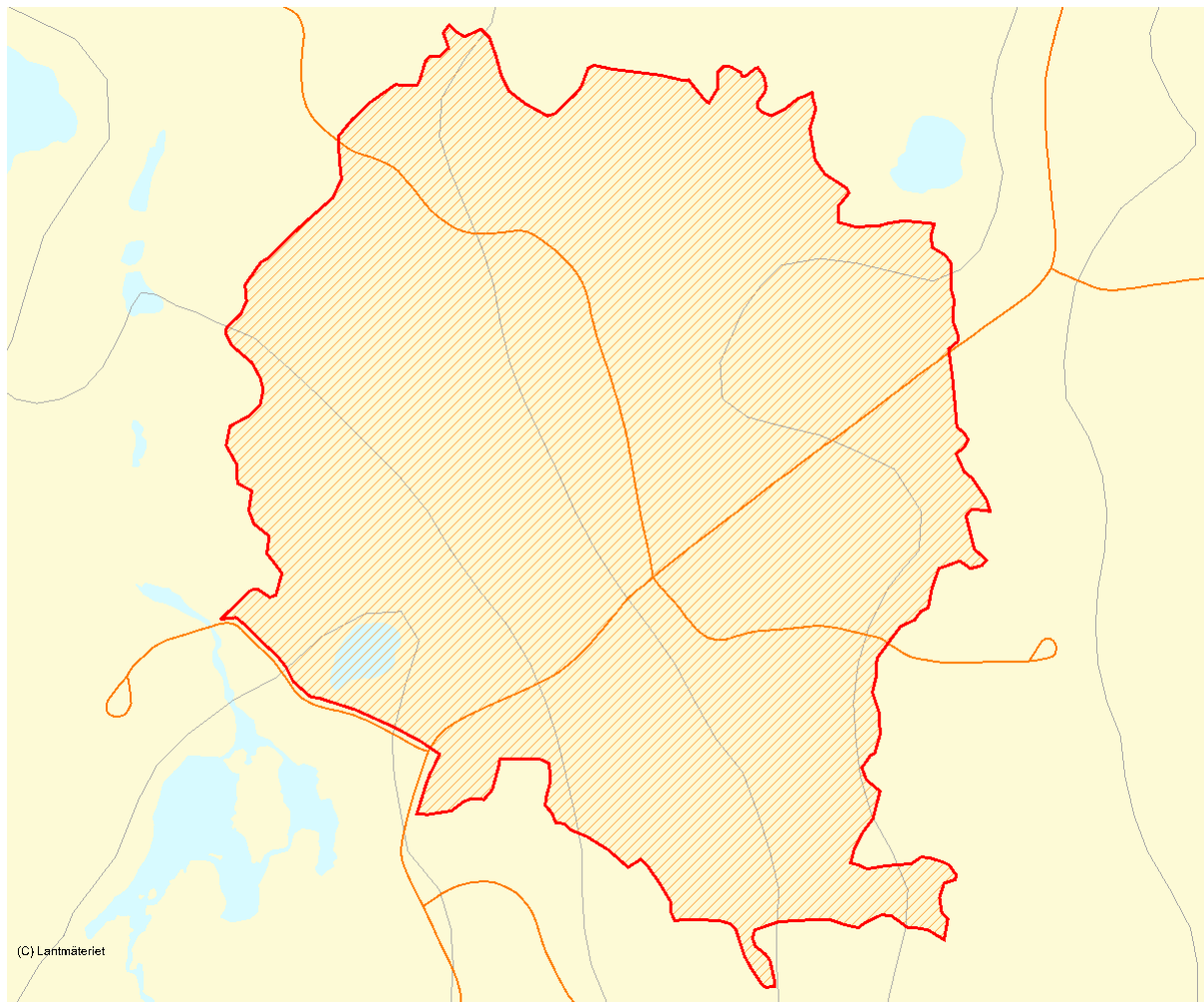
Länsstyrelsens bedömning

I en naturvårdsanalys över Dalarna och Gävleborgs skogar från 1999 konstateras att naturskyddet i norra Rättvik bör inriktas på att skydda större sammanhängande områden av brandpräglad tallskog. I en studie från 2004 har man utifrån satellitbildsbaserad skogsdata samt habitatkrav för några paraplyarter, representerande olika naturtyper, identifierat områden i Dalarna-Gävleborg där dessa kan förväntas fortleva i livskraftiga bestånd. För de två arter som representerar tallskogar,

Tjäder och Raggbock, framträder norra Rättvik som ett av de områden som har störst potential i regionen. Detta under förutsättning att tillräckligt stor del av deras habitat skyddas. Länsstyrelsen bedömer utifrån de naturvärden området hyser, samt ovanstående studier, att området bör skyddas från ordinärt skogsbruk, förslagsvis genom bildande av naturreservat. Området utgör då ett lämpligt komplement till redan befintliga reservat i grannskapet som Tenningbrändan och Gåsberget.

Källor

1. Rafstedt, T. Bratt, L. (1990) Våtmarker i Kopparbergs län. Miljövårdsenheten 1990:2. Länsstyrelsen i Kopparbergs län. 2. Anonymus (1999) Naturvårdsanalys av skogarna i Dalarna och Gävleborg. Samarbete mellan skogsvårdsstyrelsen Dalarna-Gävleborg och Länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg. 3. Angelstam, P m.fl. (2003) Analys av skogarna i Dalarnas och Gävleborgs län - prioriteringsstöd inför områdesskydd. Rapport 2003:26. Miljövårdsenheten. Länsstyrelsen i Dalarna.

Skala 1:10 000

4165 Floj

Kommun	Älvdalen	Totalareal	181 ha
Naturgeografisk region	32b	Areal land	179 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	2 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	120 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	120 ha
Areal värdekärna	119 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Vid Floj finns en mycket mager, lågvuxen och starkt brandpräglad tallskog som hyser klena, men mycket gamla träd, enstaka ännu äldre överståndare samt en hel del brandstubbar och torrakor. Skrovellav är påträffad och den visar att här finns en lång kontinuitet av gamla lövträd och att miljöer som vetter mot våtmark har en konstant hög och jämn luftfuktighet. Dvärgbägarlav är också påträffad och det är en god signalart för tallbestånd med höga naturvärden. Arten kräver tillgång på grova tallågor i olika nedbrytningsstadier. Att violettgrå tagellav också noteras är ytterligare en inlaga för att området har lång skoglig kontinuitet och att luftfuktigheten är hög och jämn. Skogen omges av blöta, öppna myrar, samt åt väster tallrismosse med glidande övergång mot fastmarken. I öster ändras karaktären genom att moränkullar uppträder och en å rinner fram.

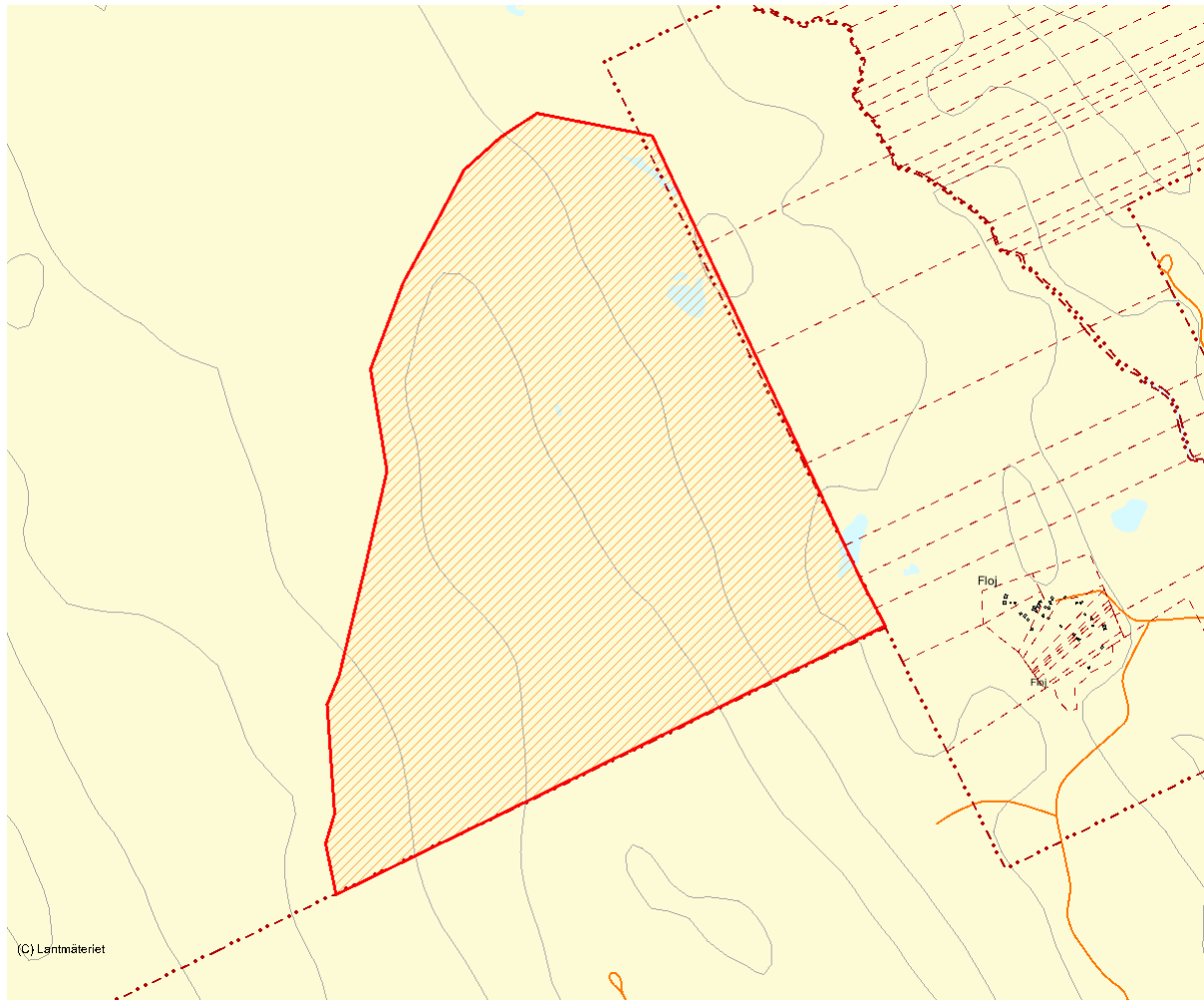

Tallheden vid Floj glider ut över myren, eller är det tvärtom?

Länsstyrelsens bedömning

Tallskogen vid Floj är av stort värde som ett av få, större kvarvarande exempel på gammal, starkt brandpräglad tallskog på mager

sandstensberggrund. Länsstyrelsen bedömer att naturvärdena endast kan bevaras om området varaktigt skyddas från skogsbruk.

Skala 1:20 000

4145 Djursjöberget

Kommun	Rättvik	Totalareal	57 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	57 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	57 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	57 ha
Areal värdekärna	36 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	21 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Området, vilket ligger knappt 15 km nordost om Furudal, inbegriper Djursjöbergets västsluttning. I norr och söder växer täta, oskötta granskogar längs med två bäckar. Här finns mycket död ved av såväl gran som en del grova tallågor och talltorrakor. Den fuktiga miljön tillåter ett större inslag av björk, asp och sälg där flera exemplar är av grövre sort. Mellan vattendragen, längs med områdets branta blockrika östsluttning, växer en ogallrad tallskog. Den döda veden är av klenare slag. I det brantaste partiet finns ett större inslag av löv. Huvuddelen av de lägst liggande bestånden i väster utgörs av tallskogar med utvecklingspotential på längre sikt.

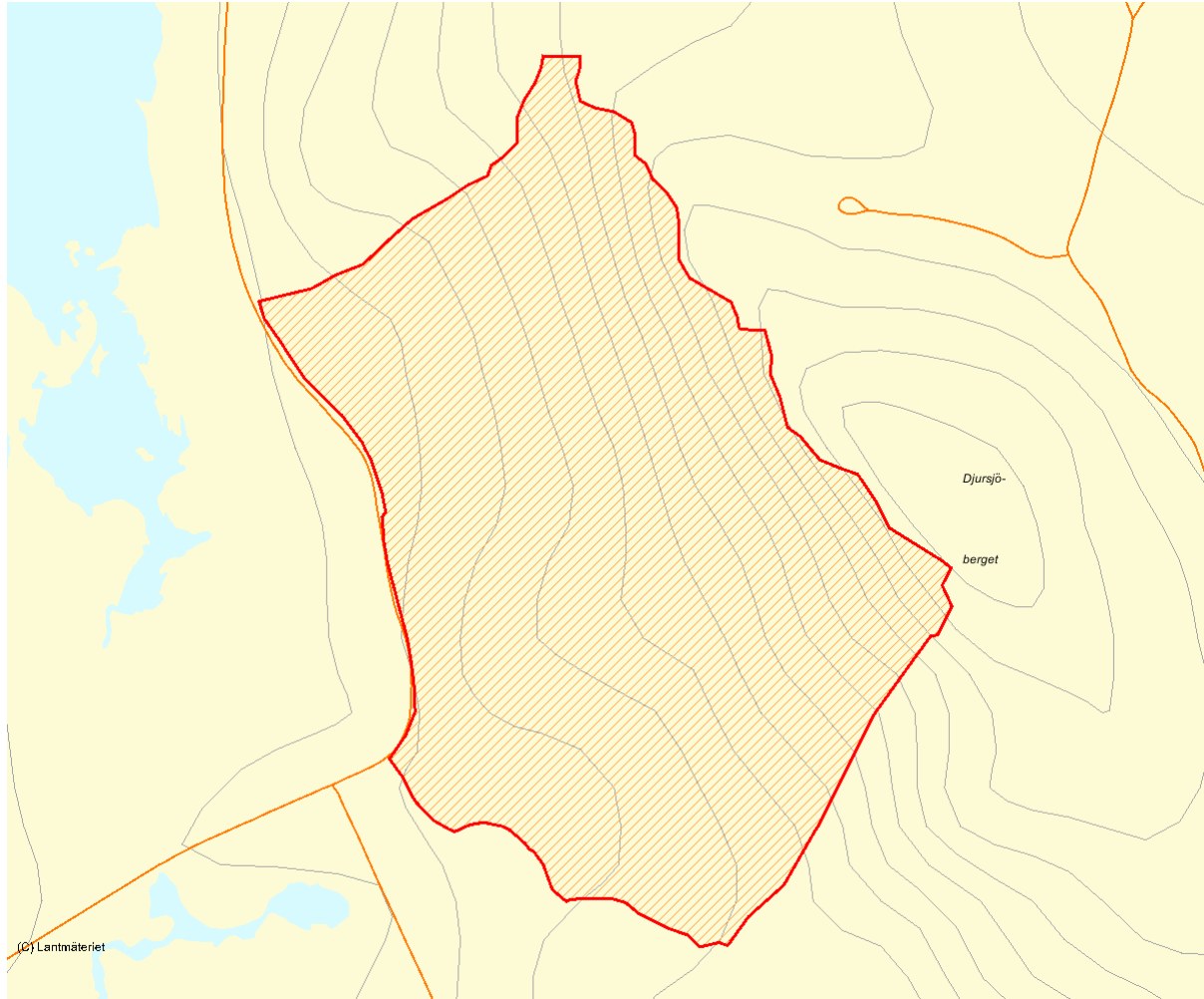

Vy över Djursjöbergets sluttning

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att områdets norra, östra och södra delar har så höga naturvärden i form av död ved, och löv av olika sort och dimension att det bör skyddas från ordinärt skogsbruk. I annat fall kommer dessa naturvärden att försvinna. Genom naturvårdsbränning

av de lägre liggande västra tallmarkerna med utvecklingspotential skulle området kunna bli ett komplement till de kringliggande, befintliga och potentiella, naturreservaten med brandpräglad skog som Gåsberget, Hållåheden och Tenningbrändan.

Skala 1:10 000

4133 Transtrandsfjällen 1

Kommun	Malung	Totalareal	27 ha
Naturgeografisk region	33d	Areal land	27 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	27 ha
		Ovanför fjällnära gräns	27 ha
		Nedanför fjällnära gräns	0 ha
Areal värdekärna	27 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Representativt för regionen
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Transtrandsfjällen 1 är beläget i Transtrandsfjällens nordligaste delar och innehåller delar av Granfjället, Synddalen och Öjskogsfjället. Området som markerats på kartan består av statligt ägd mark, som totalt sett utgör en del i området som beskrivs nedan. Vid inventering och bedömning har hela området beaktats. Transtrandsfjällen är landets sydligaste fjällområde och i och med det en av de sydligaste utposterna för en del fjällarter, exempelvis jordranunkel, rundstarr och klynnetåg. Området utgörs av varierande biotoper. De högst liggande delarna tangerar trädgränsen mot fjället. Topografin bjuder såväl högt liggande platåer som sluttningar ned mot Västerdalälvens dalgång. Inslaget av öppet vatten inskränker sig till ett antal små bäckar och åar, medan myrar och myrmosaiker är vanligt förekommande. Genom området som markerats på kartan sträcker sig vattendraget Flatbäcken. I bäckravinen finns rapporter om förekomst av vågig sidenmossa vilken är knuten till regnrika trakter i låglänta områden i sydvästra delarna av Norden. Förekomsten av vågig sidenmossa förtäljer om att området har mycket speciella ståndortförhållanden, även andra ovanliga och krävande arter kan förväntas finnas i området. Området rymmer i sin helhet stor variation beträffande abiotiska faktorer liksom skilda naturtyper. Tallskogar dominerar ofta de högre liggande delarna medan granskogen är mer frekvent i sluttningarna där också artrik högrötsgranskog förekommer. Skogsbrukets påverkan är i regel som störst i de lägre belägna delarna medan skog i sluttningar endast påverkats i mindre omfattning. Runt Flatbäckens övre del finns även partier som helt ungått skogsbruk. Även brandspår finns i området

i form av kolrester i stubbar och lågor. Större sammanhängande lövskogar saknas, lövträd förekommer sparsamt spritt i området. Längst upp i sluttningen finns ett mindre bälte med mångstammig björk. Sammantaget har områdets höga naturvärden sin grund i framförallt stora, av skogsbruk mindre påverkade, naturskogar vilka ofta innehåller substrat, nyckelelement och en rad ovanliga och rödlistade arter. I anslutning till området är reservatsbildning på gång men det ovan beskrivna området ingår inte. Totalområdet har likvärdiga naturvärden som området inom det kommande reservatet.

Hönsbär

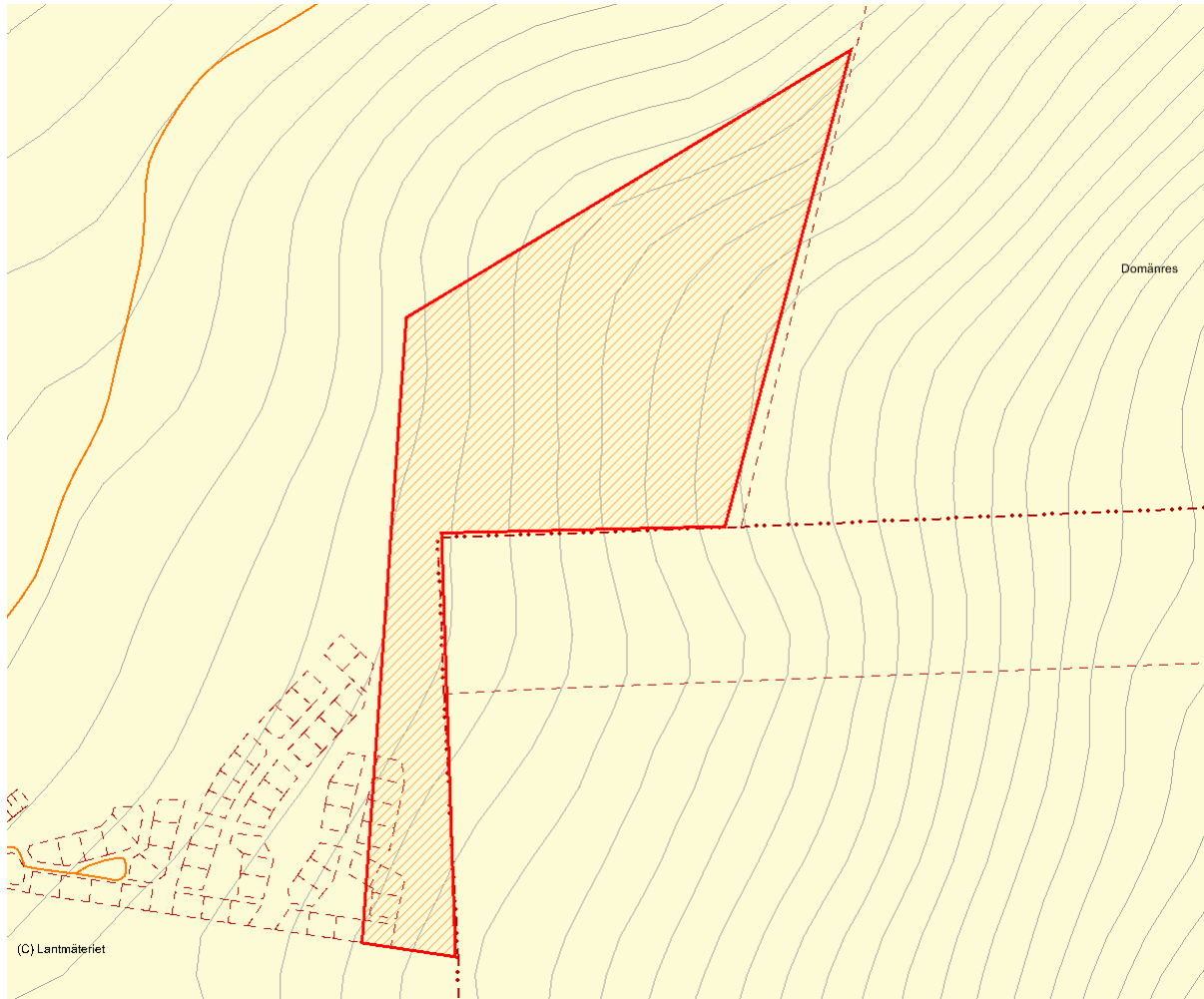
Länsstyrelsens bedömning

Sammantaget har områdets höga naturvärden sin grund i framförallt stora, av skogsbruk mindre påverkade, naturskogar vilka ofta innehåller substrat, nyckelelement och en rad ovanliga och rödlistade arter. I direkt anslutning

till detta område bildas inom kort naturreservatet Stor-Närfjället. Området på kartan med omgivning utgör en mindre men värdefull del och ligger utanför gränsen för reservatet men borde också ingå i skyddat område.

Källor

Transtrandsfjällens skogar - en naturvärdesinventering av vårt sydligaste fjällområde, Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:1

Skala 1:10 000

4187 Gummas

Kommun	Älvdalen	Totalareal	73 ha
Naturgeografisk region	32b	Areal land	73 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	66 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	66 ha
Areal värdekärna	53 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	13 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

16 km nordväst om byn Åsen i Älvdalens kommun ligger naturreservatet Gummas. 1,5 km från reservatet Gummas ligger reservatet Svartgessi. Anslutande till reservatet Gummas och söder därom finns ett större område med värdefull, gammal skog. I norr växer tallskog intill reservatet med stort inslag av tallågor och brända tallstubbar. Här finns även en del äldre levande tall. Området är särskilt lämpligt för bränning och att införliva i naturreservatet Gummas. På fuktig mark dominerar granskog eller blandskog med lågor och hänglav. Ett inslag av diabas i berggrunden kan skönjas på växtligheten. Påträffade arter är rynkskinn, ullticka, rosenticka och gränsticka.

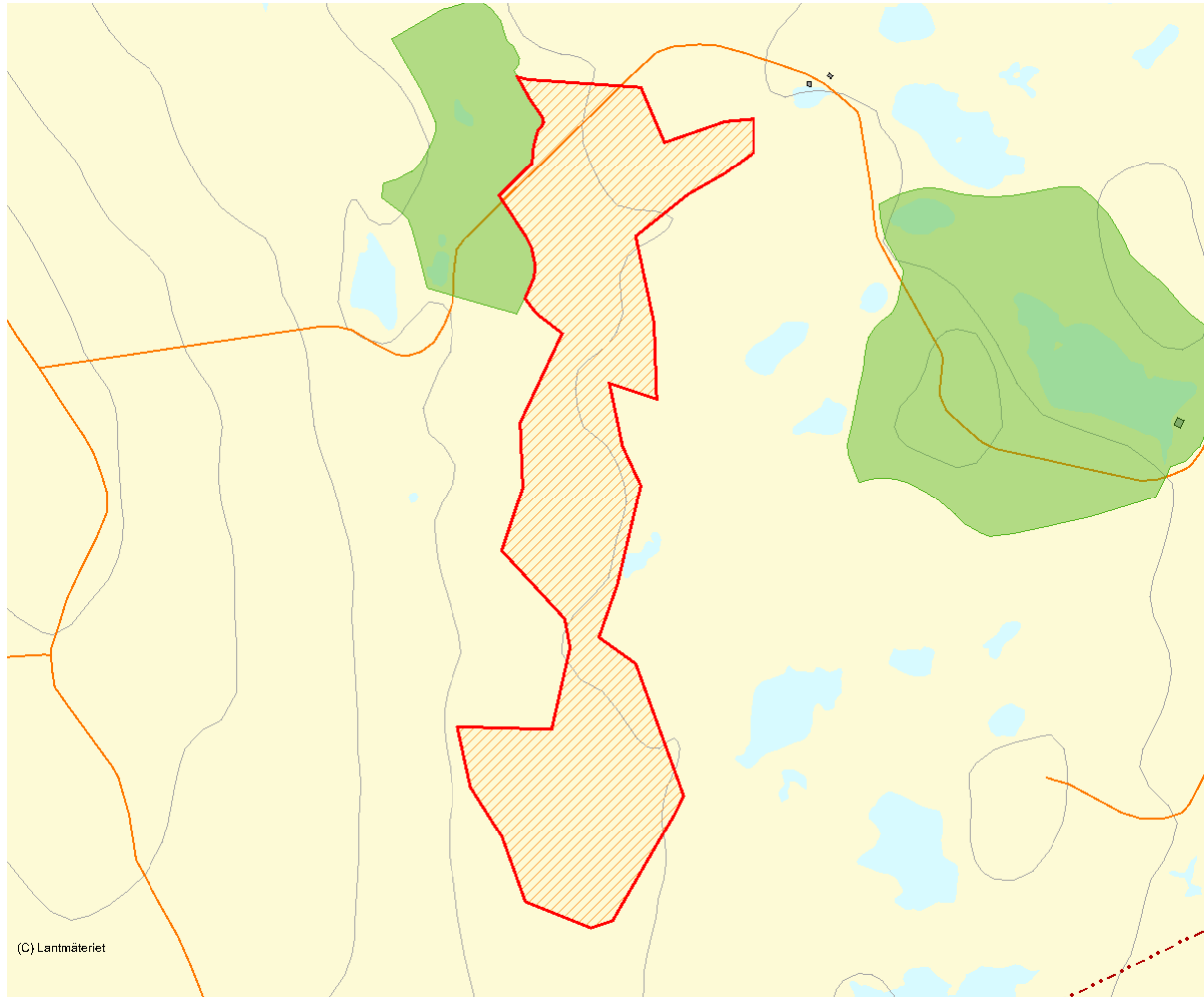

Delar av Gummas är mycket virkesrika och hyser rikligt med död ved.

Länsstyrelsens bedömning

Skogen sydost om Gummasreservatet är gammal, struktur-/artrik, föga påverkad och med en stor biotopvariation. Länsstyrelsen bedömer att det här nu föreslagna området

är ett bra komplement till befintligt reservat Gummas, som det ansluter till, och att närheten till reservatet Svartgessi stärker områdets betydelse ytterligare.

Skala 1:20 000

4143 Lilla Trollmosseberget

Kommun	Rättvik	Totalareal	154 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	153 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	148 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	148 ha
Areal värdekärna	94 ha	Areal skyddszon	26 ha
Areal utvecklingsmark	28 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Drygt 2 mil NNO om Furudal ligger Lilla Trollmosseskogen, ett stort talldominerat område på några mindre höjder. Skogen söder om Trollmossesjön utgörs av brandpräglad tallskog och har en naturlig struktur med naturskogselement som gamla och nya tallågor, samt högstubbar. Här finns svart taggsvamp samt dvärgbägarlav. Området är dimensionsavverkat men är i övrigt lite påverkat av människan. I nordvästra delen av området är en stor hygges- och naturvårdsbränning genomförd för ett par år sedan. Det kommer att skapa en mer skiktad tallskog än vad som varit fallet. Söder därom finns en olikåldrig brandpräglad tallskog med inslag av gamla träd. Områdets mellersta del, vilken kan klassas som nyckelbiotop, är grandominerad med löv. Här finns ovanliga marksvampar som flattoppad klubbsvamp och svartvit taggsvamp. Sälg och asp med lunglav finns spritt i större delen av området.

Lågor och grov sälg på Lilla Trollmosseberget

Länsstyrelsens bedömning

I en naturvårdsanalys över Dalarna och Gävleborgs skogar från 1999 konstateras att naturskyddet i norra Rättvik bör inriktas på att skydda större sammanhängande områden av brandpräglad tallskog. I en studie från 2004 har man utifrån satellitbildsbaserad skogsdata samt habitatkrav för några paraplyarter, representerande olika naturtyper, identifierat områden i Dalarna-Gävleborg där dessa kan förväntas fortleva i livskraftiga bestånd. För de två arter som representerar tallskogar, Tjäder

och Raggbock, framträder norra Rättvik som ett av de områden som har störst potential i regionen. Detta under förutsättning att tillräckligt stor del av deras habitat skyddas. Länsstyrelsen bedömer utifrån de naturvärden området hyser, samt ovanstående studier, att området bör skyddas från ordinärt skogsbruk, förslagsvis genom bildande av naturreservat. Området utgör då ett lämpligt komplement till redan befintliga reservat i grannskapet som Gåsberget och Trollmosseskogen.

Källor

1. Anonymus (1999) Naturvårdsanalys av skogarna i Dalarna - Gävleborg. Samarbete mellan skogsvårdsstyrelsen Dalarna-Gävleborg och Länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg. 2. Angelstam, P m.fl. (2003) Analys av skogarna i Dalarnas och Gävleborgs län - prioriteringsstöd inför områdesskydd. Rapport 2003:26. Miljövårdsenheten. Länsstyrelsen i Dalarna.

Skala 1:30 000

4183 Gryvelån åt SO

Kommun	Älvdalen	Totalareal	99 ha
Naturgeografisk region	32b	Areal land	98 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	63 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	63 ha
Areal värdekärna	63 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Nära Gryvelåreservatet, ett till naturreservat ombildat f.d. Domänreservat, finns en äldre, gles tallskog på mestadels fuktig mark. Skogen har inslag av månghundraåriga tallar. På sina håll växer tätare partier med gran och vackra grova gammeltallar. Spridda brandljud påträffas, på något ställe även björk uppkommen efter brand. En del brända stubbar och torrakor finns här och var. I den fuktigare ostslutningen finns det insprängda myrar, bäckdrag och partier med sumpskog. På bättre mark med graninslag börjar det bli en del granlångor. Rikedomen på gamla träd och torrakor ger förutsättningar för flera arter av hackspettar och ugglor samt lavskrika. De solbelysta tallmiljöerna längs bäckar och myrholmar är rika insektsmiljöer.

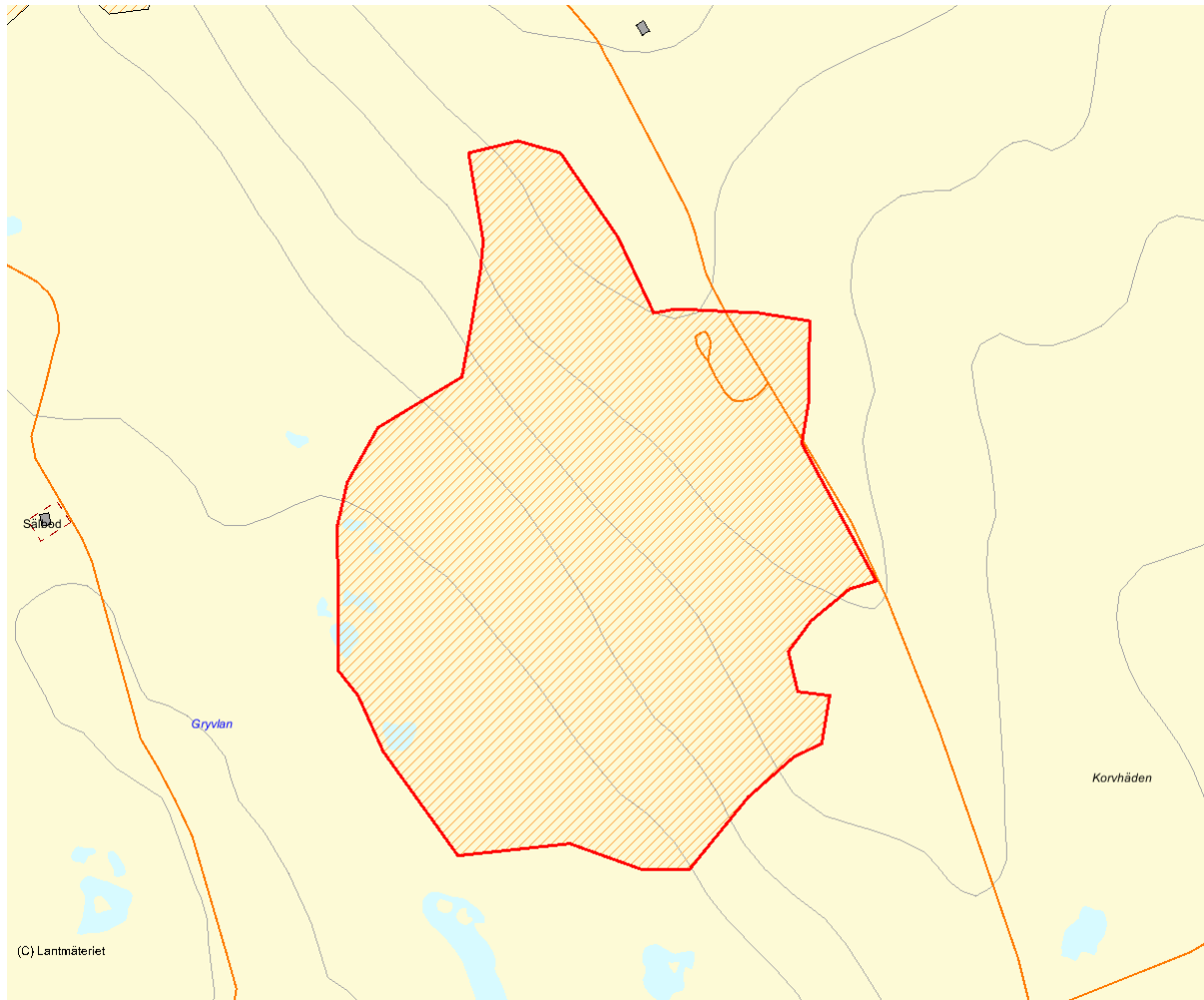

I de sumpskogsartade granområdena är hänglavsrikedom stor.

Länsstyrelsens bedömning

Omgivningarna är starkt påverkade av skogsbruk, vilket gör detta sammanhängande tallskogsområde extra värdefullt. Det är viktigt med fortsatt skoglig kontinuitet med god tillgång på

död ved i olika stadier. Skogen har höga naturvärden och utgör ett viktigt komplement till det befintliga Gryvelåreservatet. Området bör således få ett varaktigt reservatsskydd.

Skala 1:15 000

4192 Nyängena-Storskärsbäcken

Kommun	Älvdalen	Totalareal	349 ha
Naturgeografisk region	32b	Areal land	345 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	4 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	271 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	271 ha
Areal värdekärna	271 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Artrik
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Området från Nyängenas gamla domänreservat och vidare i svag sluttning mot sydväst längs Storskärbäcken hyser en varierad och intressant natur. Skogen är delvis urskogsartad med gammal tall, längs vattendragen grandominerad sumpskogsartad. Marken är näringsfattig och sandstenspräglad varför boniteten är låg. I ett område finns en mindre förekomst av guckusko, så uppenbarligen finns kalkförekomst i berg eller morän som ger sig till känna här och var. Våtmarkerna är starkt uppflikade av den kulliga moränen som även givit upphov till en mängd småtjärnar. Kalkpåverkan är tydlig i merparten av myrarna som är utbildade som medelrikkärr, särskilt i anslutning till bäck- eller källflöden. Här finns ett par mycket rika förekomster av käppkrokmossa och myrstarr. Sångsvan nyttjar småtjärnarna. Ett parti har avverkats med påföljande naturvårdsbränning som lämnat spår i de lämnade gamla tallarna samt i kantskogen. En nydragen väg leder fram till områdets södra del.

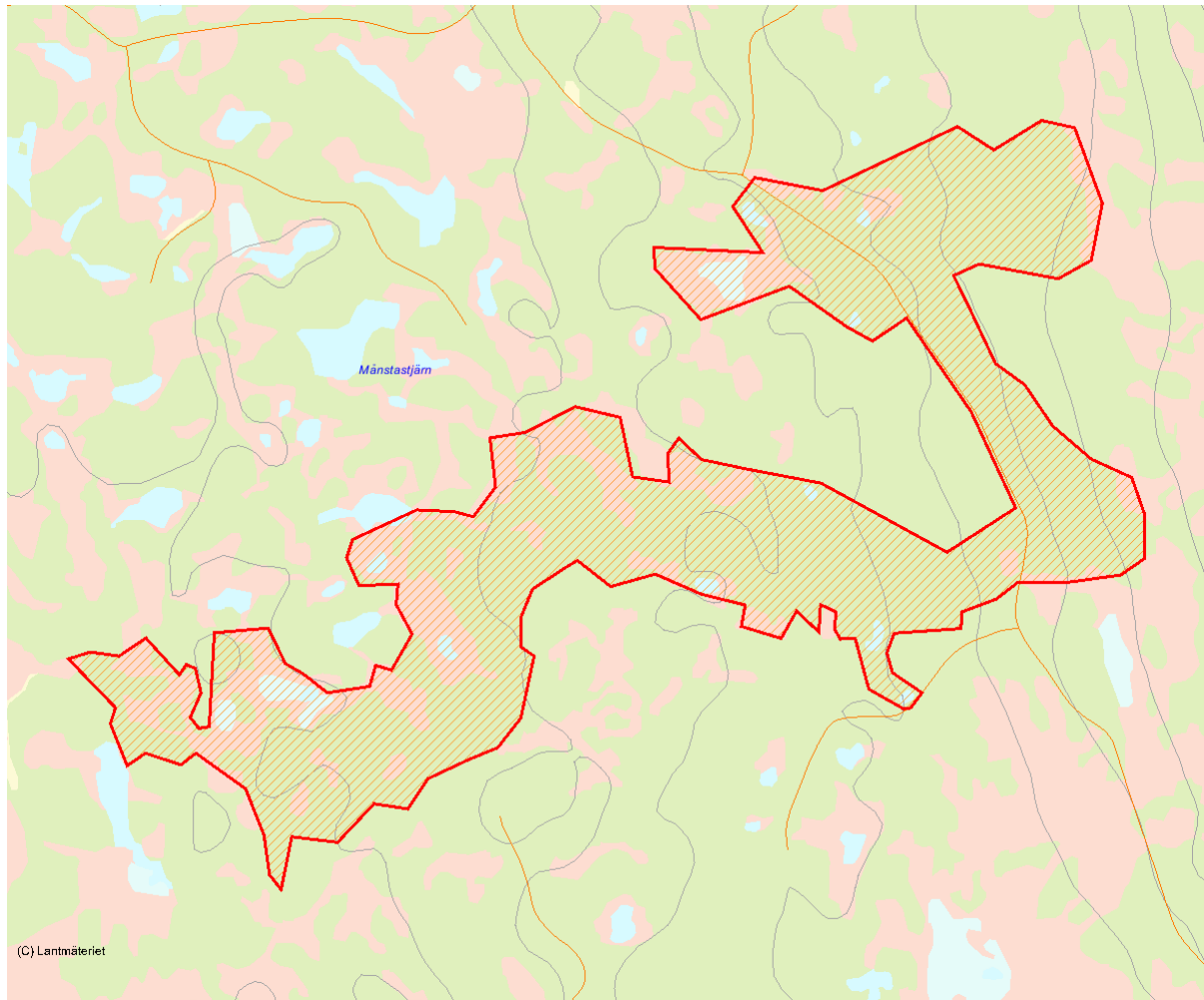

Storskärsbäcken löper som en livsnerv genom Nyängena, ofta lövmogårdad och bäverpåverkad.

Länsstyrelsens bedömning

Området från Nyängena och vidare längs Storskärsbäcken hyser ett flertal mycket intressanta och för trakten ovanliga miljöer och arter varför det är av stort naturvårdsintresse.

Länsstyrelsen har 2003 föreslagit att området ska ingå i Natura 2000. Länsstyrelsen bedömer att områdets naturvärden bör ges varaktigt skydd.

Skala 1:30 000

4194 Björnån

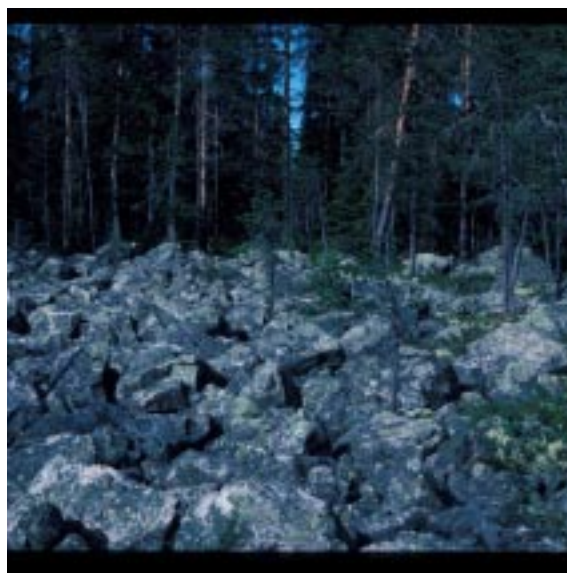
Kommun	Älvdalen	Totalareal	88 ha
Naturgeografisk region	32b	Areal land	80 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	8 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	44 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	44 ha
Areal värdekärna	43 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Sammansatta ekosystem
- Gränisar till befintligt naturreservat

Beskrivning av området

Öster om sjön Horrmunden och en halv mil söder om byn Nornäs ligger reservatet Björnån. Direkt öster därom återfinns, åtskilda av myrmarker, ett antal moränkullar med gammal brandpräglad tallskog. Markerna är storblockiga och blockrika, och jordtäcket är tunt. Berggrunden utgörs av dalasandsten. Skogen hyser en hel del gamla träd, vilka trots höga trädåldrar har relativt klenta dimensioner. Det finns död ved i form av torrträd och lågor, även dessa av beskedliga dimensioner. Skogen har härjats av återkommande bränder, vilka har lämnat spår i form av brandljud i levande och döda tallar. Viss äldre huggningspåverkan finns, men denna är liten, antagligen har det inte varit lönt besväret att avverka i någon större omfattning. Längs ån växer granskog med björkinslag, även här med en hel del död ved. Björnåns stränder har en synnerligen intressant flora med bl.a. sprängört och sjöranunkel. Området är storblockigt och svårvandrat, här och var med vidsträckta blocksänkor.

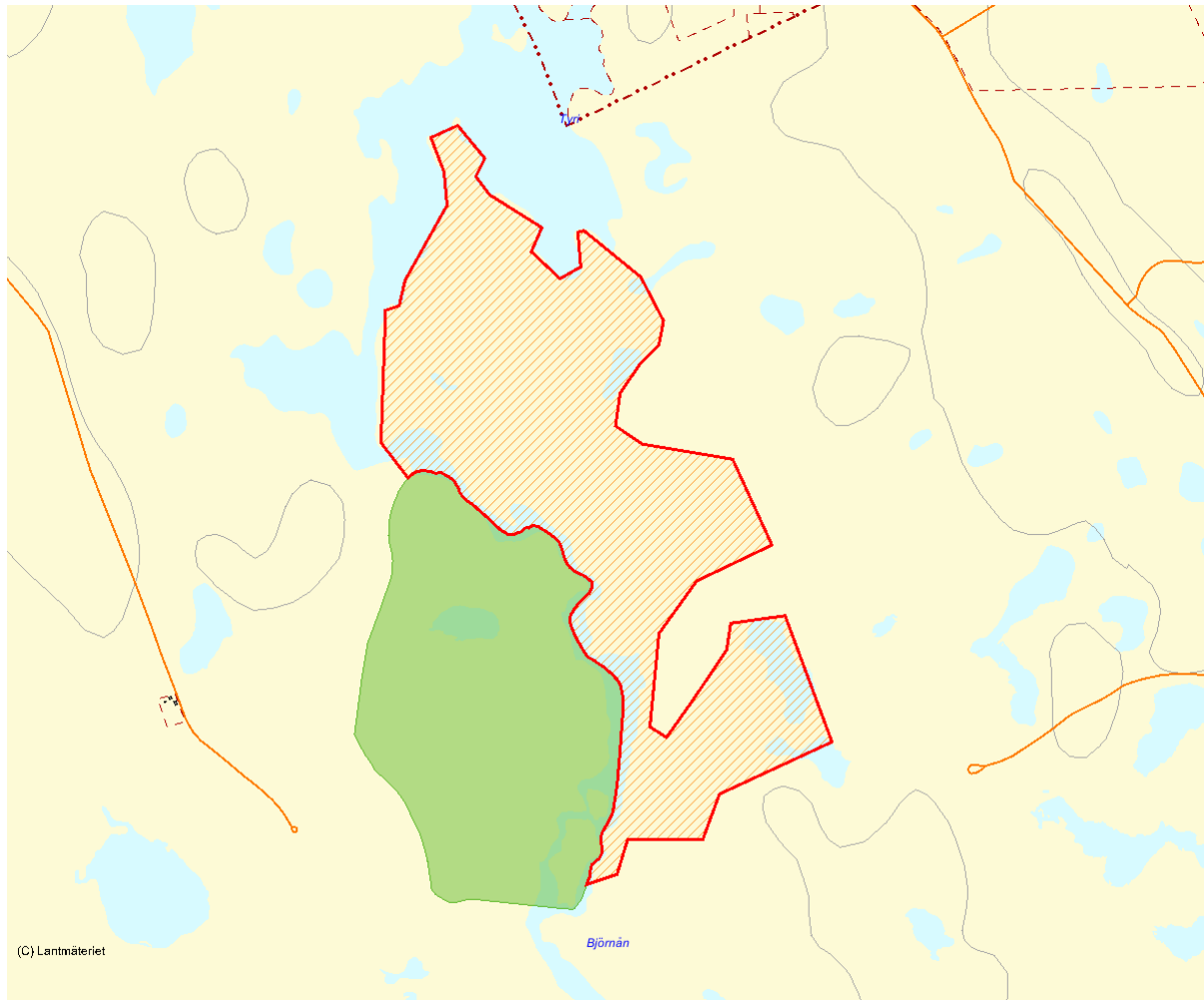

Vidsträckta blocksänkor är typiska i övergången mellan myr och skog vid Björnån.

Länsstyrelsens bedömning

De magra markerna med myrskogsmosaik i blockig terräng är mycket karaktäristiska och representativa för regionen. Skogen som inte har brukats i modern tid har höga naturvärden vilka stärks genom den rika och intressanta florán. Myrskogsmosaiken

ger ett skyddat och jämnfuktigt lokalklimat vilket gynnar mossor och lavar. Länsstyrelsen bedömer området som mycket skyddsvärt. Områdets skyddsvärde stärks genom närheten till det intilliggande Björnåns naturreservat.

Skala 1:20 000

4144 Storejen väster

Kommun	Rättvik	Totalareal	311 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	304 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	7 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	267 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	267 ha
Areal värdekärna	266 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Hög grad av naturlighet
- Gränsar till värdefullt område utanför det statliga innehavet

Beskrivning av området

I Ore socken och inom en trakt som utmärker sig för sina tallskogsmiljöer ligger Storejen Väster. Området hyser en brandpräglad tallskog på blockrik mark, där de äldsta träden uppnått en ålder av 130-150 år. Området har varit opåverkad av huggning under lång tid och därför finns de naturliga brandskogselementen kvar. Lövbrännekaraktären är påtaglig då björken är jämnt utspridd i området. Lunglav och skrovellav hittas på enstaka sälgar. Det som saknas är de riktigt gamla tallarna på 200-300 år. En del död ved finns i form av björkhögstubbar, brandstubbar, torrakor, vindfällan och torrakslågor. Ett större graninslag finns i fuktigare områden. Den nordligaste halvan av området är utpekad som en del av ett klass III objekt (15F 2c01) i länets våtmarksinventering.

Miljöbild från Storejen väster

Länsstyrelsens bedömning

Området är brukat men har kvar tillräckligt mycket naturskogskvaliteter för att motivera att det skyddas. I trakten har riklig förekomst av Slät tallkapuschongbagge, en Natura 2000 art, nyligen observerats. Likartade miljöer är företrädda i reservaten Trollmosseskogen

och Gåsberget som ligger på 7 och 12 km avstånd direkt söderut. Området angränsar dessutom i norr till ett likartat område på enskild mark. För att säkerställa de brandgynnade arternas fortlevnad är det angeläget att inom en större region skydda denna naturtyp.

Källor

1. Rafstedt, T. Bratt, L. (1990) Våtmarker i Kopparbergs län. Miljövårdsenheten 1990:2. Länsstyrelsen i Kopparbergs län. 2. Wikars, L-O (2003) Observationer av Slät tallkapuschongbagge i Dalarna - opublicerad muntlig information. 3. Anonymus (1999) Naturvårdsanalys av skogarna i Dalarna - Gävleborg. Samarbete mellan skogsvårdsstyrelsen Dalarna-Gävleborg och Länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg. 4. Angelstam, P m.fl. (2003) Analys av skogarna i Dalarnas och Gävleborgs län - prioriteringsstöd inför områdesskydd. Rapport 2003:26. Miljövårdsenheten. Länsstyrelsen i Dalarna.

Skala 1:30 000

4184 Gryvelån åt O

Kommun	Älvdalen	Totalareal	84 ha
Naturgeografisk region	32b	Areal land	84 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	58 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	58 ha
Areal värdekärna	58 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Särskild betydelse för friluftsliv
- Särskild betydelse för kulturmiljövård
- Hög grad av naturlighet
- Gränisar till befintligt naturreservat

Beskrivning av området

Omedelbart öster om Gryvelåreservatet finns gamla tallskogar eller blandskogar av högsta skyddsklass. Här växer gott om månghundraårig grov tall, ofta med tallticka. Man finner oerhört snyggt skiktade torra tallhedar med grov tall. I östra delen är skogarna fuktigare med tallöverståndare och gran. I tätningar finns lövskog som troligen uppkommit efter brand. Bland annat finns här sälj bevuxen med lunglav. Även söder om det utpekade området finns fin, gammal skog som bör visas största hänsyn eller övervägas att inkluderas i ett större skyddat område.

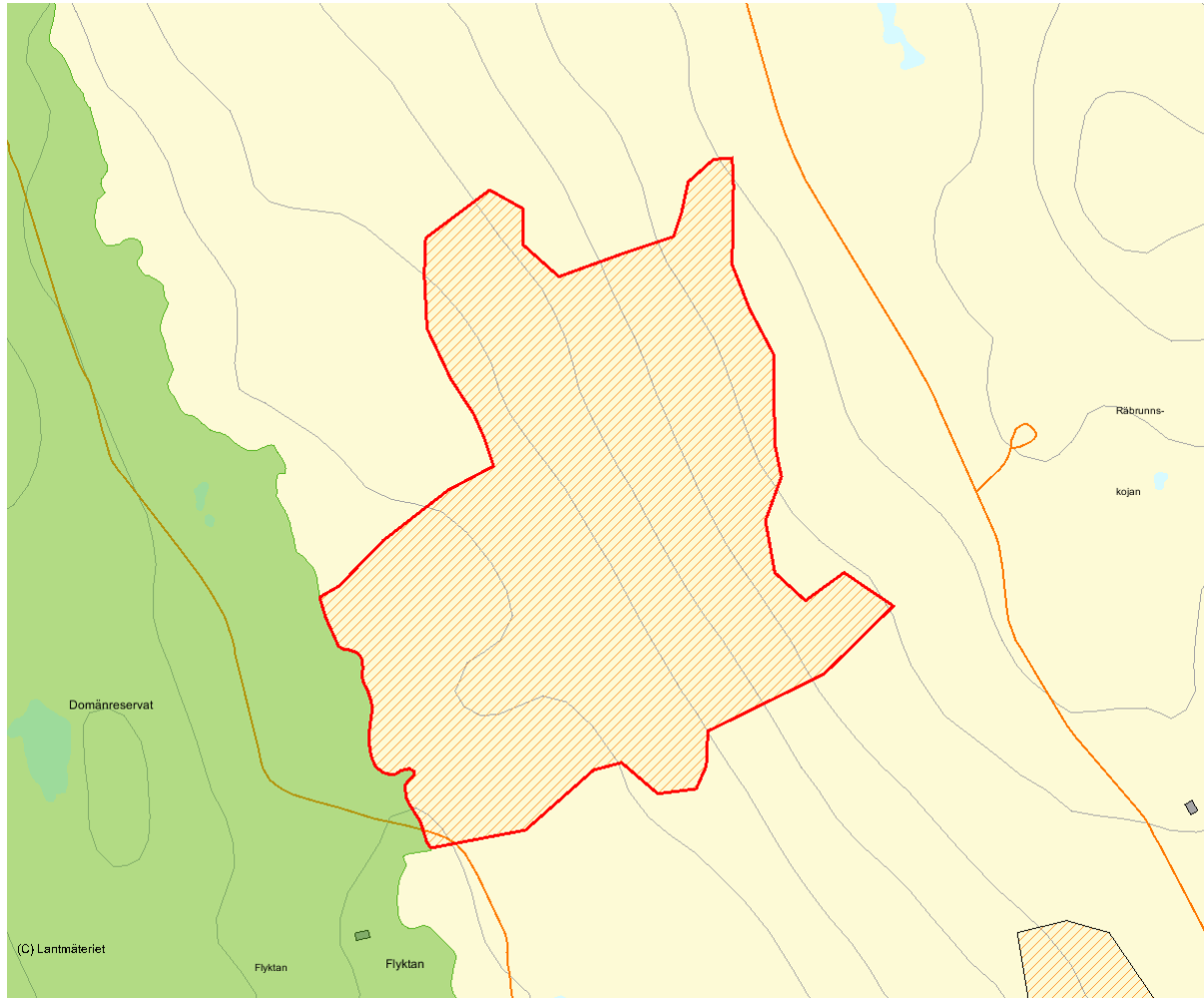

Öster om Gryvelåreservatet växer äldre tallskog som här är av klenare dimension på grund av höjdläget.

Länsstyrelsens bedömning

Mycket värdefull skog i anslutning till Gryvelåreservatet, med för trakten typiska skogstyper. Skogen närmast reservatet hyser lika hög, eller ställvis högre, klass än i befintligt

reservat. Området är av stort skyddsvärde, då här råder mycket stor brist på orörda skogar. Området bör således få ett varaktigt skydd genom att det befintliga reservatet utökas.

Skala 1:15 000

4164 Romundberg

Kommun	Älvdalen	Totalareal	105 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	105 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	105 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	105 ha
Areal värdekärna	105 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Romundberg har en brant nordsluttning med cirka 150 meters höjdskillnad från toppens 665 m.ö.h. Sluttningen, som utgör ett vackert blickfång från vägen nedanför är barrblandskogsbevuxen. Särskilt faller en stor mängd tallöverståndare i ögonen även på håll. Dessa är riktigt gamla, men troligen ratade under dimensionshuggningen beroende på för den tiden kläna dimensioner. Här måste dessutom ha varit ytterst besvärligt att hugga, något som har undanhållit senare aktörer från att försöka. I skogen finns rikligt med lågor och torrträd samt en del brandstubbar som visar att området trots läget brunnit regelmässigt. Ställvis är graninslaget större, och i sydost finns några intressanta källdråg med rik flora, bl.a. skogsnycklar, fjällskära och torta. Uppåt krönet dominerar tallen, och här finner man några gigantiska tallågor med bl.a. dvärgbägarlav och purpurmylia. Längs Romundvasseln finner man en verkligt fin bäckmiljö med örtrikedom samt starkt lavbehängda grova granar. Lokalt finns tyvärr störningar genom vägdragning för militära ändamål.

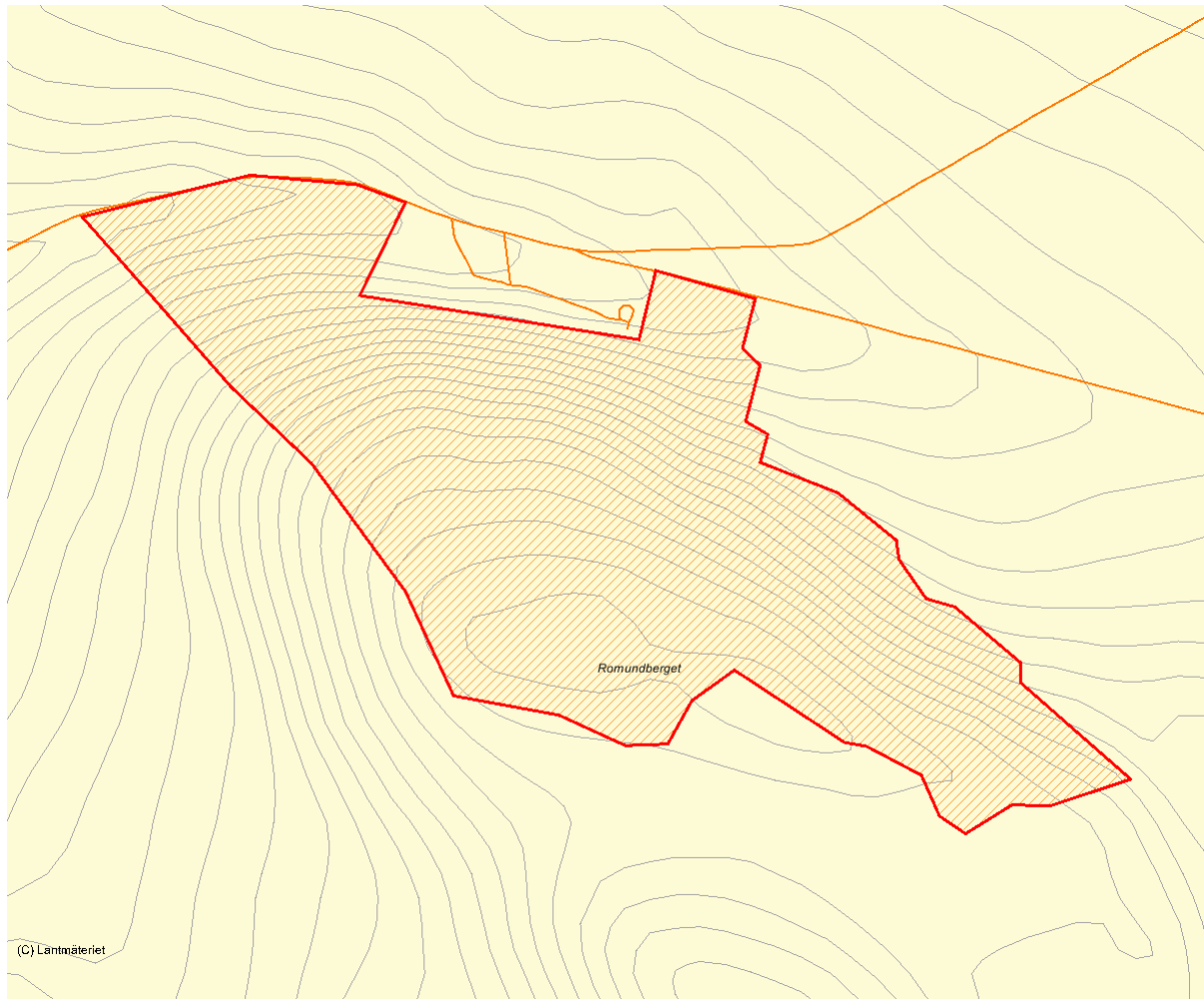

Urgamla tallågor finner man i Romundbergs nordsluttning, växtplats för purpurmylia och dvärgbägarlav.

Länsstyrelsens bedömning

Romundberg är av stort värde som naturskog med de gamla tallöverståndarna, förekomsten av rödlistade arter, de örtrika partierna samt den

fina miljön längs bäcken att särskilt poängtera. Området bör skyddas eftersom dess värden inte är förenliga med modernt skogsbruk.

Skala 1:15 000

4193 Krokfjlot

Kommun	Älvdalen	Totalareal	429 ha
Naturgeografisk region	30a , 32b	Areal land	429 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	124 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	124 ha
Areal värdekärna	124 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog

Beskrivning av området

Krokfjlot är en skogsmyrmosaik som har skogliga värden i form av ett stort antal riktigt gamla myrtallar. Moränkullarna inom området hyser en intressant, stark brandpräglad gammeltallskog. Denna tallskog är ofta mycket skarp på de torra, vattengenomsläppliga markerna i kontrast till sumptallskogen i områdets myrlänta delar. Kullarnas tallskog är ofta en bildskön illustration till begreppet urskog med lågor, torrakor och gammeltallar i samspel. Även utanför avgränsningen finns rester av tallurskog.

Fattigmyrarna på Krokfjlot hyser inte bara gammeltallar utan även t.ex jungfru Marie nycklar.

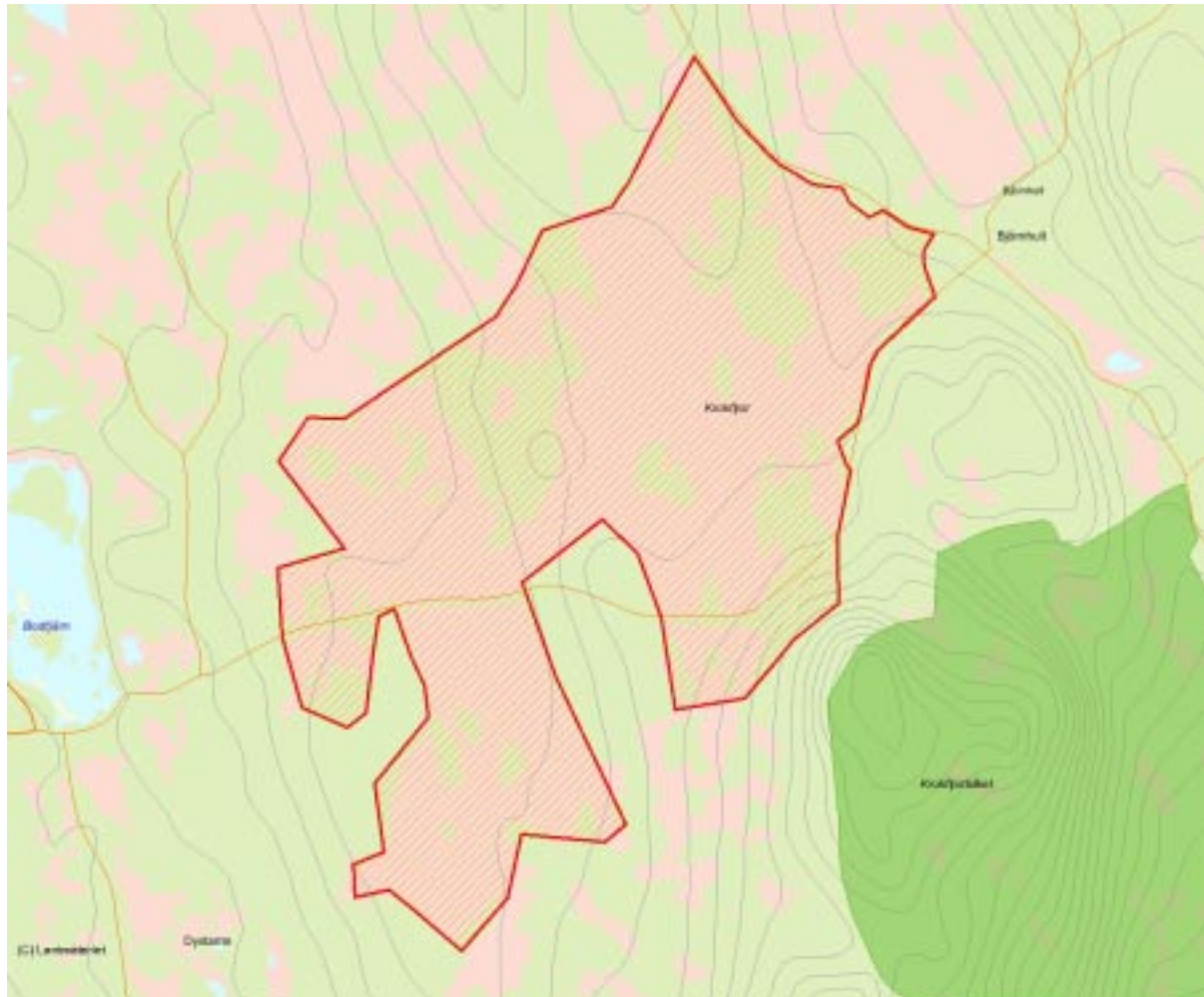
Länsstyrelsens bedömning

Krokfljot hyser en närmast unik mängd gamla myrtallar, vilket är av stort värde, både pedagogiskt, men givetvis även naturvärdesmässigt. Förutsättning finns för ett mycket rikt

insektsliv. De gamla träden och myrmiljön är således av stort naturvårdsintresse bör åtnjuta skydd. Skogsbruk kan inte bedrivas i området om naturvärdena ska bibehållas.

Källor

Länsstyrelsen, 1990: Våtmarker i Kopparbergs län.

Skala 1:30 000

4167 Rensjöblik

Kommun	Älvdalen	Totalareal	682 ha
Naturgeografisk region	30a	Areal land	681 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	1 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	667 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	667 ha
Areal värdekärna	667 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Rensjöblik är ett markant bergsmassiv nära Trängsletdammen med en särskilt framträdande östbrant. Rensjöblik ansluter i söder till det högklassiga tallurskogsreservatet Rensjön. Bliket hyser även det en mycket fin tallurskog med stort inslag av gamla träd, torrakor och lågor. På några tallågor växer dvärgbägarlav. Skogen är starkt brandpräglad, ljung eller lav-risdominerad. Här och var finns örtrika fläckar med bl.a. mosippa och kattföt. Branten åt öster är i stort sett helt opåverkad, medan övrig skog har en varierande grad av äldre påverkan. Själva toppen är idag glest beskogad, men har rimligtvis, med tanke på namnet, förr varit kal. Ett hyggesområde med fröträda i nordostbranten ryms inom avgränsningen. Detta har viss utvecklingspotential genom de gamla fröträden och lövuppslag. Tyvärr är området delvis uppsplittrat av contortaplanterade hyggen. En markerad stig anlagd av Domänverket leder upp till toppen.

Här och var i den brandpräglade tallskogen lyser mosippa och andra örter upp den enahanda lavmattan.

4160 Långsjöblik

Kommun	Älvdalen	Totalareal	202 ha
Naturgeografisk region	32a	Areal land	202 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	199 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	199 ha
Areal värdekärna	199 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Långsjöblik har ännu en kal fläck med ripbär på hjässan, men skogen vandrar in på bred front. Idag växer en spärrgrenig tallskog på toppen och mot sluttningarna höjdlägesgranskog med synnerligen rik förekomst av violettgrå tagellav. Reservatets omgivning och Mardblik i öster har liknande skog och naturvärden, även om det är glesare mellan de riktigt gamla träden. Stråk med bördigare skog finns i brantare sluttningar som antingen är be vuxna med mycket brandpräglad tallskog eller i ost- och nordlägen med fuktig lavrik granskog. Längs bäckar och vid källflöden växer ofta grova sälgar med lung- och skrovellav samt en ställvis rik kärlväxtflora. I källdrågs påverkad stenig terräng på sydsluttningen ger sig viss rikpåverkan till känna. Här finner man rikligt med kattfot, fjällskära, slätterblomma, bergslok och brudborste, arter som är rariteter i trakten.

Brandpräglad tallskog på Långsjöblik's sydsida i kontrast mot den fuktiga granskogen på nordsluttningen.

Länsstyrelsens bedömning

Området omfattar värdefulla höjdlägesskogar i ett mycket stort obrutet vildmarksområde med höga naturvärden. Långsjöblik med Mardblik skulle kunna utgöra ett mycket värdefullt komplement till det högklassiga reservatet

Långsjöblik. Liknande naturtyper som i reservatet råder; höjdlägesgranskog och brandpräglad tallskog, här och var med bäckdråg och växtligare granskog. Områdets naturvärden är oförenliga med skogsbruk.

Källor

Lundqvist, R. 1997: Dalarnas urskogar

Skala 1:30 000

4195 Piltlokarna

Kommun	Älvdalen	Totalareal	25 ha
Naturgeografisk region	32b	Areal land	25 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Sveaskog	Areal produktiv skogsmark	23 ha
		Ovanför fjällnära gräns	0 ha
		Nedanför fjällnära gräns	23 ha
Areal värdekärna	23 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Mindre naturskog
- Representativt för regionen
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter

Beskrivning av området

Piltlokarna är ett gammalt domänreservat, numera naturreservat, som hyser en bildskön tallurskog. Av någon anledning har reservatet avgränsats med linjal som en rektangel. Utanför reservatet i väster påträffas en mycket vacker, klassisk tallurskog med mycket gamla träd och en mängd lågor och torräd. Området har således i stort sett samma karaktär som reservatet. I de grova torrakorna häckar tornsvala som under sommaren bidrar till vildmarkskänslan genom sina högljudda flygövningar. Varglav växer på stående torrakor och dvärgbägarlav på de fallna. I döda tallar finns spår av reliktböckens gnag. Viss dimensionshuggningspåverkan kan som vanligt spåras.

I de urgamla tallarna vid Piltlokarna kan man finna spår av både björnklös och reliktböcksgnag.

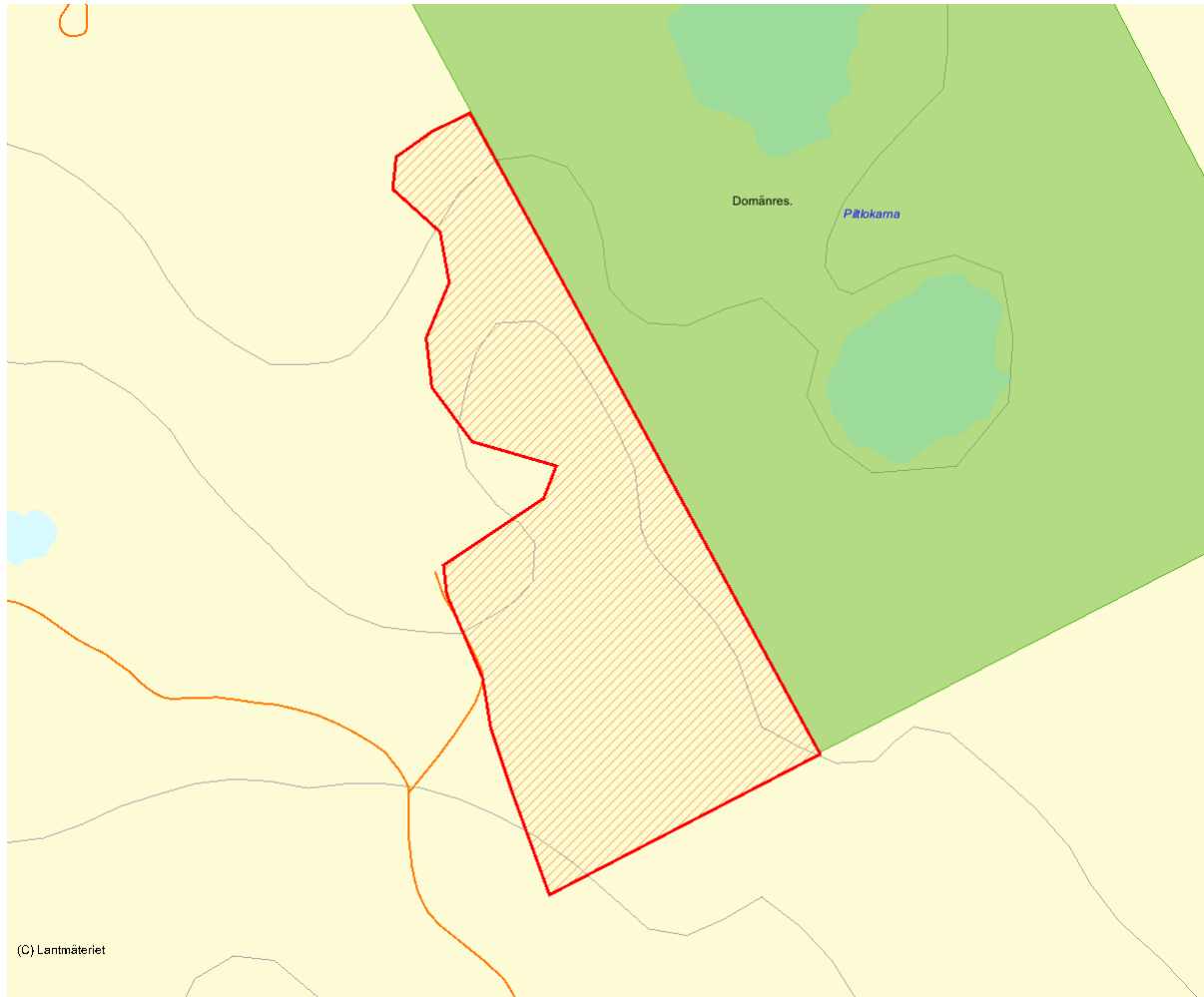
Länsstyrelsens bedömning

Utanför gränsen till Piltlokarnas naturreservat finns tallurskog av högsta klass. Mycket gamla träd och rikligt med död ved samt arter knutna till denna miljö gör området

yterst skyddsvärt. Det är givetvis mycket angeläget att införliva även denna skog i reservatet, eftersom skogsbruk är oförenligt med naturvärdenas bevarande.

Källor

Lundqvist, R. 1997: Urskogar i Dalarna.

Skala 1:10 000

4161 Tjytjysblik

Kommun	Älvdalen	Totalareal	263 ha
Naturgeografisk region	32a	Areal land	263 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	245 ha
		Ovanför fjällnära gräns	2 ha
		Nedanför fjällnära gräns	244 ha
Areal värdekärna	244 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Tjytjysblik betyder hundberget på älvdalsmål. Det ligger 15 km NNO om Trängslet på Älvdalens skjutfält. Bergets sydsluttning stupar brant. Tjytjysblik med Eldhusblinken utgör ett höjdområde som domineras av brandpräglad, tämligen ensartad tallskog av hög ålder. Det är gott om överståndare, torrakor, brutna stubbar och lågor. Tallarna når cirka 10 m. Den äldsta borrhade tallen är 370 år. Fyra bränder är som mest invallade i brandljud på levande tall. Fem bränder syns i en torraka. Senaste branden ligger 100 år tillbaka. Många torrakor har bohål. Längre ned i branten är gammal tall och torrall uppblandade med gran. Tjytjysblikens nordsluttning hyser en marvuxen granskog med riklig förekomst av violettgrå tagellav. Sydbranten är starkt solexponerad med urgammal hållmarkstallskog. På grova lågor växer här bl.a. dvärgbägarlav. Östsluttningarna är granskogklädda med bitvis rikt inslag av hänglavar och rik markflora. Längs Tjytjysbäcken finns rika källdråg och örtrik flora med bl.a. kransrams.

Hållmarksurskog i Tjytjysblikens sydbrant.

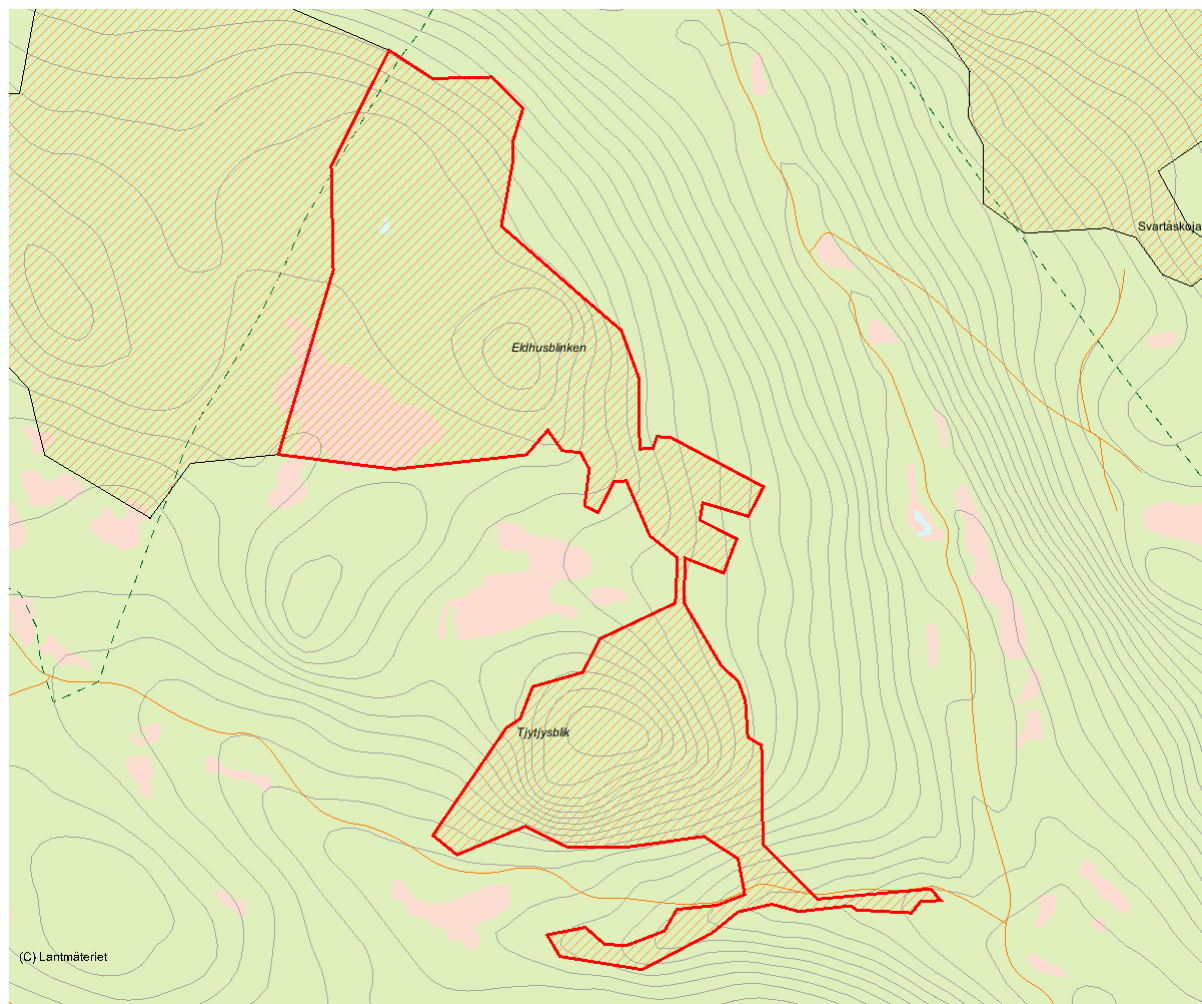
Länsstyrelsens bedömning

Tjytjysblik gamla, delvis urskogsartade, skogar med rik hänglavsforekomst och örtrika stråk har höga naturvärden. Tjytjysblik är ett område tillsammans med fler som har likartade karaktärer inom

Älvdalens skjutfält. Detta värdekärnetäta område tillsammans med naturskogarna i norra Mora utgör Dalarnas största kluster av naturskogar. Länsstyrelsen bedömer att området bör undantas skogsbruk.

Källor

Lundqvist, R. 1997: Dalarnas Urskogar.

Skala 1:30 000

4159 Långsjön

Kommun	Älvdalen	Totalareal	779 ha
Naturgeografisk region	30a , 32a	Areal land	776 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	4 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	653 ha
		Ovanför fjällnära gräns	458 ha
		Nedanför fjällnära gräns	195 ha
Areal värdekärna	652 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Norr om Långsjön inom det område som kallas Dragghäden, finns ett vidsträckt skog-våtmarksområde med vitt skilda naturtyper. På höjderna öster om Mossatjärn växer gammal, gles, lågvuxen, ofta spärrgrenig tallskog som sannolikt har kommit upp efter Mossibranden. Tallskogen, som är av ljungtyp, hyser bitvis en hel del lågor och torrträd och uppvisar fåsynliga spår av ingrepp. Området ansluter österut till de likartade höjdlägesskogarna vid Eldhusblik och Tjytjysblik. Nedåt Långsjömyren växer som stark kontrast en ganska reslig blåbärsgranskog som är fuktig, ofta med myrkontakt, och genomkorsad av bäckar där även mer örtrika partier finns.

Långsjömyren själv är varierad och bitvis blöt med myrholmar och smågölar. Myren torde ha ett stort ornitologiskt värde. Området i sin helhet är visserligen genomhugget i äldre tid, men eftersom moderna ingrepp saknas har det sammantaget mycket höga naturvärden. Den stora variationen som terrängen genererar bidrar till värdet, liksom förekomsten av gamla överståndare, torrträd, naturliga björkstubbar samt åtminstone i vissa delar en hel del lågor. Bäckerna mellan Långsjön och Rivsjön har ett naturligt lopp med ett snabbt strömmande grunt vatten och en mycket tilltalande omgivning av gammeltallarm

enbuskar och blåtätelmyr. Vattnen är av särskilt intresse eftersom de ligger inom ett av länets större opåverkade avrinningsområden.

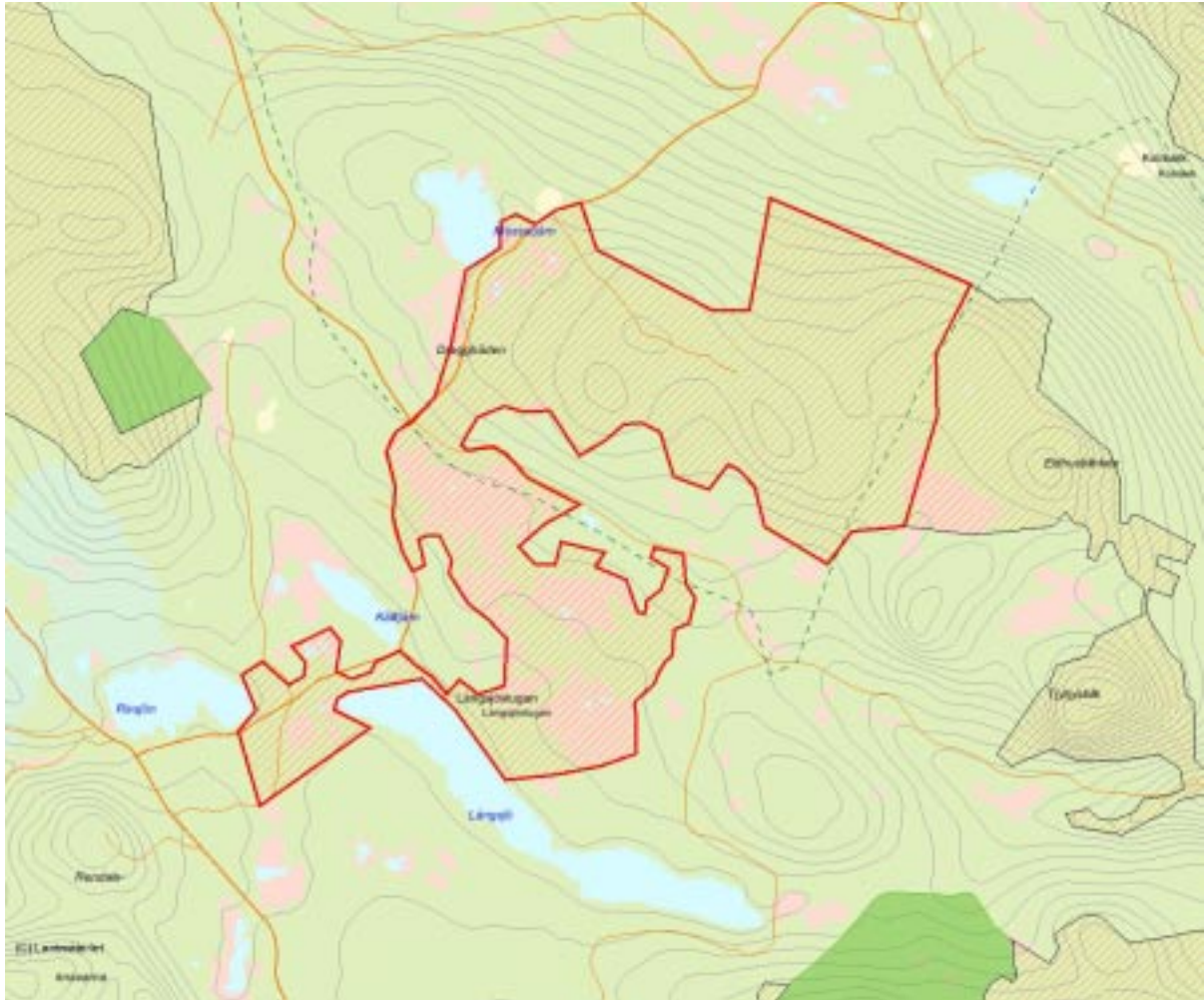

Intill Långsjön finns sumpskogsdrag med gamla granar. Ibland angrips dessa av honungsskivling.

Länsstyrelsens bedömning

Stort, komplext område med gammal skog av varierande typ, men med hög grad av orördhet som gemensam nämnare. Värdefulla skog-myrvattengradienter. Ansluter österut mot höjdlägena vid Tjytjysblik

vilket stärker värdet. Relativt hög påverkan i äldre tid reducerar värdet något, men likväl finns starka skäl att skydda skogen. Skogsbruk är oförenligt med bevarandet av naturvärdena.

Skala 1:50 000

4163 Svartås

Kommun	Älvdalen	Totalareal	542 ha
Naturgeografisk region	32a	Areal land	542 ha
Objektskategori	U1	Areal vatten	0 ha
Markägare	Fortifikationsverket	Areal produktiv skogsmark	513 ha
		Ovanför fjällnära gräns	438 ha
		Nedanför fjällnära gräns	76 ha
Areal värdekärna	513 ha	Areal skyddszon	0 ha
Areal utvecklingsmark	0 ha	Areal arronderingsmark	0 ha

Kriterier för urval

- Större naturskog
- Värdefull livsmiljö för rödlistade arter
- Hög grad av naturlighet

Beskrivning av området

Svartås är något för trakten så otypiskt som ett grandominerat, bördigt skogsområde som trots detta är tämligen föga påverkat i modern tid. Otillgängliga, delvis öppna rasbranter avgränsar området österut, medan en flack sluttning västerut gradvis uppvisar högre påverkan av skogsbruk samt slutligen hyggen. Mäktiga granar, varav enstaka verkliga jättar växer i krönlägena, annars är skogen ofta fuktig med violettgrå tagellav som karaktärsart, ofta växande på de enstaka björkar som finns. Ställvis är markvegetationen örtrik. Området förefaller fågel- och viltrikt.

Den mörka, lavbehängda granskogen i Svartbergs östbranter har bidragit till bergets målade namn.

